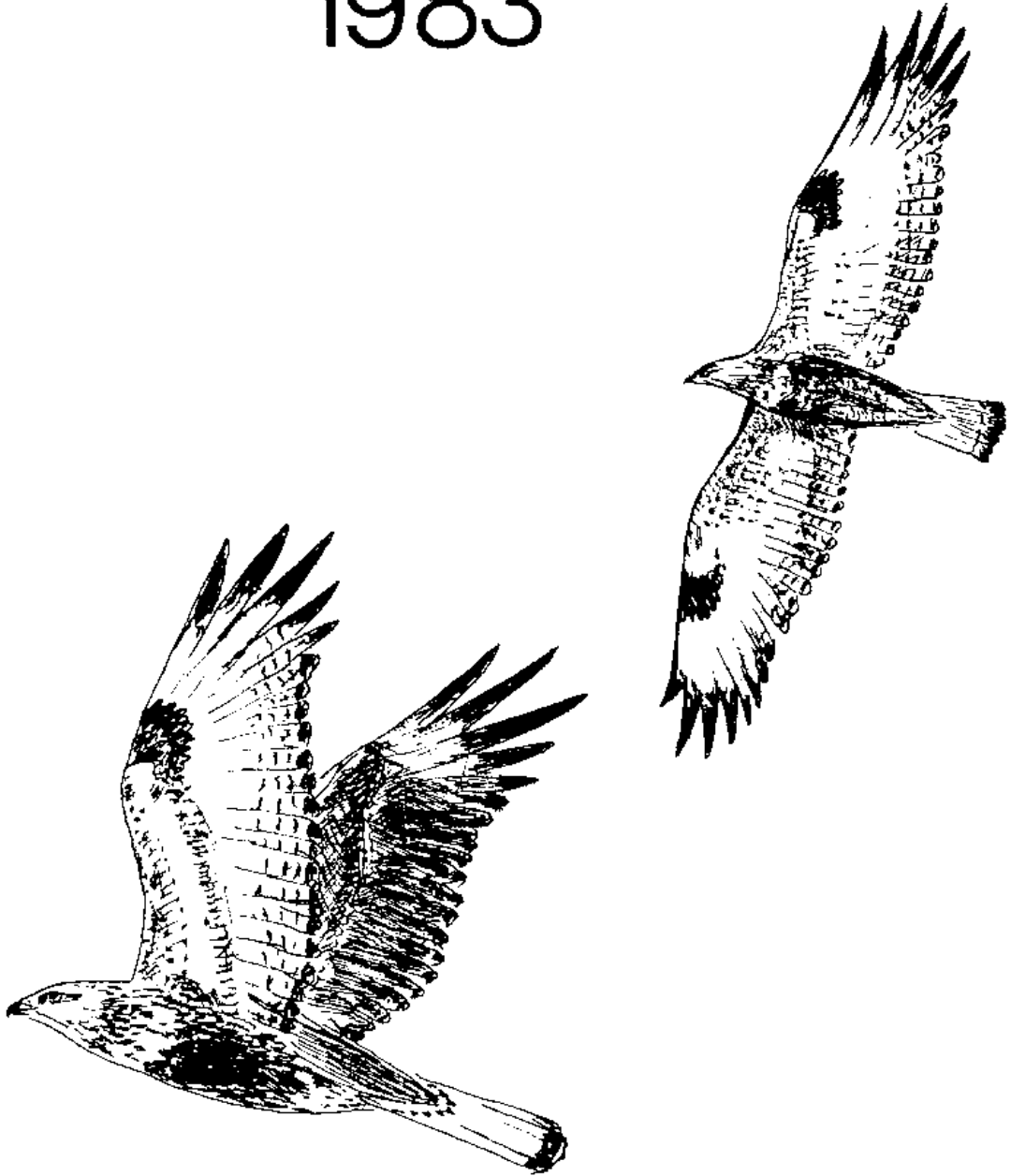

LOKALRAPPORTEN

1983

DOF

Århus amt

LOKALRAPPORTEN 1983, DOF ÅRHUS AMT.

Redaktion : Niels Aagaard (ansv.)
Renskrivning : Hanne Eriksen
Figurer : Erik Hørning
Forsidetegning : Marcel Rahner
Lay-out : Eigil Thomasen, Niels Aagaard
Oplag : 150 eksemplarer
Pris : Kr. 40.00 - incl. porto

Indledning (Niels Aagaard)	3
Artsbehandlingen (-)	4
Sjældne fugle (-)	4
Ikke behandlede arter (-)	5
Retningslinier for indsendelse (-)	6
34-arter (-)	6
Lommer-storke (Niels Aagaard/Eigil Thomasen)	7
Andefugle (Per Henriksen)	16
Rovfugle (Eigil Thomasen)	30
Trane-Vandhøns (Niels Aagaard/Eigil Thomasen)	44
Vadefugle (Ole Gylling-Jørgensen)	46
Kjover-spætter (Bjarke Huus Jensen)	60
Lærker-Blåhals (Flemming Lundberg)	73
Sangere-jernspurve (Niels Aagaard)	84
Pibere-væverfugle (Svend Møller Jensen)	89
Appendix I (Niels Aagaard)	101
Appendix II (-)	102
Bidragydere (-)	103
Indsamlingsarter (rapportgruppen)	104

Rapporten er udgivet af Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling i Århus amt. Den kan erhverves ved indbetaling af kr. 40,- på postgiro nr. 5 51 09 61, DOF, Viborgvej 29, 8000 Århus C.

Henvendelser bedes foretaget på lokalafdelingens adresse eller på tlf. 06-124151 (Niels Aagaard).

INDLEDNING

Her er lokalrapporten 1983 for Århus amt.

Den adskiller sig ikke væsentligt fra 1982-rapporten. Et par nye forfattere Eigil Thomassen og Svend Møller Jensen er kommet til, og nogle gamle har takket af, men stilen er stort set bevaret.

Denne stil er resultatet af en sammensmeltning af de to formål, vi har med at udgive lokalrapporterne.

På den ene side ønsker vi at publicere (bevare for eftertiden) de mange iagttagelser, vi får indrapporteret (det faglige/videnskabelige formål).

På den anden side ønsker vi at give vore bidragsydere og andre interesserede en læsbar gennemgang af de forskellige arters forekomst i året, der gik (det pædagogiske/service-orienterede formål).

Disse to interesser er svært forenelige. Et godt kildemateriale vil ofte fremtræde som en endeløs opremsning, som end ikke forfatterens mor orker at slæbe sig igennem. Omvendt vil en alt for veltygget behandling nok være læsevenlig, men ofte tillige udelade vigtige detaljer. F.eks. ved vi, at mange indsendere med stor glæde efterforsker rapporten for at dvæle ved egne iagttagelser. Og så skulle behandlingen nødig være så nedkøgt, at man ikke kan sætte "sine egne" i relation til forekomsten i øvrigt.

I den forbindelse vil vi opfordre alle til, såfremt de finder fejl, at indsende besked om disse til gruppen, så de kan blive rettet i en senere rapport.

Denne udredning er ment som generel orientering og som svar til dem, der ikke kan forstå, at vi ikke bare remser alle indkomne obs op artsvis. At dette også ville fylde utroligt - p.t. 4-500 sider pr år - er en helt anden sag.

Til trods for disse mægtige problemer er gruppen parat til at fortsætte lidt endnu og vi imødeser listen over dine iagttagelser i 1984 snarest.

Listen og kommentarer m.v. sendes som sædvanligt til Rapportgruppen, DOF, Viborgvej 29, 8000 Århus C.

ARTSBEHANDLINGEN

Hver art er søgt behandlet efter en fast skabelon med seks afsnit.

- 1) artens forekomstmønster (ynglestandfugl, vintergæst, trækgest osv.) samt artens hyppighed i det behandlede år.
- 2) kommentarer til 1), typisk afvigelser fra tidligere år.
- 3) yngleforekomst.
- 4) trækforekomst.
- 5) vinterforekomst
- 6) eventuelle generelle kommentarer

Til pkt 1) kan tilføjes, at definitioner på "forekomstmønster" eller "faunistisk kategori" findes i T. Dybbro - Oversigt over Danmarks fugle 1978.

Til at beskrive artens hyppighed inden for en kategori har vi valgt at bruge følgende udtryk:

meget sjælden	=	1-2	individer eller par
sjælden	=	3-10	individer eller par
fåtalig	=	11-100	individer eller par
ret almindelig	=	101-1000	individer eller par
almindelig	=	1001-10000	individer eller par
meget almindelig	=	over 10000	individer eller par

Under behandlingen af yngleforekomst bruges udtrykkene om antal par, alle andre steder om antal individer.

Ved en række arter er der desuden udarbejdet søjlediagrammer over artens forekomst. Disse indeholder som i 1982-rapporten 7-dages perioder gående fra 1/1.

SJÆLDNE FUGLE

Ligesom tidligere år er fund af sjældne fugle, som endnu ikke er godkendt af DOF's Sjældenhedsudvalg (SU), placeret bagest i rapporten, i appendix I. Det drejer sig især om arter, der er opført på "SU-listen" (se årsoversigterne i DOFT), men også om enkelte fund af mere almindelige arter, der f.eks. er set langt uden for sædvanlig forekomsttid.

Fra og med lokalrapporten 1984 vil vi lave en ændring vedrørende SU-arter. Fremover vil fund af arter på SU-listen kun blive nævnt i rapporten med dato, lokalitet og observatør, hvis de er beskrevet og indsendt til SU.

Såfremt en beskrivelse ikke inden 1. februar det følgende år er modtaget af SU, vil vi i lokalrapporten blot skrive "et udokumenteret fund" ved den pågældende art.

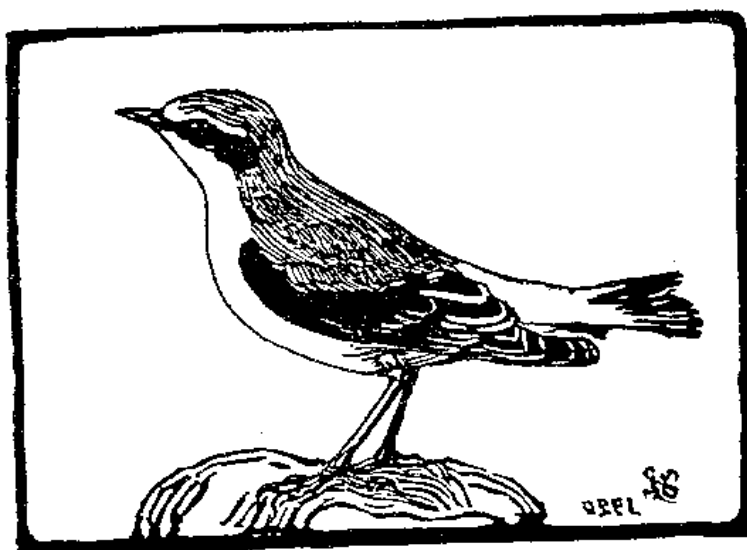
Bemærk, at kravet er beskrivelse og ikke nødvendigvis godkendelse. Dette betyder, at også fund, der er forkastet af SU eller, som endnu ikke er behandlet, vil blive optaget i lokalrapporten, blot de er indsendt til SU inden 1/2.

IKKE BEHANDLEDE ARTER

Ifølge indrapporteringerne blev der i 1983 set i alt 242 arter i Århus amt. Af disse skal 12 forelægges Sjældenhedsudvalget til godkendelse (se appendix I). Tilbage er 230 arter - en fremgang på 5 i forhold til 1982 - det er flot; men bl.a. Aftenfalk, Vagtel, Odinshane og Drosselrørsanger blev ikke set i 1983.

Af årets 230 arter er de 202 behandlet her i rapporten. Om de øvrige 28 arter er der indkommet intet eller så lidt materiale, at vi ikke har kunnet lave en forsvarlig behandling. Dette gælder følgende:

Agerhøne	Gærdesmutte
Fasan	Solsort
Grønbenet Rørhøne	Rødhals
Sølvmåge	Fuglekonge
Stor Flagspætte	Jernspurv
Husskade	Stær
Skovskade	Grønirisk
Musvit	Tornirisk
Blåmejse	Dompap
Sortmejse	Bogfinke
Topmejse	Gulspurv
Sumpmejse	Bomlærke
Spætmejse	Rørspurv
Træløber	Gråspurv

RETNINGSLINIER FOR INDSENDELSE

Som sædvanlig stiller vi blot 3 krav til bidragsyderne til rapporten:

- 1) iagttagelserne skal være samlet hver art for sig
- 2) skriv kun på den ene side af papiret
- 3) send alle enkeltiagttagelser af I-arter og 84-arter

I øvrigt modtager vi principielt alle obs, som du kan overkomme at sende til os. Særligt glade bliver vi for:

- 1) obs af arter sjældnere end I-arter - også SU-arter
- 2) yngleobs af snart sagt alle arter
- 3) første- og sidste-obs af trækfugle
- 4) raste- og træktal for bl.a. ande- og vadefugle
- 5) alle obs af invasionsfugle, ja i det hele taget
- 6) sædvanlige og usædvanlige obs af enhver art!

Vi er også stadig interesseret i at modtage ikke tidligere indsendte iagttagelser fra de foregående år. Disse vil indgå i vores kartotek, og mange af dem vil også blive offentliggjort i tillæg til kommende rapporter. I denne rapport har vi appendix II reserveret til rettelser og tilføjelser til lokalrapporten for 1982.

84-ARTER

84-arter eller årsindsamlingsarter blev præsenteret i 82-rapporten som arter med special-indsamling i et år eller to, hvorefter en lille artikel i SØRAVNEN vil præsentere materialet.

Vi har valgt at lade 84-listen og 85-listen være ens. Vi opfordrer altså alle til dels efter nytår at indsende alt om nedennævnte arter fra 1984, dels at holde specielt udkig efter dem i 1985.

Begrundelserne for valget af disse 10 arter findes i 82-rapporten og i SØRAVNEN 1985:1.

Gråstrubet Lappedykker	Vindrossel
Klyde	Bynkefugl
Splitterne	Sivsanger
Huldue	Rødrygget Tornskade
Topmejse	Stillits

Ubestemt lom (Gavia sp)

Formentlig alle Rød- eller Sortstrubet Lom.

Fornæs: 8/1 1 S (ØBF), 21/4 2 N (NÅ, HLL), 8/10 20 trk (TB), 21/10 3 N + 5 S (NGA, PH, BHJ, FL, CM) og 13/11 4 N (NÅ, LB).

Kysing Næs: 16/10 3 N + 1 S-N (PH, BHJ, FL), 21/10 1 S (NÅ), 25/10 2 (SS), 30/10 4 N + 1 S + 1 R-N (NÅ, NGA, PH, FL), 2/11 1 N + 1 S (NÅ), 11/11 2 N (NGA, PH), 3/12 3 S (PL) og 4/12 1 S (PL).

Øvrige: 30/1 1 Ø Bønnerup Havn (BHJ), 13/3 9 øst for Samsø (LB), 19/3 2 S Moesgård (HP), 31/3 4 Grenå-Anholt (JPK), 10/9 1 Hassensør (ØBF) og 23/10 1 N færgen nær Grenå (PH).

Med de artsbestemte er der i alt set 99 "smålommer" i amtet i år (26 forår, 73 efterår). Totaltallet svinger årsvis kraftigt i takt med antallet af hav-obs-dage.

Sortstrubet Lom (Gavia arctica)

Fåtalig trækgæst (ult feb-pr maj og pr okt-nov/jan). Måske vintergæst.

Alle obs nævnes.

20/2 1 ad, sommerdragt N Århus Havn (ØBF), 19/3 1 + 4/5 1 Mårup Østerstrand, Samsø (MCR), 16/10 2 S Kysing Næs (PH, BHJ, FL), 21/10 2 N Kysing Næs (NÅ), 21/10 3 N Fornæs (NGA, PH, BHJ, FL, CM), 13/11 4 N Fornæs (NÅ, LB) og 25/12 1 R Moesgård Strand (MCR).

Islom/Hvidnæbbet Lom (Gavia immer/adamsii)

16-18/5 1 R Anholt (HE) og 15/11 1 trk Kysing Næs (HLL).

For artsbestemmelser se appendix I.

Rødstrubet Lom (Gavia stellata)

Fåtalig trækgæst (ult feb-med apr og pr okt-dec). Måske vintergæst.

Alle obs nævnes.

17/2-22/4 1 ad, vinterdragt/overgangsdragt Århus Havn (NÅ, NGA, KH, PH, OGJ) - fundet død 1/5 (NÅ), 18/4 1 ad, vinterdragt dødfundet Århus Havn (NÅ), ikke samme som ovennævnte, 21/4 2 N Fornæs (NÅ, HLL), 16/10 1 S Kysing Næs (PH, BHJ, FL), 5/11 1 N Kysing Næs (PH), 13/11 1 N Fornæs (NÅ), 25/12 1 R Moesgård Strand (MCR) og 28/12 2 ved Vejro (LB).

Toppet Lappedykker (Podiceps cristatus)

Formentlig ret almindelig yngletrækfugl. Sjælden-fåtallig trækgæst og fåtallig ynglestandfugl/vintergæst.

Vi mangler i år yngleoptyllinger fra alle de vigtigste lokaliteter.

Sikre ynglefund med antal par:

Rønbæksøen, Hinnerup 1 (SMJ, PN), Almindsø 1 (JCN).

Desuden givetvis ynglende på følgende lokaliteter, hvor fugle er set lige før eller lige efter yngletiden:

Ramten-Dystrup, Mossø, Mørke Kær, Smørmosen (?), Ring Sø, Grund Fjord, Brabrand Sø, Ørnsø, Salten Langsø, Auning Kær og Nørre Sø (?) (ET, TB, ØBF, SH, FFa, PNN, JCN, JTL).

Større antal (over 24 ex):

13/3 32 Mørke Kær (SH), 19/3 70 + 26/3 59 + 27/3 76 + 30/3 47 (PNN) + 4/8 98 (JTL) + 1/10 60 (PNN) Brabrand Sø, 21/3 35 + med nov 75-100 Ørnsø (JCN), 1/4 25 Ring Sø (SH), 12/5 300 Mossø (TB) samt 9/7 36 + 28/8 40 Grund Fjord (FFa).

Trækiagttagelser:

12/3 2 + 20/7 2 Kysing Fjord (H+JE), er næppe ynglefugle dér.

Vinteriagttagelser (dec-feb):

Brabrand Sø: 8/1 1, 11/1 1, 30/1 6, 31/1 9, 4/2 5 (AJ, HLL, PNN).

Mossø: 16/1 1, 23/1 6, 30/1 8 (TB, H+JE, HP, ET).

Øvrige: 8/1 3 Stubbe Sø (SH), 8/1 1 Øje Sø (SH), 15/1 1 Silkeborg Langsø (ME), 16/1 36 (mange !) (HP) + 22/1 2 (SH) Salten Langsø samt 3-4/12 1 rast Kysing Næs (PL), 4/12 1 Remstrup Å (JCN), 5/12 1 Slotsholmen (?) (JCN), 24/12 1 Silkeborg Papirfabrik (JeM) og 24/12 min. 4 Salten Langsø (JDJ).

Gråstrubet Lappedykker (Podiceps griseigena)

Fåtalig yngletrækfugl og trækgæst (mar-apr og jul-nov), samt sjælden vintergæst.

119 indrapporteringer jævnt fordelt over hele amtet med undtagelse af den nordligste del. Der er mange observationer fra ynglepladserne.

Ynglefund med antal par (summeringsforsøg):

Skaføgård Sø ca. 6 par (AJ, ET, TB, SH, HLL, HP, JTL), Smørmosen ca. 5 par (AJ, SH, TB, ET, JTL), Langå Sø 3 (TBP), Stenvad Hede 2 (Gejrf), Østerby Mose 1-2 (BHJ, PH, NGA, OGJ) - muligvis 1 par med 2 kuld - Dystrup-Ramten Sø 0-2 (OF, ØBF, TB, NÅ), Mundelstrup 1 (SH), Kysmosen 1 (SH), Sø v. Galten 1 (SH), Galten Gammel-mose 1 (LB), Rønbæksøen, Hinnerup 1 (SMJ), Krakær, Mols 1 (JTL), Tranemosen, Samsø 1 (LeB), Brabrand Sø 0-1 (11 observatører) - bl.a. 14/4 2 i parringsleg (PNN) -, Vrads Sande 0-1 (PB), Bølling Sø 0-1 (JCN), Sølvsten Damme 0-1 (SH), Mose V for Stubbe Sø 0-1 (JTL), Amstrup Sø 0-1 (HP), Tornsbjerg, Hadrup 0-1 (DLJ).

Træk (alle obs):

19/3 min. 25 + 24/3 min. 14 Mårup Østerstrand, Samsø (HW).

Nogle observationer peger i retning af, at efterårstrækket starter i juli:

20/7 1 havet uf for Kragemosen, Samsø (LeB), 25/7 havde fuglene forladt Stenvad Hede (Gejrf) og 26/7 29 Smørmosen (JTL).

Ellers er der, hvad man kan kalde de sædvanlige indrapporteringer:

31/8 1 ad Århus Havn (PH, NGA), 16/10 1 Issehoved (LeB), 25/10 1 S Kysing Næs (SS), 30/10 1 S Kysing Næs (NÅ), 13/11 1 N Fornæs (NÅ), 15/11 1 trk Kysing Næs (HLL).

Vinter (alle obs):

5/1 1 Brabrand Sø (PH, NGA), 25/1 1 Fussing Sø (TBP), 6/2 1 Vorsø (JR), 14/2 1 Ry (TBP).

Nordisk Lappedykker (Podiceps auritus)

Meget sjælden træk- og vintergæst.

8/10 1 N Fornæs (TB) og 21/10 1 juv Kysing Fjord (HP).

Sorthalset Lappedykker (Podiceps nigricollis)

Ret almindelig yngletrækfugl. Fåtalig trækgæst (ult mar-apr og aug-sep) og sommergæst.

55 indrapporteringer.

Yngel:

Mossø 200-250 par (SØRAVNEN 1983:2), Vrads Sande 30/5 4 på rede (TB). Arten er måske i spredning til en række nye ynglelokaliteter foruden den store koncentration ved Mossø.

Første 13/6 6 Emborg (FL), største 12/5 min. 27 Mossø (TB) og sidste 18/9 1 Kysing Fjord (ØBF).

Forår- og sommeriagttagelser (alle obs, excl. Mossø):

Dystrup-Ramten Sø: 10/4 2 (ET, TB), 17/4 6 (HP), 21/4 4 (OF), 21/4 8 (NÅ, HLL), 23/4 8 (OF, HP), 7/5 5 (HP).

Brabrand Sø: 23/4 3 (JTL), 24/4 1 (MB), 26/4 1 (LB), 4/5 1 (LB), 5/5 1 par (LB), 7/5 1 (MB), 11/5 2 (TB), 26/5 4 (BHJ), 29/5 2 (BHJ) 7/6 5 (HLL), 10/7 2 ad (JTL).

Vrads Sande: 8/5 1 (PB), 12/5 6 (JB), 30/5 min. 8, deraf 4 på rede (JB).

Mørke Kær: 31/3 2 (SH), 23/4 2 (HP), 5/5 4 (PNN), 11/6 2 (TB), 21/6 2 (LB).

Øvrige: 1/4 3 Ring Sø (SH), 12/5 2 Frederiksdal Hede (ME), 12/5 3 + 14/5 1 Kragelund (JCN), 14/5 1 par Skaføgård Sø (JTL), 21/5 2 Skaføgård Sø (SH), 23/5 1 par Tåstrup Sø (SH), 11/6 2 Smørmosen (TB) og 25/7 2 ad Smørmosen (JTL).

Efterår (alle obs):

1/8 - 19/8 1 Østerby Mose (BHJ), 28/8 1 Østerby Mose (OGJ) og 18/9 1 Kysing Fjord (ØBF).

Lille Lappedykker (Tachybaptus ruficollis)

Fåtalig yngletrækfugl, ynglestandfugl og vintergæst. Ret almindelig trækgæst.

178 indrapporteringer. Heraf 70 fra Brabrand Sø og resten fordelt jævnt over amtet.

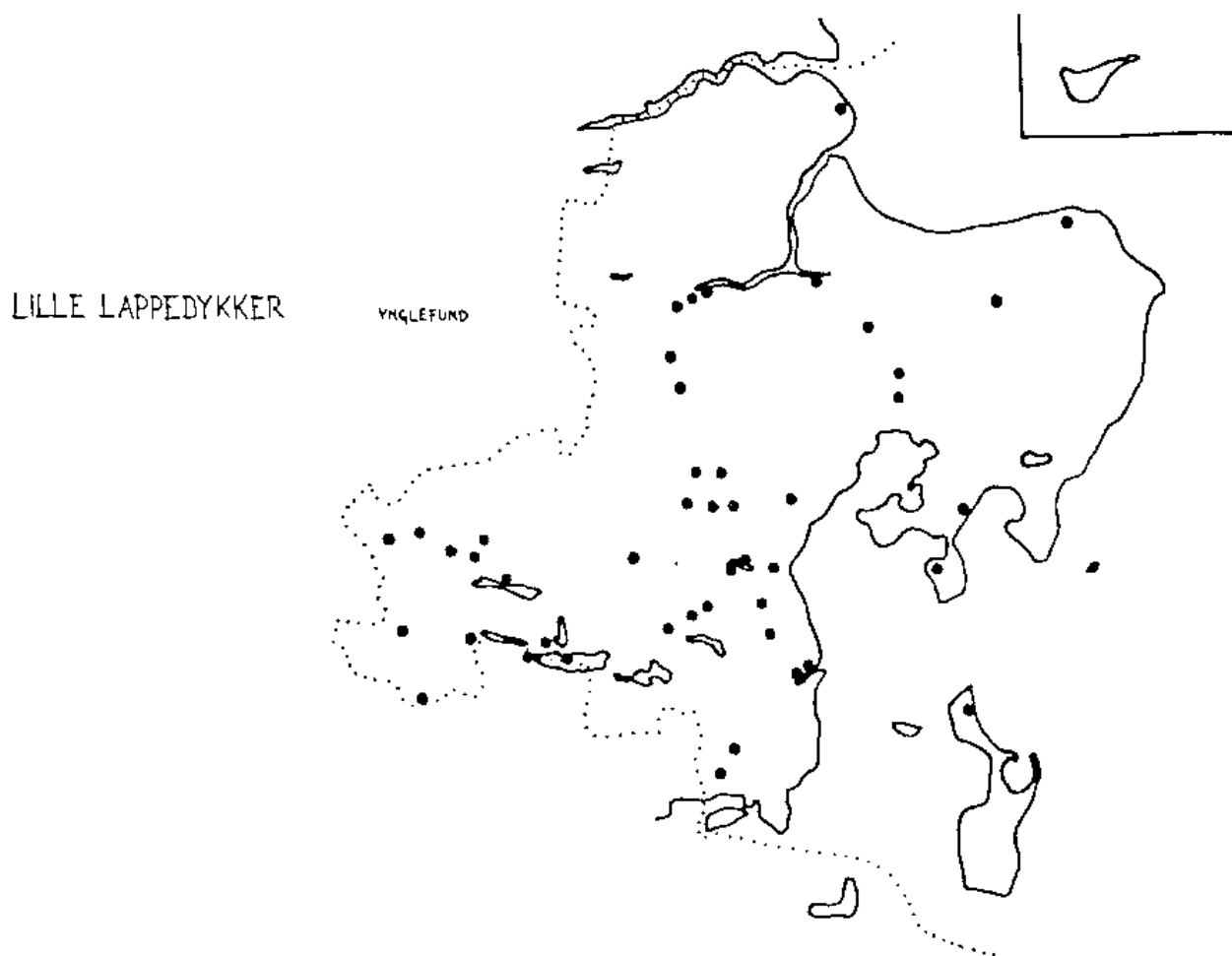
Ynglelokaliteter med antal par:

Vilhelmsborg Sø 1 (HE), Langå Sø "yngler" (TBP), Fajrup Mose 2 (JTL), Brabrand Sø 2-3 (LB, AJ), Fuglsø Mose "yngel" (Gejrf).

Man må formode, at også en lang række af de øvrige indrapporterede fund kan være ynglende fugle, men af pladshensyn er alle disse mulige og sandsynlige forekomster ikke nævnt. Den Lille Lappedykker kræver blot ydmyge vandhuller og overses måske en række steder.

Iagttagelser over 10 ex:

25/2 11 Norminde Havn (PNN), "sensommeren" min. 10 Langå Sø (TBP), 17/9 51 (SS) + 18/9 65 (ØBF) + 9/10 38 (PL, FL) + 18/10 41 (HP) + 21/10 60 (HP) + 30/10 55 (FL, PH, NGA) alle Kysing Fjord, 16/11 10 + 22/11 10 Brabrand Sø (HLL) og 12/12 8-10 Remstrup Å, Silkeborg (PB).

Mallebuk (*Fulmarus glacialis*)

Sjælden og uregelmæssig efterårstrækgæst.

Oktober kraftige vestenstorm bar enkelte ind i Kattegat.

23/10 1 N (15.05) + 1 S (15.13) Grenå-Varberg (NGA, PH) og 3/11 (ca. 08.20) 1 Århus Bugt (BHJ).

Siden 1972 er Mallebuk set i amtet i juni 1976 (3 obs af 7 ex), november 1978 (2 ex) og november 1981 (1 ex).

Ubestemt Skråpe (Puffinus sp)

13/10 (14.35) 1 S Moesgård Strand (NGA, PH).

Sodfarvet Skråpe (Puffinus griseus)

Meget sjælden og uregelmæssig efterårstrækgæst.

8/10 1 N Fornæs (TB).

Sule (Morus bassanus)

Fåtalig efterårstrækgæst (sep-nov).

Ved den kraftige vestenstorm midt i oktober blæste en masse havfugle ind i Kattegat. Stormen ebbede ud hen under aften den 20/10, og i de næste par dage kunne vi her i amtet bl.a. se et antal lettere forvirrede Suler, der fulgte kysten for at komme uden om Jylland og ud i Nordsøen igen. Der er hvert år en del Suler i det nordlige Kattegat, hvorfra enkelte regelmæssigt når Djurslands kyster, men årets masseoptræden er usædvanlig og givetvis en følge af nogle temmelig specielle vejrforhold.

Alle obs nævnes:

Kysing Næs: 21/10 2 ad N (NÅ), 22/10 3 (SS), 25/10 2 (SS), 2/11 4 (3 ad N, 1 juv S) (NÅ) og 5/11 1 mindst 4K S (PH).

Århus Havn (og bugten udfor): 11/9 1 juv (KH), 27/10 1 ad S (NÅ) og 3/11 1 ad SØ (BHJ).

Kalundborgfærgen: 21/10 2 ad (FC), 3/11 8 SV (4 ad, 3 3-4K, 1 2K) (BHJ) og 23/11 1 (FC).

Fornæs: 8/10 1 N (TB), 21/10 9 N (5 ad, 1 2K, 3 usp) (NGA, PH, BHJ, FL, CM) og 13/11 1 ad N (NÅ, LB).

Grenå-Varberg: 23/10 3 (1 ad, 1 3-4K, 1 1K) (NGA, PH).

Skarv (Phalacrocorax carbo)

Meget sjælden yngletrækfugl. Almindelig træk- og strejfgæst (jan-med nov). Ret almindelig sommergæst (jul-aug).

111 indrapporteringer fra såvel ferske som salte vande. Der er rapporteret flittigt fra indlandet og om forekomsten af store flokke, hvorimod enlige Skarver fra salt-

vandsområderne næsten ikke forekommer i materialet. Mange iagttagelser må være fouragerende Skarver fra Vorsø.

Mellemskarven (*P.c.sinensis*) har igen i år forsøgt at yngle i amtet. En enkelt rede med en rugende fugl er observeret ved Fussing Sø 12/7 (TBP). I 1982 forsøgte 12 par forgæves at ruge på Svanegrunden. Skarven er i spredning, så man må have opmærksomheden henledt på, at nye kolonier kan dukke op i amtet. Materialet skelner i øvrigt ikke mellem Mellemskarven og Storskarven (*P.c.carbo*). Sidstnævnte er formentlig træk- og vintergæst i de østjyske farvande, mens Mellemskarven trækker bort i nov-dec.

Indlandsiagttagelser (alle lokaliteter nævnes):

23 iagttagelser fra Brabrand Sø i tiden 4/4 - 3/8 af enkelte fugle, max. 11/5 5 (HLL) og 31/7 5 (MCR). Der er desuden truffet enkelte fugle ved Silkeborg, Ørnso, Almindsø, Skanderborg, Birke Sø og Salten Langsø. Der er gjort en del observationer af større antal i indlandet, hvorfra de respektive lokaliteters max.-tal bringes: 29/4 9 Paradiset (JCN), 12/5 min. 18 Mossø (TB), 2/11 13 Kysing Fjord (NÅ), 23/4 60 Stilling-Solbjerg Sø (BHJ), 13/11 60 Stubbe Sø (NÅ) og 21/8 32 Grund Fjord (FFa). Fussing Sø (alle obs): 12/7 110 + 1 rede med rugende fugl (TBP), 18/7 max. 120 (LTP), 8/8 44 Ø (HCh), 17/8 235 (TBP) og 16/10 5-7 (HCh).

Saltvandsiagttagelser:

Skarven kan sandsynligvis træffes ved alle kyster, men med tydelig forkærlighed for visse områder, nemlig Øst-Samsø, Ebeltoft Vig og farvandene nær Vorsø. Store tal herfra: 17/1 273 Vejro og NØ-Samsø (KNØ), 16/4 450 Vejro (LB), 3/8 83 R Kolderne, Samsø (LeB), 16/2 36 Hassensør (HLL), 28/8 45 (JT) + 5/11 40 trk V (HCh, JT) Ebeltoft Vig, 28/3 50 Alrø og 56 Kalsemade (SH) og 19/2 50 + 12/3 40 Kysing Næs (H+JE).

Forårstræk (tal over 100):

31/3 124 Fornæs (HLL), 5/4 102 Fornæs (HLL), 5/5 103 N + 1 S + 31 R Hjelm (HF).

Topskarv (*Phalacrocorax aristotelis*)

Se appendix I.

Fiskehejre (*Ardea cinerea*)

Fåtalig ynglefugl. Ret almindelig træk- og vintergæst.

Den milde vinter bevirkede, at mange Fiskehejrer blev i landet. De kunne ses i endog ret store koncentrationer, udbredt i hele amtet.

Yngel:

Moesgård 8-9 par (SH), Pinds Mølle 6 par (ET, PMT), Solbjerg Sø 1 par (BHJ). Der er endvidere en mulighed for, at der har været redebygning i gang i Storskoven, Brabrand Sø, idet der er konstateret Fiskehejrer med redemateriale 13/4 og 14/4 (hhv ET og NÅ).

Max.-tal fra diverse lokaliteter:

28/5 50 Brabrand Sø (JT), 21/11 60 Kysing Fjord (JC), 26/12 55 Salten Sø (SH), 23/5 36 Grund Fjord (FFa), 28/3 18 Kalsemade (SH), 19/2 13 Overgård (SH), 13/2 30 Ørnsø (JCN), 23/3 30 Brassø (JCN) og 3/4 22 Tranevig (JCN).

Det er øjensynligt populært at indberette flokiagttagelser af Fiskehejren, mens enkeltiagttagelserne forbigås. Vi går ud fra, at der ses langt flere Fiskehejrer, enkeltvis eller fåtalligt, end materialet viser.

Rørdrum (Botaurus stellaris)

Sjælden træk- og sommergæst, måske sjælden yngletrækfugl (med apr-pr jul). Meget sjælden vintergæst.

1983 blev et år med rekordforekomst af Rørdrum i amtet med 4-5 paukende hanner foruden et vinterfund. Der foreligger en omfattende indrapportering fra Brabrand Sø, 21 observatører har ca. 60 fund her, foruden 3 fra Bjerregrav Mose. Rørdrummen registreres lettest ved sin pauken forår og evt. forsommer. Der kan intet siges om, hvorvidt disse paukende hanner er udparrede eller ej, men antallet kan sammenlignes fra år til år, hvorved man kan danne sig en fornemmelse af, om arten er i frem- eller tilbagegang. At se en Rørdrum er en sjælden oplevelse. Når den er tavs, er den derfor meget let at overse.

Bjerregrav Mose (alle obs): 20/4 2 hørt (TBP), 29/5 1 hørt (SH) og 8/6 1 hørt (HP).
Brabrand Sø (udpluk): første obs 18/4 1 hørt (LB, NÅ), herefter regelmæssigt til 14/6 1-2 hørt (OGJ, LB, JTL). Allersidste 6/7 1 hørt (JTL). Der blev hørt 2 fugle samtidigt på følgende datoer (alle obs): 22/5, 23/5 og 25/5 (LB), 26/5 (BHJ), 29/5 (NÅ, PN), 2/6 (JTL), 4/6 (KH), 7/6 (HLL), 8/6 (TB), 12/6 (NÅ), 14/6 (JTL).
Måske var der flere end to fugle: 29/5 2-3 hørt (LB).

Vinter:

22/11 1 set Mågeøen, Brabrand Sø (NGA).

Hvid Stork (Ciconia ciconia)

Sjælden yngletrækfugl. Fåtalig forårstrækgæst (ult apr-pr jun) og sommergæst (ult jun-jul). Meget sjælden efterårstrækgæst/strejffugl (aug-sep).

3-4 ynglefund:

Randers 1 par med 1 unge, Ulstrup 1 par 0 unger, Nørbæk 1 par 0 unger (HP). Desuden holdt en enlig stork til i Langå (HP), men 3/6, 16/6 og 19/6 er 2 fugle set på reden (TBP).

Hvor Randers og Ulstrup var "gamle" storkebyer, er Nørbæks storkepar nyetableret i 1983. Langå plejer heller ikke at huse et storkepar. Der foreligger altså, for en gangs skyld, en svag numerisk stigning i amtets storkepar. På landsplan gik storkebestanden frem fra 20 par i 1982 til 21 par i 1983. Derimod var ynglesuccessen i amtet meget ringe kun 1 unge, mod 24 unger i hele landet.

Alle obs (redestederne excl.):

Forår:

24/4 2 NØ Knudsø (Jørgen B. Thomsen), ca. 1/5 2 Rugård Skov (medelt JTL), 5/5 1 N Hinnerup (PN), 8/5 1 rst Bjerregrav Mose (Helle Kousholt), 14/5 2 Ålsrode (OF), 16/5 1 Ø Brabrand Sø (R. Jespersen via TB), 20/5 1 Resebro (JTL), 22/5 4 Lading Sø (Bjørn Holmskjold), 1/6 1 Gudenå ved Ulstrup (TB), 3/6 1 Brabrand Sø (JR), i juni sås 1 Stubbe Sø (medelt JTL).

Sommer:

25/6 1 Malling Mose (OGJ), 26/6 2 NNV Helgenæs (JTL), 12/7 21 (enogtyve) Houlbjerg, ved Aidt (Århus Stiftstidende), 13/7 21 (enogtyve) Samsø (FUGLE 1:1984) og 13/7 1 juv NV Mols-lab., Strandkær (PNN).

Efterår:

12-14/9 rst 2 IK Århus Å, Hørning (ET, PMT, PH, NGA). Fuglene var ringmærket og blev aflæst. Det var vesttyske ungfugle fra samme kuld ved Husum.

Sort Stork (Ciconia nigra)

Meget sjælden og uregelmæssig træk- og sommergæst.

12/5 1 imm N Klosterkær Enge (TB).

Kropsvane (Cygnus olor)

Sjælden (?) ynglefugl. Almindelig træk-, sommer- og vintergæst. Normalt ret almindelig ynglefugl.

I alt 9 ynglepar indrapporteret. Flest ved Hesselholm med 4 par (LeB).

Et par store tal nævnes:

2/1 490 Alrø (PH), 19/2 600 Mariager Fjord (SH), 13/11 460 Lerdrup Vig (HP), 20/11 400-800 Pletten, Mariager Fjord (NÅ).

Desuden fra 13/3 til 1/7 1 mærket han, Hadrup, som var 16 år gammel (DLJ).

I alt ca. 70 indrapporteringer af over 5000 fugle.

Sangsvane (Cygnus cygnus)

Ret almindelig træk- og vintergæst (med okt-ult mar).

Kun set regelmæssigt på to lokaliteter:

Gudenå ved Langå: Forår: 12 obs af 181 fugle i perioden 11/1 til 16/2 med mellem 7 og 32 fugle. Flest 15/1 32 og 13/2 20 (TBP). Efterår: 24-25/12 4 (TBP).

Erabrand Sø: Forår: 22/1 5, 21/2 2 (JTL), 22/2 2 ad (HLL) og 23/3 3 v (MCR). Efterår: 22/10 1 (MB), 2/12 2 ad 5 juv (HLL), 10/12 3 ad (JTL), 17/12 3 ad NØ (HLL), 26/12 2 ad 5 juv (LB) og 27/12 9 (JTL).

Øvrige:

Forår: 24 obs af næsten 1000 fugle, de sidste 25/3 2 ad 1 imm ved Mårup (HW). Flest fugle omkring 20/2 og 15/3 med bl.a. 19/2 485 Mariager Fjord (SH) og 13/3 100 Stigsholm Sø (JCN). Desuden set ved (tallene i parentes er max.-tal) Salten Langsø (10), Kysing Fjord (2), Hesselholm (18), Grund Fjord (17), Vorup (11), Mørke Kær (1), Funder Holme (5), Mossø (1), Skanseparken, Århus (8), Mårslet (3), Skæring Strand (8), Dania, Mariager (218), Frederiksdal Hede (5), Haue Sø (40) og Kongsø Plantage (15) (JB, ET, TB, LeB, FFa, TBP, LTP, ME, NÅ, BHJ, LB, HE).

Efterår: 16 obs af 96 fugle, de første 17/10 6 ad SV Helgenæs (JTL). Flest først i december bl.a. 7/12 15 ad 2 juv Guden Sø (LM). Desuden set ved Salten Langsø (8), Kysing Fjord (1), Hesselholm (18), Stubbe Sø (4), Hattenæs (4), Silkeborg Langsø (7), Søften (6), Ryesbro (3), Vessø (2) og Salten Ådal (4) (BRS, JB, SH, PH, LeB, LM, NÅ, LB, PB, SMJ, JCN).

Fibesvane (Cygnus bewickii)

Fåtallig forårs- og efterårstrækgæst (mar og okt-nov).

Alle obs nævnes:

Forår: 12/3 1 Kysing Fjord (H+JE), 13/3 1 Haue Sø (JCN), 19/3 2 ad Ramten/Dystrup (ØBF) og 27/3 18 Ø Moesgård (HP, NÅ).

Efterår: 24/10 7 ad V Brabrand Sø (HLL) og 13/11 5 S + 4 rst Stubbe Sø (NÅ, LB).

Ubestemte gæs (Anser/Branta sp)

Bl.a. Sædgås sp 2 Fornæs 21/10 (BHJ, PH, NGA, FL) og Indisk Gås 1 mulig Salten Langsø 1/5 (LB).

Grågås (Anser anser)

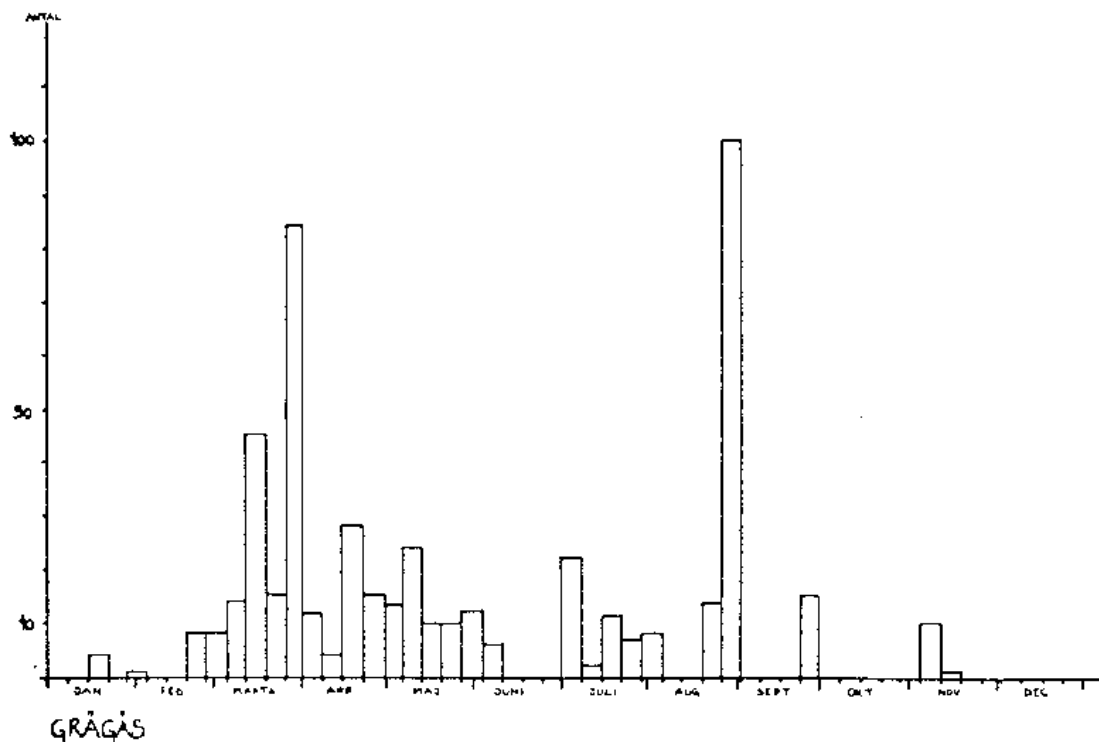
Sjælden yngletrækfugl og fåtallig til ret almindelig sommer- og trækgæst (ult feb-med nov). Sjælden vintergæst.

Ynglefugle:

Bjerregrav Mose: 3 par med pulli set først i juni (DOF, HP).

Brabrand Sø:

41 obs fra 4/3 til 25/5 med mellem 2 og 6 fugle. Flest 1/4 og 4/4 6 (PNN). I hvert fald 1 par forsøgte at yngle, men blev skræmt væk (af hunde?). Kun en efterårs-iagttagelse: 15/11 1 (LB).

Alle tidlige, store og sene obs nævnes:

Tidlige (før 21/2): 15/1 4 Kysing Fjord (PNN), 4/2 1 Silkeborg Langsø (JCN) og de første "normale" 20/2 8 Nybro (PH).

Store (over 20 fugle): 30/3 26 S Sælvig Bugten (LeB), 8/7 22 og 28/8 100 Grund Fjord (FFa).

Sene (efter 1/10): 6/11 10 S Kysing Næs (FL) og 15/11 1 Brabrand Sø (LB).

Observatører: PNN, JTL, KH, PH, NGA, MCR, TB, LB, JR, MB, PN, FL, HLL, LeB, JCN, ME, Moes, NÅ, H+JE, OGJ, DOF, HP, SH, ØBF, FFa, PB, BHJ, HF, ET, MPT, EJ, JT, HE, JB.

Blåsgås (Anser albifrons)

Fåtalig og uregelmæssig trækgæst (feb-apr og nov).

Som i 1982 langt flere end normalt.

Alle obs nævnes:

6/3 og 7/3 1 juv Brabrand Sø (JTL, KH) samt 12/11 15 Mariager Fjord (JRR).

Sædgås (Anser fabalis)

Fåtalig forårstrækgæst (feb-pr apr), sjælden efterårstrækgæst (med okt-nov/dec) samt fåtalig vintergæst.

Alle obs nævnes:

Forår: 4/3 25 N Langå (TBP), 12/3 3 NV (HP) + 7 N (TB) Moesgård, 19/3 1 V Brabrand Sø (NÅ) samt 4/4 3 N Moesgård (HP).

Efterår: 14/10 1 Kysing Næs (HLL), 7/11 1 Århus Havn (PH, NGA) og 15/11 1 Kysing Næs (HLL).

Vinter: 26/12 45 Salten Langsø (SH).

Kortnæbbet Gås (Anser brachyrhynchus)

Meget sjælden trækgæst.

13/11 2 Poldkrogen, Alrø (HP).

Knortegås (*Branta bernicla*)

To racer i Århus amt. Alle obs nævnes.

Lysbuget Knortegås (B.b.hrota)

Almindeligt overvintrende i Mariager Fjord (nov-feb).

19/2 min. 2000 Overgård (SH), 12/11 min. 1600 (JRR) og 20/11 ca. 1000 (NÅ, OGJ, LB).

Mørkbuget Knortegås (B.b.bernicla)

Ret almindelig forårstrækgæst (ult feb-ult maj) og fåtallig efterårstrækgæst (med sep-med nov).

Forår:

Hesselholm: 1/4 19, 2/4 24, 20/5 ca. 50 Ø, 22/5 ca. 130 Ø og 28/5 ca. 230 NØ (LeB).

Øvrige: 25/2 80 Besser Rev (HW), 4/3 27 blandet flok (?) Brabrand Sø (?), 6/3 3

Alrø (SH) og 5/4 7 S Fornæs (HLL).

Efterår:

11/9 8 SV Hesselholm (LeB), 26/9 ca. 10 Grund Fjord (FFa), 8/10 1 S Fornæs (TB),

15/10 1 Kysing Næs (OGJ), 17/10 1 Sælvig Bugten (HE), 18/10 1 Kysing Fjord (HP),

21/10 1 N Fornæs (PH, NGA), 30/10 2 S og 11/11 6 S Kysing Næs (PH, NGA, FL), 13/11

1 ad 1 juv Århus Havn (LB, NÅ, PH, NGA).

Kanadagås (*Branta canadensis*)

Ret almindelig trækgæst (feb).

Primo februar: to obs fra Hesselholm af henholdsvis 8-10 og 150-200 fugle. Det må vist være største obs fra Århus amt nogensinde ? (meddelt LeB). 28/2 13 Grund Fjord (FFa).

Gravand (*Tadorna tadorna*)

Ret almindelig-almindelig året rundt. Sandsynligvis ret almindelig ynglefugl.

Ynglefund:

Pulli set ved Bølling Sø (JCN), Paradiset (JCN) samt 1-3 ynglepar Hjelm (HF).

Indsend for fremtiden alle ynglefund.

Ses forår, sommer og efterår alle steder, hvor der er vand, ofte i forbindelse med dyrkede områder.

Overvintring først og fremmest ved Mariager Fjord (bl.a. 19/5 500 Ajstrup Bugt og 1500 Overgård (SH)) samt i Ramsarområdet ved Horsens Fjord (bl.a. 2/1 100 Alrø (HP) og 6/2 36 Kalsemade (HE)).

I alt næsten 100 indrapporteringer af ca. 3500 fugle.

Gråand (*Anas platyrhynchos*)

Almindelig året rundt.

Kun 10 ynglepar indrapporteret, hvilket ikke siger meget om artens status.

Større flokke (over 500) nævnes:

Kysing Fjord: 13/2 5-600 (SH), 20/2 1065 (HP), 1/3 600 (NÅ), 27/8 1500 (TB), 18/10 770 (HP), 21/10 785 (HP), 11/12 1000 (H+JE).

Øvrige: 19/11 500-1000 Almind Sø (JCN) og 16/10 min. 720 Fussing Sø (HCh).

I alt ca. 80 indrapporteringer af over 10000 fugle.

Krikand (*Anas crecca*)

Meget sjælden ynglefugl. Fåtalig sommergæst (ult maj-med jul), ret almindelig-almindelig trækgæst (med feb-med maj og ult jul-ult nov) samt fåtalig vintergæst (dec-med feb).

Ynglefund:

1/5 1 par Salten Langsø, redefund (LB).

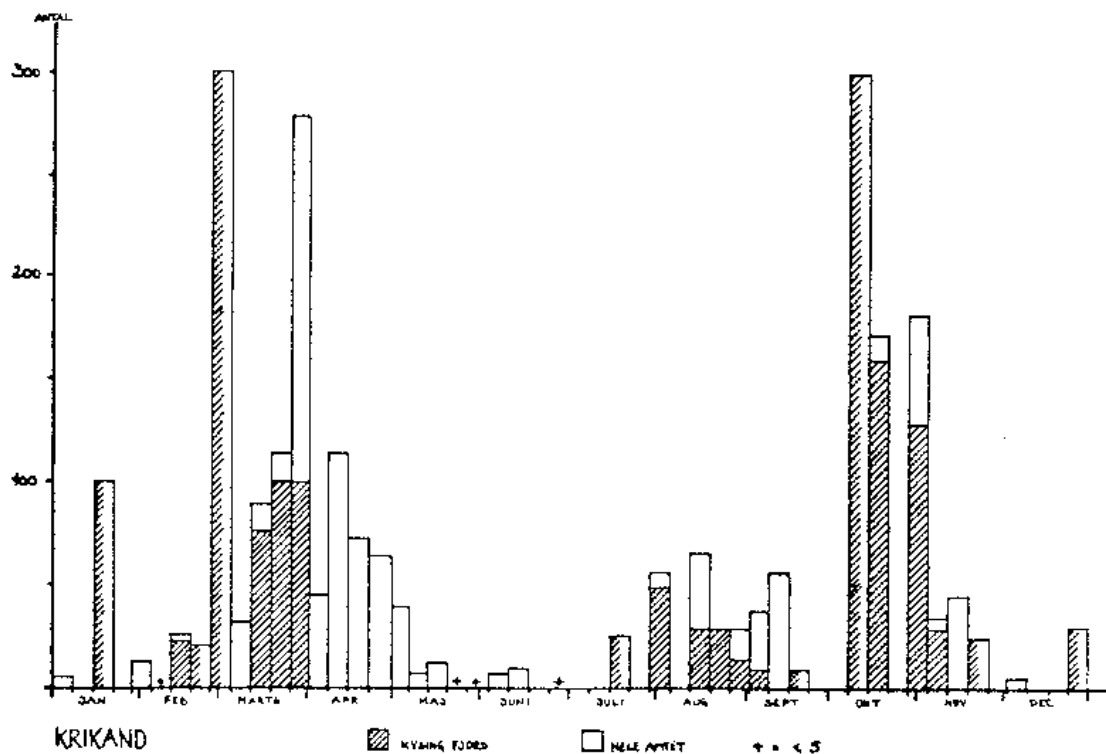
Mange indrapporteringer fra 3 lokaliteter. Månedsmax. for disse ses i skemaet. Obs fra Kysing Fjord er desuden adskilt i figur.

Måned	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Brabrand Sø	0	2	28	80	22	10	0	30	10	2	4	0
Hesselholm	0	0	4	10	4	3	0	36	15	0	0	5
Kysing Fjord	100	100	300	100	0	0	25	50	10	300	50	30

Kysing Fjord dominerer, som det ses af figuren, totalt. Krikanden optræder ved næsten alle vandområder, dog kun sjældent i større tal uden for Kysing Fjord.

Alle obs over 25 uden for de 3 lokaliteter nævnes:

28/3 110 Alrø (SH), 1/4 25 Skaføgård (JTL), 10/4 26 Grund Fjord (forårs-max, FFa)
og 15/11 ca. 40 Vilhelmsborg (PH, NGA).

Atlingand (Anas querquedula)

Meget sjælden yngletrækfugl. Fåtalig forårstrækgæst (med apr-med jun) og sjælden sommer- og efterårstrækgæst (jul-sep).

Brabrand Sø:

2 ynglepar (1 vestende, 1 Døde-å enge) (AJ).

Desuden 21 obs af 75 fugle i perioden 13/4 til 18/6. Flest 20/4 3 par og 11/6 5 han 3 hun (PNN, PH, NGA, TB, MB, LB, JTL, JR, FL, HLL, MCR, BHJ, JT, KH, ET, HP, NÅ).

Kysing Fjord: 24/4 1 par, 28/5 2, 18/7 2 og 14/8 1 (PH, NGA, OGJ).

Ramten/Dystrup: 17/4 2, 21/4 4 han 3 hun, 23/4 7 og 7/5 1 (HP, NÅ).

Øvrige: 29/3 1 Fejrup Mose (årets første)(JTL), 18-20/4 1 Stenvad Hede (Gejrf), 20/4 1 Bølling Sø (JCN), 1/5 1 par Eskelund (PNN), 9/6 1 par Mørke Kær (ØBF) og årets sidste: september 1 Grund Fjord (FFa).

Knarand (*Anas strepera*)

Sjælden trækfugt (apr og aug).

Alle obs nævnes:

7/4 1 par Brabrand Sø (JTL), 21/4 1 par Ramten/Dystrup (HLL, NÅ), 22/4 1 par Emborg Odde (NÅ) og efterårets eneste: 24/8 1 N Fornæs (JNK).

Pibeand (*Anas penelope*)

Almindelig efterårstrækfugt (med sep-ult okt) og ret almindelig vinter- og forårstrækfugt (nov-apr). Ses spredt resten af året og i hvert fald fåtalligt fra august.

Kysing Fjord: se figur.

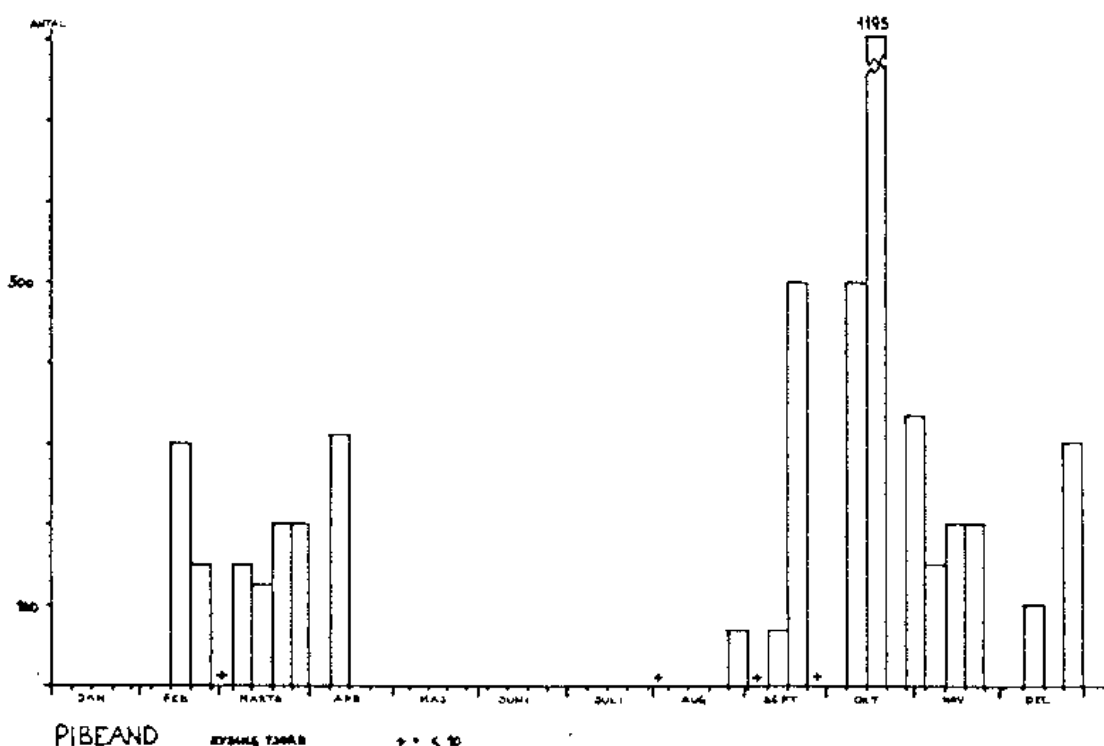
Brabrand Sø: Vinter: 22/1 1 han og 15/2 1 han. Forår: 19 obs af 161 fugle i perioden 4/3 til 19/4. Flest 9/3 15, 19/3 22, 4/4 14. En obs i maj: 26/5 1 han. Efterår: 12/9 2, 14/9 2 han 1 hun, 22/10, 23/10 og 29/10 samt 8/11, 13/11 og 14/11 1 hun, 30/11 2 hun (JTL, HLL, PNN, AJ, PH, NGA, MCR, MB, LB).

Alnrø: 6/3 300, 13/3 6, 28/3 100 og 31/3 121 (SH, ET, PMT, HE, NGA, PH, BHJ, MCR).

Vinter: 17/12 40 (SH).

Hesselholm: Forår: 29/3 2. Efterår: 8 obs af 104 fugle i perioden 19/8 til 19/10.

Flest 11/9 37, 16/10 24 og 19/10 ca. 30 (LeB).

Øvrige: Desuden set på følgende lokaliteter (max.-tal i parentes): Ajstrup Bugt (100), Nørre Strand (6), Stenvad Hede (3), Ramten/Dystrup (2), Møgelmosen (2), Grund Fjord (30), Femmøller (1), Kalsemade (1), Hassensør (17), Hattemager (3), Kysing Næs (6) og Universitetsparken (1). (SH, HLL, Gejrf, NÅ, LeB, FFa, PNN, ET, TB, SMJ).

Spidsand (*Anas acuta*)

Fåtalig trækfugl (ult feb-apr og aug-pr dec). Sjælden sommergæst.

Alle obs nævnes:

Kysing Fjord: 12/3 1, 13/3 1 han, 20/7 2, 18/10 10, 21/10 4, 30/10 1, 2/11 15, 11/11 4 og 11/12 2 (årets sidste) (H+JE, PH, NGA, HP, SH, NÅ).

Hesselholm: 29/3 til 1/4 1 par og 11/9 1 (LeB).

Universitetsparken: 8/11, 29/11, 5/12, 6/12 og 7/12 1 hun (NÅ).

Øvrige: Forår: 19/2 21 Overgård (årets første) (SH), 5/3 3 Kysing Næs (OGJ), 31/3 3 hun Fornæs (HLL). Efterår: 1/9 2 Østerby Mose (BHJ), 11/9 1 Brabrand Sø (LB), 19/10 1 par S og 20/10 1 han S Rude Strand (PH, NGA), 11/11 2 Østerby Mose (BHJ) og 13/11 9 N Fornæs (NÅ).

Skeand (*Anas clypeata*)

Fåtalig forårs- og efterårstrækfugl (mar-maj/jun og ult jul-med nov).

Brabrand Sø: Fra 19/3 til 13/6 37 obs af 129 fugle. Flest 16/4 4 han 2 hun, 18/4 10, 20/4 10 han 7 hun, 21/4 7 han 5 hun, 25/4 4 han 3 hun, 30/4 3 par + 2 han, 4/5 9 (PNN, MCR, LL, MB, JTL, PH, NGA, ET, NÅ, TB, LB, PN, FL, BHJ).

Kysing Fjord: Forår: 10/4 1 par og 24/4 2 par. Efterår: 20/7 2, 4/8 15, 5/8 15, 18/9 26, 9/10 2 han 1 hun, 18/10 68, 21/10 53, 17/11 set og 21/11 8 (FL, PH, NGA, H+JE, ET, TB, ØBF, HP, JC).

Østerby Mose: 3/10 17, 11/10 8, 25/10 2, 28/10 1 og 11/11 4 (BHJ).

Samsø: 13/5 1 han N Hesselholm, 22/5 5 han 1 hun, 24/7 1 ad 1 juv, 4/8 2 Trane-mosen (LeB).

Øvrige: Forår: 6/3 2 Alrø (SH), 10/4 2 han Ramten/Dystrup og 1 par Skaføgård (ET, TB), 18-20/4 1 par Stenvad Hede (Gejrf), 21/4 1 han 2 hun Ramten/Dystrup (NÅ), 24/4 1 hun Emborg Odde (NÅ), 21/5 2 Skaføgård og 2 han Smørmosen (SH) og 5/6 1 par Mørke Kær (TB).

Mandarinand (*Aix galericulata*)

Undsluppen fangenskabsfugl.

25/1 1 hun Botanisk Have, Århus (NÅ).

Rødhovedet And (*Netta rufina*)

Meget sjælden og uregelmæssig gæst.

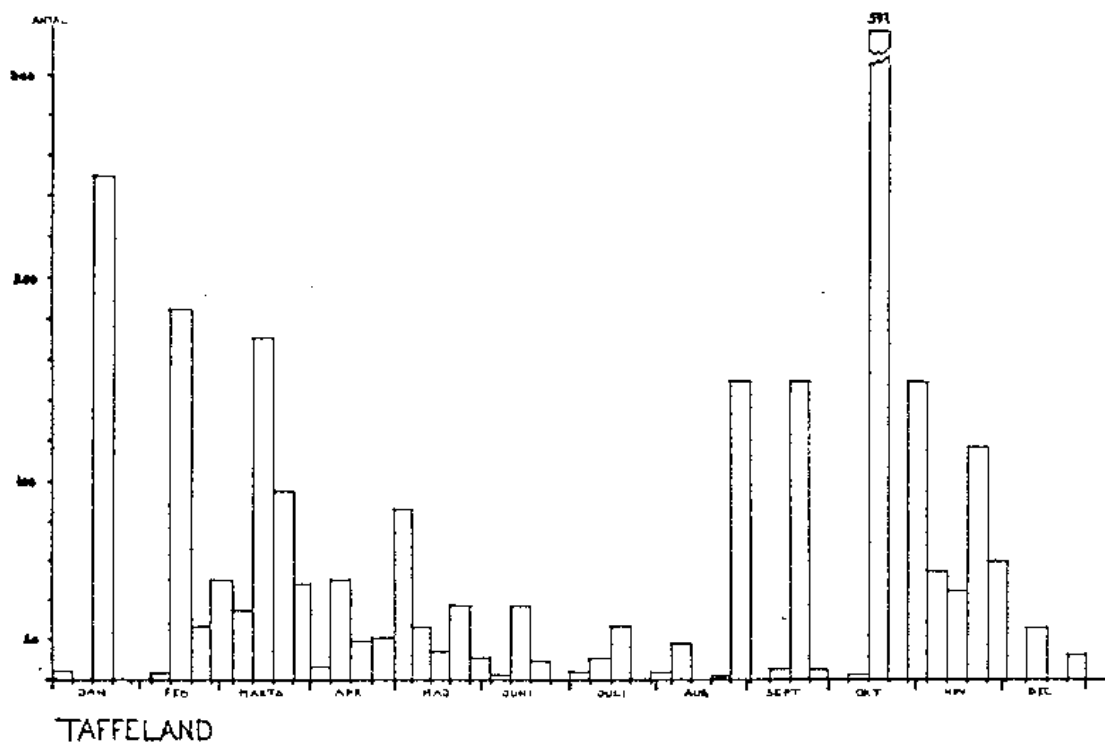
17/4 1 han Ramten/Dystrup (HLL, HP).

Taffeland (*Aythya ferina*)

Sjælden ynglefugl. Ret almindelig efterårstræk-, vinter- og forårstrækgæst (ult aug-pr maj). Fåtalig sommergæst (med maj-med aug).

Ynglefund:

Mørke Kær 1-2 par; 21/6 4-5 par + 1 hun med pulli (LB) og 30/7 1 par med pulli (JTL). Skaføgård 1 par: 11/7 1 hun med 3 pulli (JTL). Smørmose: 1 par: 11/7 1 hun med 5 pulli (JTL) og Århus Å 1 par: 1 hun med 5 pulli (JTL).

Max.-tal for et par store lokaliteter nævnes:

Brabrand Sø 27/11 60 (JTL), Kysing Fjord 21/10 495 (HP), Ramten/Dystrup 19/3 84 (ØBF), Mørke Kær 5/5 50 han + 15 hun (PNN), Hesselholm 18/2 ca. 175 (LeB).

Troldand (*Aythya fuligula*)

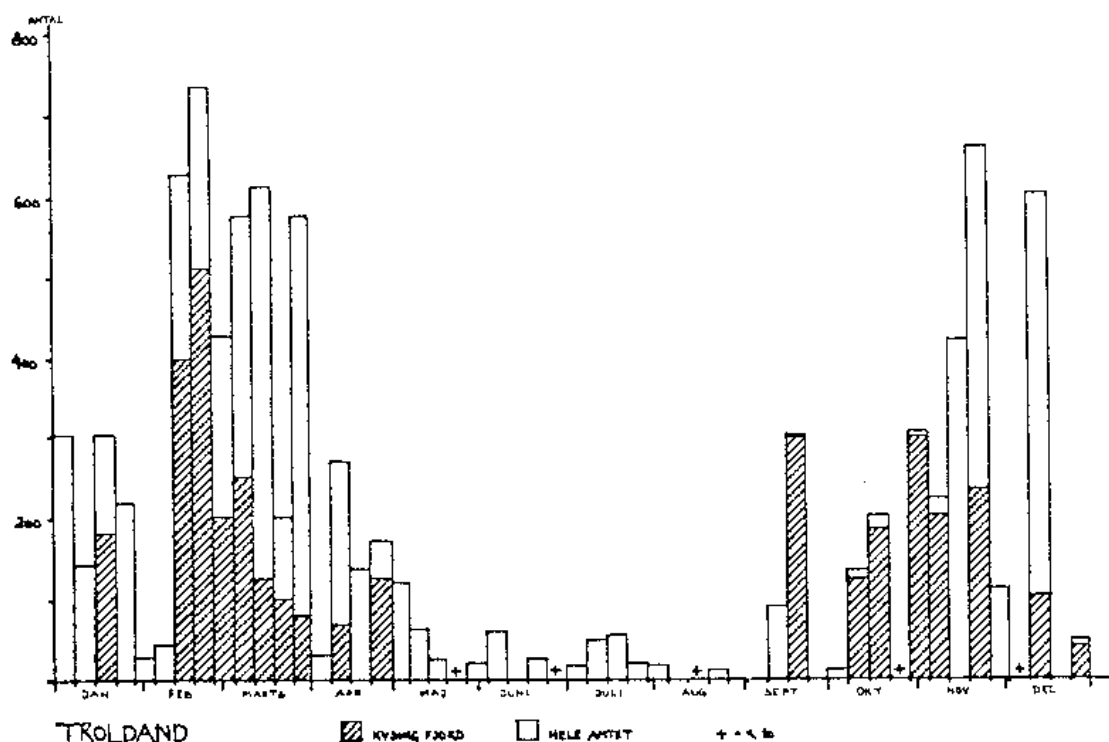
Sjælden ynglefugl. Fåtalig sommergæst (pr maj-med sep). Ret almindelig (almindelig?) efterårstræk-, vinter- og forårstrækgæst (med sep-apr).

Ynglefund:

Tranemosen 1 par: 16/7 1 ad + 7 pulli (LeB). Pilbrodalen 1 par: 3/8 1 hun med 5 pulli (BHJ). Lange Sø 1 par: 27/7 1 hun med 11 pulli (TBP). Skaføgård 1 par: 11/7 1 hun med 8 pulli (JTL) og Universitetsparken 1 par: 22/6 1 hun med 3 pulli (JT). I alt 5 par.

Max.-tal for et par store lokaliteter nævnes:

Brabrand Sø 22/1 164 (JTL), Århus Havn 13/2 190 (PNN, PH), Nørre Strand 6/3 250 (SH), Mørke Kær 13/3 130 (SH), Østerby Mose 15/3 118 (PH, NGA), Stubbe Sø 13/11 300 (TB) og Silkeborg Langsø 11/12 500 (JCN).

Bjergand (Aythya marila)

Fåtallig-ret almindelig træk- og vintergæst. Sjælden sommergæst.

Et usædvanligt år på mange måder.

Havobs:

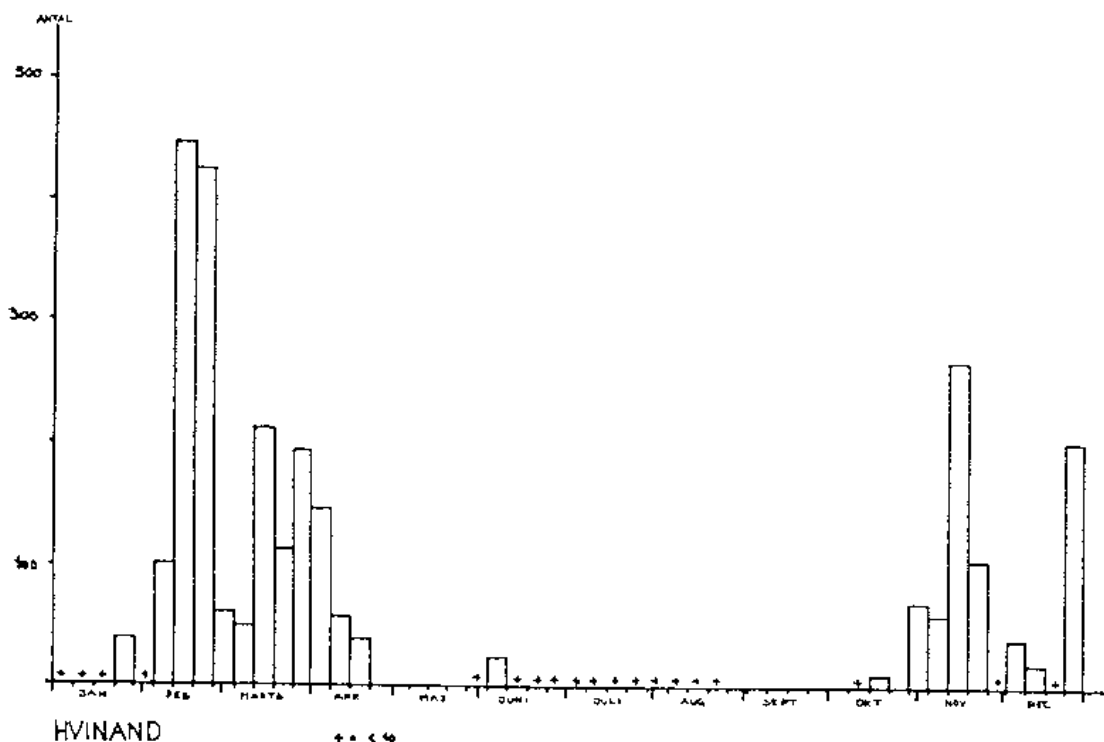
Århus Havn: 6/1 1 han (NÅ), 13/2 2 han 1 hun (PNN), 16/2 1 han (PNN), 17-20/2 1 han juv/ad (PH, NGA, ØBF), 19/2 1 han (PNN), 24/2 4 (OGJ), 25/2 1 han (PNN) og 12/11 3 han (PNN).

Øvrige: 29-30/1 1 han Bønnerup havn (BHJ), 14/2 500 Skæring Strand (LB), 25/2 5 hun Kysing Fjord (HLL), 13/3 300 Alrø (ET, PM, HE) og 21/10 1 hun Kysing Fjord (HP).

Indlandsiagttagelser:

Usædvanligt mange i år og på usædvanlige tidspunkter: Mørke Kær: 9/6 1 par (ØBF) og 29/6 1 par (SH). Østerby Mose: 18-19/9 2 (BHJ, FL), 10/9 5 (OGJ) og 1/10 3 (OGJ). Øvrige: 1/4 1 hun Skaføgård Sø (JTL), 17/4 1 par Ramten/Dystrup (HP), 13/11 1 hun Stubbe Sø (NÅ) og 11/1 1 hun Brabrand Sø (HLL).

Noget lignende er vist ikke set tidligere?

Hvinand (*Bucephala clangula*)

Ret almindelig træk- og vintergæst (med okt-ult apr). Sjælden-fåtalig sommergæst (pr jun-ult aug).

Sommerfund:

Grund Fjord: 5/6 18, 3/7 2 og 21/8 5 (FFa). Østerby mose 28/5 til 19/8 1 (BHJ).
Bryrup Langsø 7/6 4 han (JB) og Fussing Sø 12/7 4 (LTP).

Flokke over 100 nævnes:

18/2 ca. 100 Hesselholm (LeB), 14/2 130 Skæring Strand (LB), 16/2 150 Kalø Vig (JTL), 19/2 300 Overgård (SH), 12/3 100 og 1/4 125 Kysing Fjord (H+JE, PH, NGA),
4/4 125 Grund Fjord (FFa) og 26/12 100 Hesselholm (HE).

Havlit (*Clangula hyemalis*)

Fåtalig træk- og vintergæst (okt-med apr). Ellers meget sjælden.

Alle obs nævnes:

Mårup Østerstrand, Samsø: 19/3 5, 24/3 15 og 4/5 1 han. Den sidste er meget sen.

Alle HW.

Kysing Næs: 13/2 1 hun rst (PH, NGA), 2/11 3 rst og 13/11 3 N (NÅ).

Øvrige: 29/1 1 hun Fiskerihavnen, Århus (PH, NGA), 30/1 1 hun V Bønnerup Havn (BHJ),
21/10 2 han N Fornæs (PH, NGA, BHJ, FL) og 21/10 ca. 10 nær Vejre (FC).

Fløjlsand (*Melanitta fusca*)

Fåtalig træk- og vintergæst (ult okt-pr maj). Normalt almindelig.

Engen store obs i år. De største: 17/1 46 Rumpen (KNø) og 4/5 55 Mårup Østerstrand (W).

Sortand (*Melanitta nigra*)

Ret almindelig træk- og vintergæst (med okt-med apr). Meget sjælden sommergæst. Normalt almindelig.

Kysing Næs: Fra 13/2 til 27/3 3 obs af ca. 70 fugle. Efterår: 16/10 til 13/11 8 obs af 81 fugle (PH, NGA, NÅ).

Kalundborgfærgen: Fra 9/3 til 16/4 4 obs af mindst 80 fugle (LB, PH).

Fornæs: 4 obs af i alt mindst 190 fugle. Flest 21/10 mindst 150 trk. (ØBF, NÅ, PH, NGA, LB).

Desuden bl.a. 17/1 22 Rumpen (KNø) og 19/3 20 Gjerrild Nordstrand (ØBF).

Ederfugl (*Somateria mollissima*)

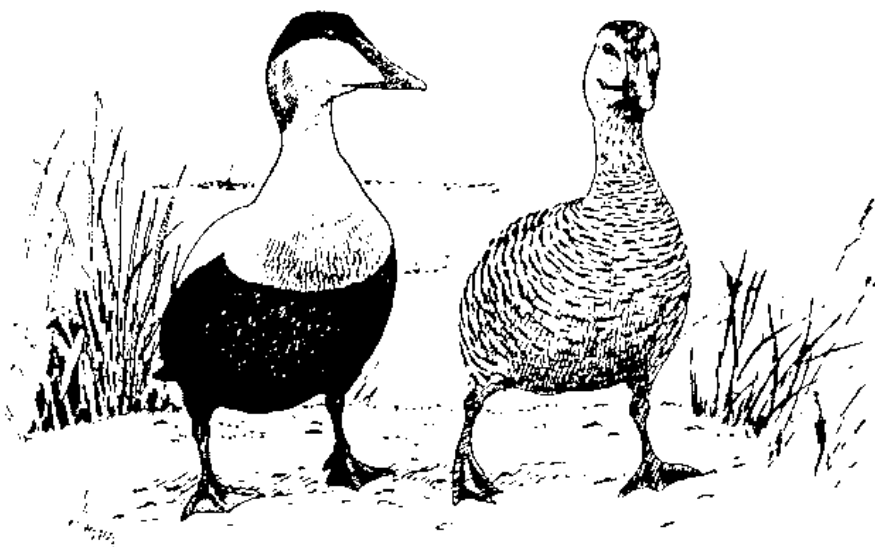
Almindelig-meget almindelig året rundt. Sandsynligvis almindelig ynglefugl.

Ynglefund:

Stavns Fjord: ca. 5 par konstateret, men bestanden synes uændret (= over 2000 par) (LeB). Hjelm: 8-10 par (HF). Tunø 1-2 par (FL, BHJ).

Desuden et par store flokke:

17/1 ca. 1000 Kalundborgfærgen (KNø), 26/3 ca. 3500 og 16/10 min. 2000 Issehoved (HW, LeB).

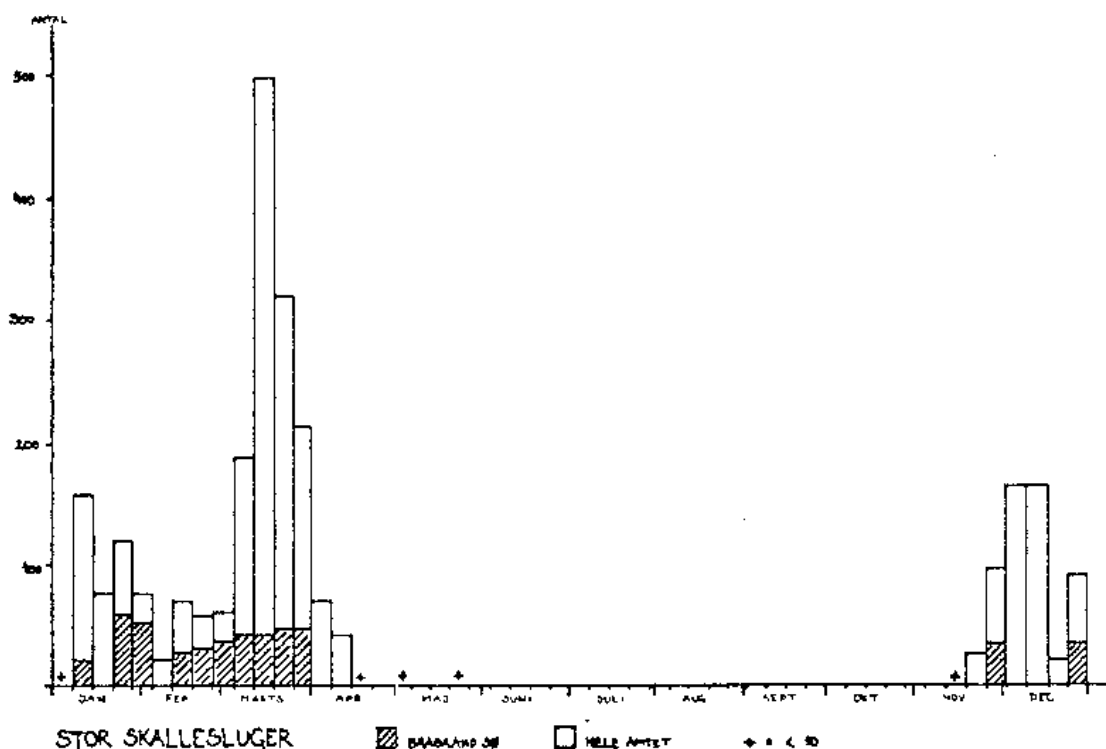

Stor Skallesluger (Mergus merganser)

Ret almindelig træk- og vintergæst (okt/nov- mar).

Max.-tal for årets bedste lokaliteter nævnes:

9/1 40 Salten Langsø (JTL), 16/1 20 Mossø (HP), 4/2 49 Brabrand Sø (HLL), 20/2 25 Kysing Fjord (HP), 6/3 87 Nørre Strand (SH), 10/3 36 Silkeborg Langsø (BRS), 12/3 90 Hinge Sø (ME), 13/3 21 Stilling Sø (HE), 150 Mørke Kær (SH), 150 Grund Fjord (FFa), 20/3 min. 225 Stubbe Sø (OF), 1/4 40 Ring Sø (SH), 9/4 37 Rugård Sø (OF), 26/11 53 Blid Sø (LM), 10/12 ca. 160 Guden Sø (LM), og 24/12 Ørn Sø (JCN).

Toppet Skallesluger (Mergus serrator)

Fåtalig ynglefugl. Ret almindelig året rundt. Sjælden ved ferskvand.

Ynglefund, ferskvandsiagttagelser og iagttagelser af over 25 fugle nævnes:

Ynglefund: Kysing Fjord min. 3 par (PH, NGA, LB), Hjelm 6-8 par (HF), Stavns Fjord ca. 4 par (LeB) og Ebeltoft Færgesø 1 par (JTL). I alt ca. 15 par indrapporteret.

Ferskvand: 4/2 1 han Brabrand Sø (HLL, PNN), 16/5 1 hun Østerby mose (BHJ) og 24/12 3 Salten Langsø (JDJ).

Største antal: Kysing Næs: 20/3 46 og 21/10 38 (PH, NGA, NÅ). Kysing Fjord: 10/4 28 og 9/10 30 (FL). Alrø: 31/3 33 (PH, NGA, MCR). Stavns Fjord: 15/10 27 og 17/10 ca. 50 (LeB).

Lille Skallesluger (Mergus albellus)

Sjælden træk- og vintergæst (ult okt/med nov-pr/ult apr).

Kysing Fjord: Forår: 13 obs af i alt 51 fugle i perioden 15/1-20/3. Flest 25/2 og 12/3 4 han og 5 hun (PNN, PH, NGA, SH, OGJ, H+JE, FL, HLL, NÅ). Efterår: 23/11 1 han (PH, NGA).

Øvrige: 21/4 og 23/4 1 hun Dystrup Sø (HLL, NÅ, OF), 24/4 1 hun Rugård Sø (OF) og 13/11 1 Fornæs (LB, NÅ).

Ubestemt ørn (Aquila/Haliaëtus sp)

1/3 1 Silkeborg Langsø (ME). Fuglen havde et tydeligt hak i højre vinge.

Ubestemt Skrigeørn (Aquila sp)

1/4 1 Ø Emborg (SH). En yderst forbeholden obs, hvor fuglens yderste trediedel af højre vinge manglede.

13/5 1 N Moesgård (Moes). En stækket fugl, der manglede de fleste håndsvingfjer på højre vinge, og som følge deraf fløj helt sidelæns.

Der er sandsynlighed for, at der er tale om samme fugl. Måske er det endda den Thailandske Skrigeørn, som slap fra et par indbrudstyre i Fyns Akvarium den 27/1.

Stor Skrigeørn (Aquila clanga)

Se appendix I.

Musvåge (Buteo buteo)

To racer ses i amtet.

Almindelig Musvåge (B.b.buteo)

Formentlig fåtallig/ret almindelig ynglestandfugl. Almindelig forårstrækgæst (ult feb-pr maj). Ret almindelig efterårstrækgæst (med sep-pr nov). Vintergæst.

Det indkomne materiale støtter hyppighedsbetegnelsen i traktiden. Derimod kniber det stærkt med dokumentation på yngel og for vinterforekomst.

Yngel:

2-4 par Fjends Mølle (ET)

Fra foråret nogle tal, der er lidt lavere end de tidligere år:

Moesgård: i alt 589 trk mellem 5/3 og 17/5. Store dage, 12/3 187, 15/3 122, 19/3 54, 26/3 55, 4/4 26, 23/4 93, 6/5 5 (Moes, HP, TB, SS, PH).

Brabrand Sø: 11/3 20 (HLL).

NØ-Djursland: Fornæs, 13/3 156 N (TBP), 31/3 186 (HLL). Gjerrild, 16/3 34 NV (JTL), 19/3 32 trk (PH), 17/4 220 trk (HLL, HP), 21/4 97 trk (NÅ), 7/5 43 SØ (HLL, HP).

Anholt: 11/5 - 18/5 26 trk (HE).

Hjelm: 30/4 - 20/5 8 trk (HF).

Helgenæs: 28/5 21 trk (ØBF, PH, TB).

Fra efteråret enkelte tal:

28/8 11 - 13 R Fulden (PH), 11/9 11 R Stubbe Sø (TB), 9/10 6 trk Risskov (HLL), 21/10 62 trk S Helgenæs (JTL), 21/10 10 trk S Hesselholm, Samsø (meddelt LeB), 21/10 35 S-SV Kysing Fjord (HP). Bemærk, at 21/10 var en regulær trækdag.

Østlig Søjle (B.b.intermedius)

Sjælden trækgæst (maj)

12/5 1 N Moesgård (Moes), 17/5 1 N Moesgård (Moes), 28/5 1 Horsemosen, Helgenæs (PH).

Fjeldvåge (Buteo lagopus)

Ret almindelig vintergæst (jan-med mar) og forårstrækgæst (med mar-pr maj). Fåtalig efterårstrækgæst (pr okt-med nov). Sjælden vintergæst (med nov-dec).

I alt ca. 281 ex fordelt som følger: Ca. 250 ex fra årets første halvdel - med ca. 125 fra vinteren og ca. 125 fra foråret - må være det største tal i lokalrapportens historie. 30 iagttagelser fra årets sidste halvdel med 26 i efteråret og 4 i vinteren ligger inden for det normale.

Forårstræk:

Det er vanskeligt at udrede, hvornår vinteropholdet slutter og trækket indledes. Der eksisterer nogen overlappning, hvilket f.eks. vil kunne ses af søjlediagrammet

fra hele amtet. Imidlertid ses det af diagrammet fra Brabrand Sø-iagttagelserne, at fuglene herfra omtrent forsvinder ved aprils begyndelse. Dagscifrene fra forårstrækstederne understøtter, at trækket hovedsageligt finder sted i april:

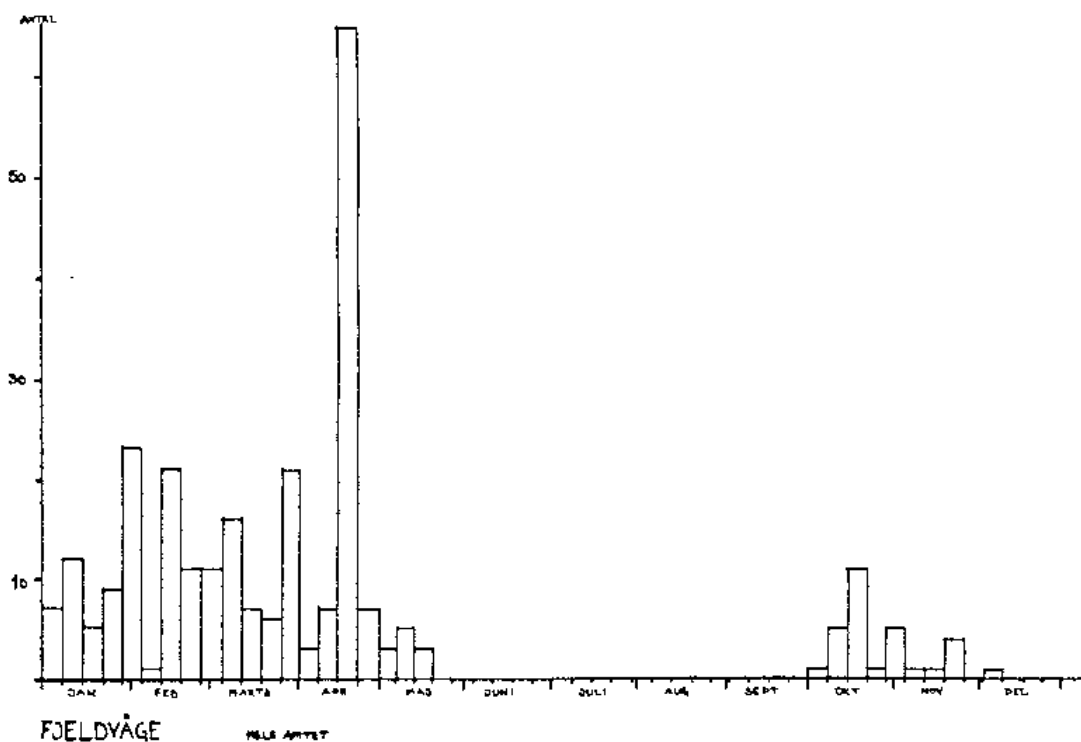
Moesgård (alle obs): 11/3, 27/3, 9/4, 13/4, 12/5 og 17/5 alle dage 1 trk (Moes, SS, HP).

Gjerrild (alle obs): 10/4 1-2 (TB, ET), 17/4 45 (HP, HLL), 21/4 6 (HLL, NÅ), 7/5 1 (HLL).

Dagscifferet 17/4 på 45 Fjeldvåger er overordentligt stort, men harmonerer udmærket med vinterens invasionsagtige forekomst.

Store obs i øvrigt: 26/3 5 R Helgenæs (JTL), 25/4 4 Tomkær (OF).

Sidste obs: 17/5 1 Hjelm (HF), og 1 VNV Moesgård (Moes).

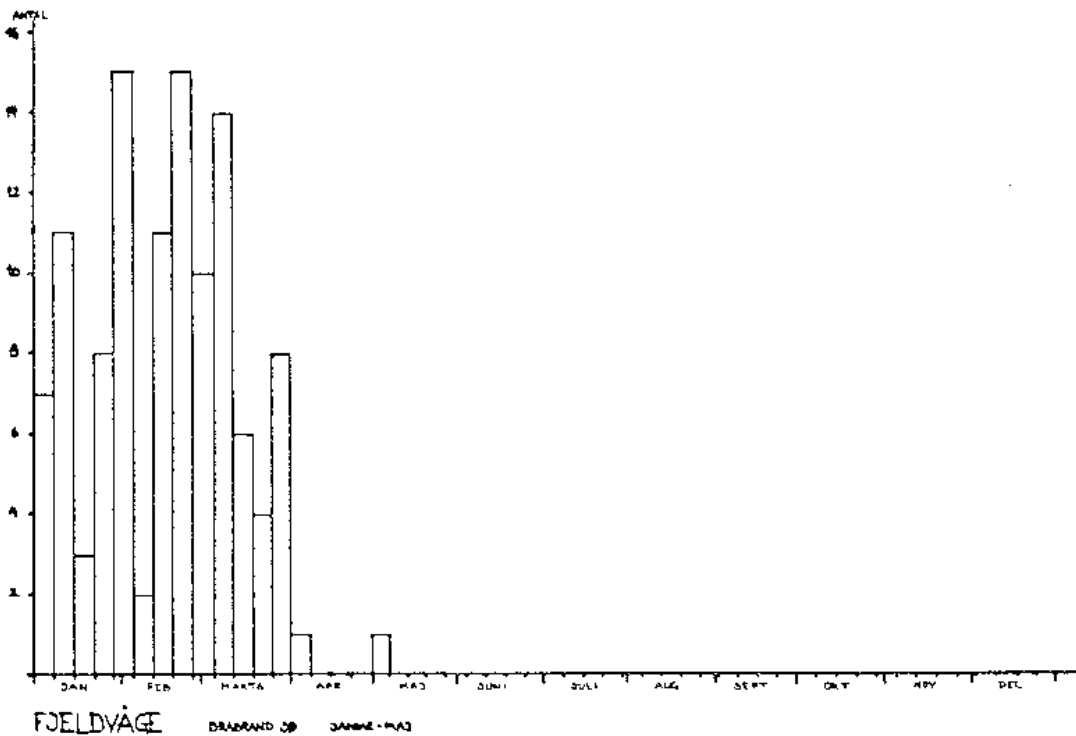

Efterårstrækket, der er langt mindre, men jævnt udbredt i hele amtet, kulminerer i oktober. Første obs 1/10 1 Helgenæs (JTL). Største obs: 30/10 4 Norsminde Fjord (JC).

Vinteren (jan-mar) viser en invasionsagtig forekomst. I særlig grad er billedet præget af mange iagttagelser fra Brabrand Sø. De bringes i et selvstændigt diagram. Max.-tal: 30/1 6 (HLL), 22/2 4 (HLL), 2/3 5 (PNN), 11/3 5 (HLL).

Der er observationer af Fjeldvåger fra hele amtet, færrest fra den nordlige del. Obs af flere end 1 ex (Brabrand Sø excl.): 30/1 2 Storskoven, ved Odder (SS), 13/2 2 Funderholme (JCN), 1/1 - 20/3 1 - 3 ex Langå (TBP), 16/2 6 mellem Langå og Bjerregrav (TBP).

Vinteren (med nov-dec) alle obs: 23/11 2 Fulden - Århus (JC), 25/11 1 Kristrup Enge (LTP), 7/12 1 Klosterkær (LM).

Sammenfattende:

Forekomsten i 1983 viste, at Fjeldvågen kan fluktuere voldsomt fra år til år. - Årets første del bar præg af invasion. - Tendens til at vintergæster har koncentreret sig i ådalene. - Få aldersbestemmelser af de rastende fugle fra Brabrand Sø antyder, at det primært har været ungfugle dettesteds (12-13 ex blev alle bestemt som juv (PH, NGA)).

Efterårsforekomster:

	1979	1980	1981	1982	1983
September	0	0	0	3	0
Oktober	3	18	9	ca 37	23
November	3	4	6	ca 30	6
December	0	2	4	ca 33	1

Rød Glente (*Milvus milvus*)

Sjælden forårstrækgæst (med mar-ult maj) og sommergæst (jun-jul).

8 iagttagelser er noget færre end tidligere år, forår 4 ex, sommer 4 ex. Hvor de 4 forårsiagttagelser udgør et absolut lavpunkt, er til gengæld 4 sommeriagttagelser et foreløbigt højdepunkt, omend det sidste vel ikke er uventet, når man tager landets stigende antal ynglepar i betragtning.

Sommer (alle obs): 9/6 1 juv omkring Ø Hjelm (HF). Ved de øvrige sommeriagttagelser undlades lokalitetsnavne af hensyn til artens sikkerhed. 26/6 1 (JTL), 26/6 1 (TV), 13/7 1 (meddelt PNN).

Forår (alle obs): 26/3 1 N Moesgård (MOes), 27/3 1 Fulden (PH, NGA), 3/5 1 NØ Langdalen, Samsø (HW), 13/5 1 Grenå Enge (OF).

	1979	1980	1981	1982	1983
Forår	23	15	20	16	4
Sommer	0	0	0	1	4

Sort Glente (*Milvus migrans*)

Sjælden, uregelmæssig trækgæst (med apr-med maj)

Alle obs: 17/4 1 Svejlbæk Færggård (JCN),

7/5 1 imm Gjerrild (HP, HLL),

16/5 1 omkring VNV Hjelm (HF).

Hvæpsevåge (*Pernis apivorus*)

Sjælden yngletrækfugl. Ret almindelig forårstrækgæst (maj-jun). Fåtalig efterårstrækgæst (med aug-sep).

213 iagttagelser, forår 183, sommer 12, efterår 18. Der er intet egentligt efterårstræk - det siver bare. Hovedtrækket må ligge østligere.

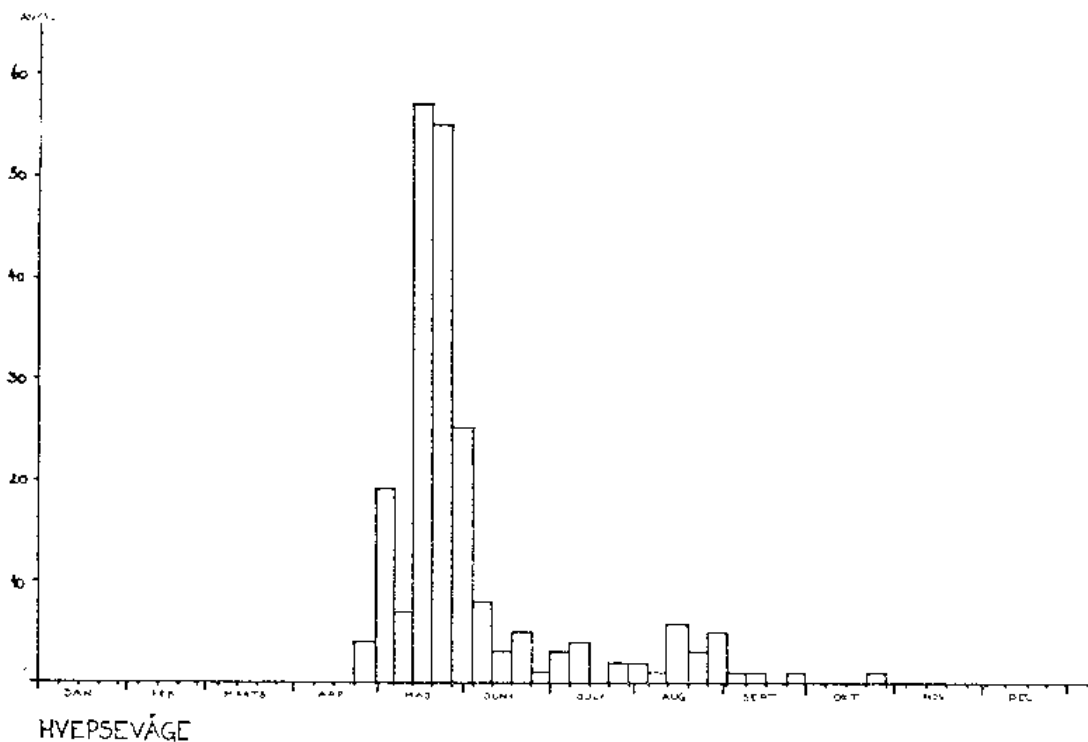
Ynglefugle:

Skaføgård Skov 2 par, Stubbe Sø 1 par, Mols Bjerger 1 par, Nørreris Skov 1 par.

Forårstrækket

ligger østligt i amtet. Der er set enkelte Hvepsevåger omkring Dørup, Hinnerup og Langå. Ved Moesgård er set i alt 7 og ved Risskov 10 ex på forårstrækket. Store dage forekommer kun på NØ-Djurs: 14/5 12 N + 30 S Katholm (OF), 23/5 31 S Ålsrode (OF). Nævnes skal desuden, at mellem 1/5 og 8/6 trak 56 ex Hjelm (HF), max.-dage: 1/5 16 NV, 31/5 5 trk og 1/6 13 trk. Første obs: 29/4 1 rst Moesgård (Moes) og 3 Marselisborg Skov (PD) er begge tidlige.

Sommer- og efterårsagttagelser er jævnt fordelt i amtet. Største obs: 13/8 3-5 Velling Kalv (ØBF, MCR, FL, BHJ, SH). Sidste obs: 30/9 1 Brabrand Sø (HLL), mens 22/10 1 S Brabrand Sø (MB), ligger på grænsen for at skulle anerkendes af SU.

Kærhøg sp (Circus sp)

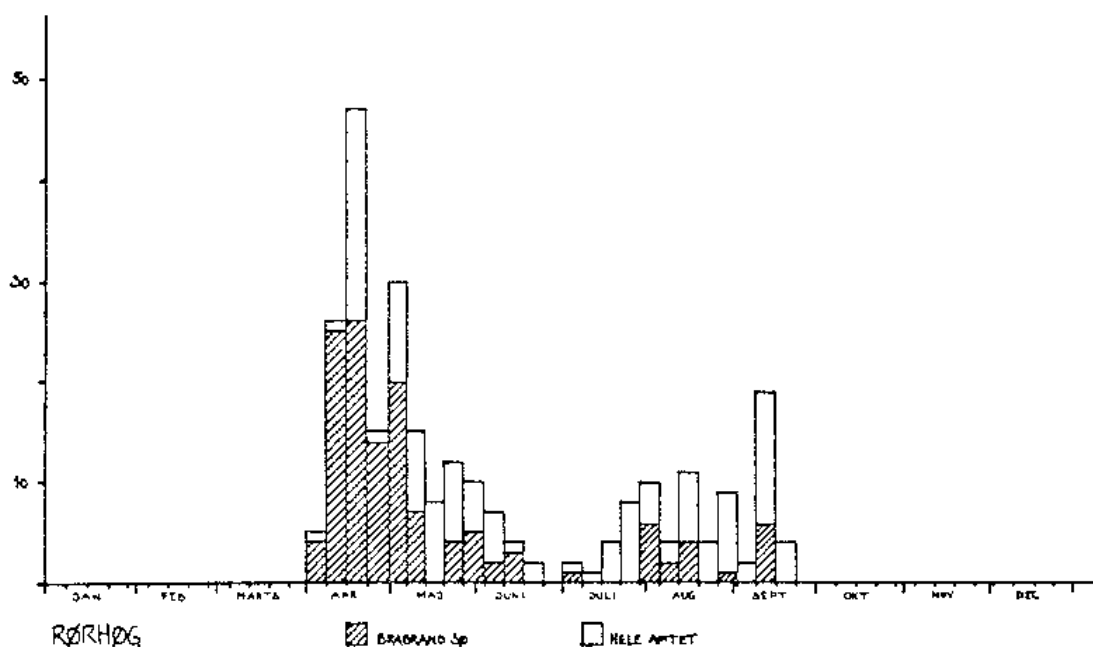
15/4 1 Andsø Enge (JCN), 23/4 1 NØ Gjerrild (HP), 15/5 1 hun N (LeB) (Blå/Hede).

Rørhøg (Circus aeruginosus)

Fåtalig yngletrækfugl. Ret almindelig forårstrækgæst (pr apr-ult maj). Fåtalig sommer og efterår.

I alt 259 iagttagelser foruden indrapporterede ynglepar. Heraf 130 iagttagelser fra Brabrand Sø. Første: 7/4 1 par Brabrand Sø (JTL), 8/4 1 par Brabrand Sø (TB), 8/4 1 imm han Bjerregrav Mose (NÅ). Sidste: 13/9 1-2 Brabrand Sø (MC), 17/9 1 Kysing Fjord (SS), 17/9 3 Kysing Fjord (OGJ).

Af indrapporteringerne er udarbejdet søjlediagrammer for henholdsvis hele amtet og Brabrand Sø. Der vises klart, at der ses flest Rørhøge i april/maj. Læseren kan selv forsøge at konkludere, hvorvidt dette afspejler høj ornitologisk aktivitet eller tilstedeværelsen af mange fugle. De mange forårsiagttagelser stammer ikke fra de klassiske forårstræksteder ved kysterne, men fra lokaliteter, der meget vel kan præsentere potentielle ynglemuligheder for Rørhøge.

Hvor mange par, skal man antage, yngler i amtet? Dette problem afbildes også i diagrammerne, for til trods for, at der tør formodes at være et vist antal ynglelokaliteter/par, er der kun ganske få sommeriagttagelser. Selv Brabrand Sø savner tilsyneladende sine Rørhøge i juli m.v. Der er kun svag dokumentation for tilstedeværelsen af Rørhøge på visse antagne ynglelokaliteter om sommeren. Derfor skal postuleres 1) den ornitologiske aktivitet daler kraftigt om sommeren og/eller 2) ynglende Rørhøge skjuler sig ganske godt og ses derfor sjældent.

Alligevel vover vi det ene øje og skriver: 14-21 ynglepar, Samsø 9-11 ikke-specificerede par (JTL). Det store tal indeholder formodentlig andre observatørers iagttagelser: Brattingsborg 1 par, Tranemosen 1 par og Kragemosen 1 par. Desuden Anholt 0-1 par, Flakket. Brabrand Sø 1-2 par - mulighed for polygami. Tåstrup Sø 0-1 par. Øer-området 1 par. Mørke Kær 1 par. Skaføgård Sø 1 par - mulighed for polygami. Dystrup-Ramten Sø 1 par. Grund Fjord 0-1 par. Bjerregrav Mose 0-1 par.

Forårstrækstederne (alle obs):

Moesgård 9/4 1 han N (PNN), 17/4 1 juv/hun N (Moes). Gjerrild 17/4 3 trk f (HLL, HP), 21/4 1 hun/juv S (HLL, NÅ). Fornæs 21/4 1 hun/juv trk f (HLL, NÅ).

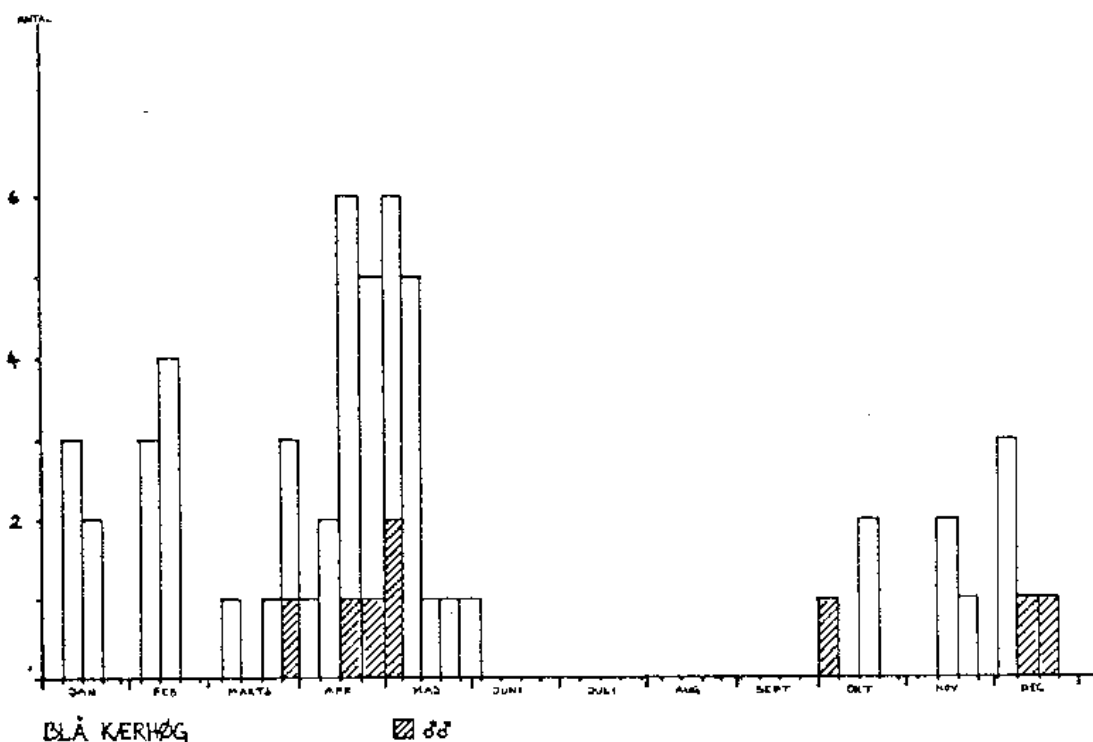
Efterår:

Et egentligt træk er vanskeligt at opspore. Sidste Samse-obs 10/9 3 hun/juv S Hesselholm og 11/9 1 hun/juv S Hesselholm (LeB). Store rast-tal: 8/8 2 hun/juv Funderholme (ME), 14/8 3 juv Sødring Kær (HLL), 16/8 1 han + 3 hun/juv Brabrand Sø (ET), 27/8 3-4 Kysing Fjord (TB), 28/8 3 Grund Fjord (FFa), 30/8 2 Brabrand Sø (LB), 10/9 3 Lange Sø (ØBF), 17/9 3 Kysing Fjord (OGJ).

Blå Kærhøg (Circus cyaneus)

Fåtallic trækgæst (med mar-med maj og pr okt-ult dec) og vintergæst (jan/feb).

I alt 54-56 ex iagttaget, vinter 12 ex (deraf 0 hanner), forår 31-33 ex (5 hanner), efterår 11 ex (3 hanner), er blandt det største antal indrapporteringer, kun overgået af 77 ex i 1981. Der er store tal fra vintermånederne, men det skyldes vist mange iagttagelser af måske højst 2-3 individer, set ofte ved den velbesøgte Brabrand Sø. Efterårstrækket er mindre end forårstrækket. Det er vanskeligt på dato at fastslå, hvornår efterårstrækket er afsluttet, og hvornår vintergæst/strejferne ses. Der er sikkert tale om et årligt varieret, vejrafhængigt sydgående træk.

Sidste forårsobs 29/5 er meget sen. Første efterårsobs 1/10. Alle obs nævnes:

Vinter:

Indlandslokaliteter: 9/1 1 brun Salten Langsø (JTL), 14/1 og 15/1 1 hun/juv Klostermølle (EJ).

Kystnære lokaliteter: 11/1 1 hun/juv (HLL), 5/2 1 hun/juv (HLL), 9/2 1 juv (JTL), 10/2 1 juv (JTL), 12/2 1 hun/juv (PNN), 13/2 1 ad hun (JTL), og 1 hun (H+JE), 15/2 1 hun/juv (JR) alle ved Brabrand Sø.

Forår:

Indlandslokaliteter: 23/4 1 hun/juv Knud Sø (NÅ, TB), 29/4 1 han Pilebrodalen (meddelt BHJ).

Kystnære lokaliteter: 6/3 1 hun Brabrand Sø (H+JE), 25/3 1 hun/juv R Helgenæs (JTL), 28/3 1 han Kalsemade (SH), 28/3 1 hun/juv Tomkær (OF), 1/4 1 hun/juv Hyllested (OF), 8/4 1 hun/juv NØ Moesgård (HP), 9/4 1 hun/juv Rugård (OF), 11/4 1 hun/juv, Ålsrode (OF), 17/4 1 han + 1 hun/juv Ålsrode (OF), 1/5 1 ad han Trehøje, Møls (JT), 6/5 1 hun/juv Moesgård (PH, NGA, JTL), 7/5 1 hun/juv SØ Gjerrild og 1 hun/juv Ø Fornæs (HP, HLL), 15/5 1 hun/juv Ålsrode (OF), 29/5 1 hun/juv Ålsrode.

Antets Øer: 1 hun/juv Sælvig bugt og 1 hun/juv Mårup Bakker, Samsø (HW), 3/5 1 hun/juv Mårup Bakker (HW), 6/5 1 R og 7/5 1 R NNØ Hjelm (HF), 11/5 1, 12/5 1 og 13/5 1 hun/juv Anholt (HE), 21/5 1 hun/juv omkring Hjelm (HF).

Efterår:

Indlandslokaliteter: 15/12 1 ad han Kolt, motorvejen (FC).

Kystnære lokaliteter og Samsø: 1/10 1 ad han Stubbe Sø (JTL), 18/10 1 hun/juv S Helgenæs (JTL), 21/10 1 hun/juv V Kysing Næs (NÅ), Brabrand Sø 15/11, 17/11 og 22/11 1 hun/juv (JTL, NGA, PH), 3/12 1 hun/juv Norsminde (PL), 3/12 1 hun/juv Østre Hedekrog, Samsø (LeB), 4/12 1 hun/juv Hesselholm, Samsø (LeB), 17/12 1 han Kalsemade (SH).

Fire forhold skal fremhæves: 1) Foråret er karakteriseret af en del maj-iagttagelser, særligt fra øernes fuglestationer. 2) Der er ingen observationer overhovedet fra antets nordlige og nordvestlige dele. 3) Iagttagelserne er overvejende gjort på kystnære lokaliteter, særligt i øst og nordøst, og på alle årstider har Blå Kærhøg status mellem meget sjælden og sjælden blot få km fra kysten. 4) 8 hanner af 54-56 ex, der på nær enkelte var forsøgt køns- og aldersbestemt, er virkelig mange, godt 14%

Hedehøg (Circus pygargus)

Sjælden trækfugl (pr maj-ult maj).

8/5 1 hun SØ Veggerslev (HC), 20/5 1 ad han Hjelm (HF), 3/6 1 hun N Hjelm (HF).

Duehøg (Accipiter gentilis)

Sjælden ynglefugl. Sjælden efterårs- og vintergæst. Fåtalig forårstrækfugl (ult feb-med maj).

Ynglefugle:

3 sikre par + 2 par, der hævder territorium i Them kommunes sydlige del (JB), 1 par fik 2-3 unger Hadrup Skov (DLJ), med marts - ult maj 2 ex dagligt Stenvad Hede (Gejrf), 16/2 1 i parringsflugt Stubbe sø (JTL).

Alle obs nævnes.

Forårstræk:

Kun set ved Moesgård, 12/3 1 NØ (HP, TB), 4/4 1 N (HP), 15/4 1 N (Moes), 23/4 1 (SS), 6/5 1 NØ (PH, NGA, JTL).

Forår 15 ex: 6/2 1 Åkjær Enge (HE), 9/2 2 St. Ravnsbjerg (BHJ), 16/2 1 hun Stubbe Sø (HLL), 19/2 1 Salten Langsø (SS), 19/2 1 Klostermølle (EJ), 25/2 1 ad hun N, Toftebjerg, Samsø (HW), 7/3 1 ad han Mårup Skov, Samsø (HW), 28/3 1 Skanderborg Sø (JT), 16/4 1 Rørbæk Sø og 1 Kvind Sø (ØBF), 23/4 1 Skaføgård Sø (HP), 29/4 1 ved Paradiset (JCN), 1/5 1 Blid Sø (LB), 26/5 1 Ny Munkegade, Århus (NÅ).

Efterår:

6 ex: 13/8 1 Velling Kalv (ØBF), 11/9 1 Salten Langsø (HP), 18/9 1 Kysing Fjord (ØBF), 13/11 1 Moesgård (SS), 14/11 1 ad han Åby Eng (PH, NGA), 23/11 1 Kysing Fjord (PH, NGA).

Ingen sommer- eller vinteriagttagelser. Der er forholdsvis mange fund i februar. Arten er formentlig noget overset.

Spurvehøg (Accipiter nisus)

Fåtalig - ret almindelig ? året rundt. Ret almindelig under forårstrækket (ult mar-pr maj).

Det indsendte materiale er sikkert på grænsen af det repræsentative for arten. Mange observationer indsendes sandsynligvis ikke.

Udpluk af iagttagelserne:

Ynglefund:

8 par Hinnerup (SMJ).

Forår:

Moesgård, i alt 67 trk: feb 2 ex, mar 25 ex, apr 36 ex, maj 4 ex (Moes). Første obs: 18/2 2 R - S. Sidste obs: 17/5 1 VNV. Max.: 10/4 10 N.

Gjerrild/NØ-Djursland: 19/3 2-4 (PH), 17/4 60 trk f (HP, HLL), 21/4 21 (NÅ).

Anholt: 2/4 1 trk f (JPK), 11/5 2 trk (HE), 19/5 2 trk (HE).

Hjelm: 29/4 - 28/5 11 ex trk, max. 5/5 3 ex (HF).

Efterår:

Et lille, men ganske interessant træk afslører sig den 21/10 i amtets østligste, kystnære områder: 2 indtrk Fornæs (PH), 25 S Helgenæs (JTL), 5 S Hesselholm, Samsø (LeB, meddelt af Sv. Dybkjær), 4 SV Kysing Fjord (HP).

Fiskeørn (*Pandion haliaëtus*)

Fåtalig trækgæst (pr apr-maj og pr aug-ult sep). Sjælden sommergæst (jun-jul).

	1979	1980	1981	1982	1983
Forår	59	25	16	16-17	26-27
Sommer	3	4	1	2	7
Efterår	8-9	11	16	13-16	20-30

Største antal siden 1979, hvor NØ-Djurs alene tegnede sig for 45 ex på forårstræk. I 1983 er forekomsten mere spredt, omend centreret til visse hovedområder, der er nævnt i obs-listen. Der er tendens til et stigende antal observationer i efteråret.

Første obs 4/4, sidste obs ult. sep. Alle obs nævnes:

Sommer (kronologisk):

19/6 1 Salten Langsø (JCN), 19/6 1 + 26/6 1 Grund Fjord (FFa), 22/6 1 Ørnsø (JCN). De sidste "sommerobs" 25/7 1 ad Mossø (TV), 31/7 2 juv Mossø (PB) er nok tidlige trækgæster.

Forår (regionsvis):

Århus-området: 12/4 1 N Skanseparken (NÅ), 13/4 2 N Moesgård (Moes), 13/4 1 N Brabrand Sø (ET), 17/4 1 Brabrand (V. Jacobsen via JTL), 18/4 1 N Skanseparken (NÅ), 19/4 1 N Brabrand Sø (MB), 23/4 2 Moesgård (SS).

Midtjylland: 16/4 2 Vellinggavl/Salten Å (ØBF, JTL), 1/5 1 Bøllingsø (JCN).

Midtdjurs: 23/4 1 Mørke Kær (EJ), 21/5 1 Smørmosen (SH).

Øst-amtet: 17/4 1 S Grenå Hede (JNK), 17/4 1 trk f + 1 NØ Gjerrild (HP, HLL),
21/4 1 Ø Gjerrild (NÅ), 3/5 1 N og 7/5 1 N og 16/5 1 NØ Hjelm (HF), 25/5 1 NNØ

Mårup Bakker, Samsø (HW), 28/5 1-2 N Helgenæs (ØBF, JTL, TB, LB).

Øvrige: 4/4 1 R - N Horskær (FL), 23/4 2 N Als Odde (TBP).

Efterår (regionsvis):

Århus-området: 10/8 1 Malling (OGJ), 11/9 1 og 12/9 1 Brabrand Sø (LR, SS, PH, NGA).

Midtjylland: 8/8 1 Funderholme (ME), 13/8 1 Røvsø/Thorup Sø + 1 Salten Langsø
(ØBF, SH, HLL, MCR), 14/8 1 Emborg, Mossø (ØBF, SH, MCR), 20/8 1 og 21/8 2 Mossø
(PH, NGA), 29/8 1 Paradiset (JCN), 9/9 1 Emborg, Mossø (TBP), 11/9 1 Mossø (HP).

Djursland: 1/8 1 og 2/8 1 Stubbe Sø (OF), 6/8 1 Øje Sø (OF), 18/8-ult sep R Grund
Fjord, max. 3 21/8 (FFa), 10/9 1 Syddjursland (JTL).

Falk sp (Falco sp)

Forår:

14/5 1 trk Anholt (HE), 17/5 1 N og 22/5 1 N begge Hjelm (HF).

Efterår:

10/9 1 Øje Sø (ØBF) (Lærke/Aften).

Vandrefalk (Falco peregrinus)

Sjælden forårstrækgæst (pr apr-ult apr). Spredt, men regelmæssigt forekommende.

14/4 1 antagelig ad NNØ Mårup Bakker (HW), 16/4 1 N Vellinggavl (ØBF), 1/5 1 R
Ålsrode Kær (OF).

Iagttagelserne er forholdsvis sene - særligt påkalder maj-fuglen sig interesse, som
den seneste forårsobs i mange år. Der er ingen vinterfund.

Lærkefalk (Falco subbuteo)

Fåtalig forårstrækgæst (pr maj-pr jun). Meget sjælden sommergæst og efterårstræk-
gæst (sep).

18 iagttagelser: 15 ex forår, 1 ex sommer, 2 ex efterår, er det største antal i

mange år. Set primært på amtets østligste træksteder. Indrapportering i 1979: 3 ex, 1980: 7 ex, 1981: 13 ex, 1982: 7 ex. Alle obs nævnes.

Forår:

26/4 1 NØ Hattemager Skov, Hinnerup (JTL), 3/5 1 N Vandstedet, Samsø (HW), 4/5 1 Mårup Bakker, Samsø (HW), 7/5 1 SØ Gjerrild Nordstrand (HC), 7/5 1 omkr N Hjelm (HF), 8/5 1 SØ Gjerrild Nordstrand (HW), 13/5 1 N + 1 NV Moesgård (Moes), 23/5, 31/5 og 1/6 1 fouragerende Bidstrup (TBP), 2/6 1 S Ruggård Skov (OF), 3/6 1 ad N Hjelm (HF), 5/6 1 R-N Hjelm (HF), 9/6 1 2K S Skanseparken (NÅ).

Sommer:

20/7 1 V Dørup, Hørning (ET).

Efterår:

11/9 1 Kysing Fjord (OGJ), 20/9 1 juv Katholm (OF).

Dværgfalk (Falco columbarius)

Sjælden trækgæst (ult mar-pr maj og ult sep-med okt) og meget sjælden vintergæst.

14 iagttagelser er halvt så mange som i 1982, men er på niveau med 1980 og 1981, 7 ex forår, 5 ex efterår og 2 ex vinter. Der er forholdsvis mange iagttagelser fra Århus-området, hvilket nok snarere afspejler en koncentration af ornitologer end en foretrukken biotop. Undtaget dette forhold tenderer forekomsten at være østlig i amtet. I øvrigt er der få forårsiagttagelser. Der er ikke gjort maj-iagttagelser siden 1979 og 1980. Alle obs nævnes.

Forår:

6/3 1 han Brabrand Sø - tidligt - (JTL), 10/4 1 hun N Moesgård (SS, PNN), 16/4 1 hun/juv Auning Mose (AJ), 28/4 1 Hjelm (HF), 3/5 1 Mårup Bakker, Samsø (HW), 4/5 1 ad han Mårup Bakker (HW), 11/5 1 N Kragemosen, Samsø (HW).

Efterår:

23/9 1 V Vorup, Randers (LTP), 25/9 1 Ålsrode (OF), 26/9 1 hun/juv Brabrand Sø (HLL), 5/10 1 hun/juv S Århus Havn (PH, NGA), 9/10 1 trk Risskov (HLL).

Vinter:

19/1 1 brun, Skanseparken, Århus (Søren Brinch via NÅ), 23/1 1 Mossø (TB).

Tårnfalk (*Falco tinnunculus*)

Formentlig fåtallig ynglefugl og trækgest og formentlig sjælden vintergæst, men forekomstmønstret kan ikke udredes af det indsendte materiale.

Det ville være ønskeligt, om der næste år kunne præsenteres prikkort for både sommer - træk- og vinterudbredelsen, samt søjlediagram.

Nedenfor bringes et månedsøjlediagram, samt enkelte træk- og store rast-obs.

Ynglefugle:

4 par Hinnerup (SMJ), Hesselholm 1 par fik 5 unger (LeB). Pinds Mølle 0-1 par (ET), Anholt 0-2 par (HE), maj-jun i han set regelmæssigt Trøjborg (JT), 29/4 - 2/6 12 obs af en strejfende, mulig ynglefugl på Hjelm (HF).

Forår:

Bundrekord for Moesgård, kun 2 obs: 15/3 1 N, 8/4 1 N (Moes).

Gjerrild: 17/4 4 trk f (HP), 21/4 1 trk (NÅ).

Fornæs: 21/4 1 N + 1 trk f (NÅ).

Brabrand Sø: 12/2 4 (PH), 15/2 5 (HLL).

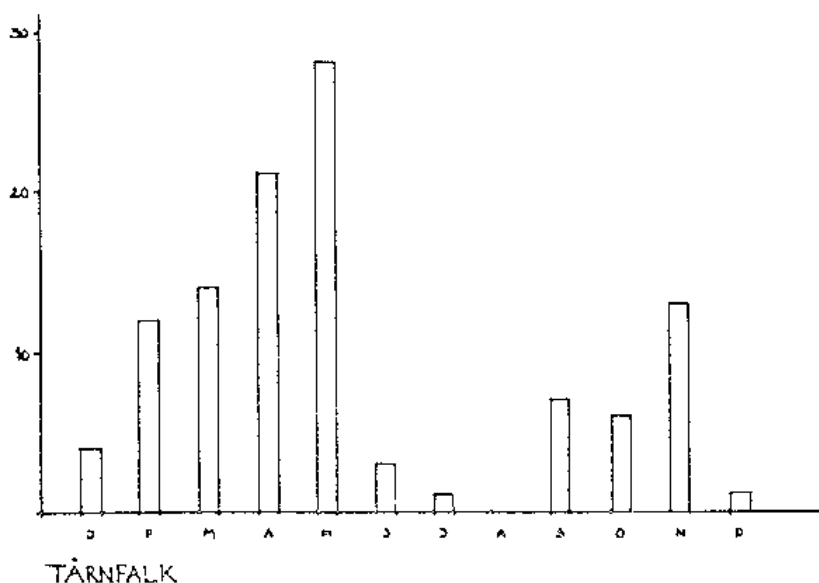
Efterår:

11/9 6 R Øer (TB). 30/10 1 indtrk Kysing Næs (PH).

Vinter:

1/1 1 Brabrand Sø (LB), 7/1 1 Resdal (JCN), 8/1 1 Fornæs (PH), 2/12 1 Århus Havn (NÅ).

Man bør givetvis ikke danne slutninger fra diagrammet om Tårnfalkens forekomst og status i 1983. Men forhåbentlig kan synet af dette års magre resultat stimulere til flere indrapporteringer fremover - specielt nu, da Tårnfalk er blevet I-art.

44 Trane (*Grus grus*)

Sjælden, regelmæssig forårstrækgæst (ult mar-ult maj) og sjælden, men uregelmæssig efterårstrækgæst (ult aug-pr okt).

Fra perioden 1974-82 foreligger 24 fund (71 ex) af Trane i Århus amt. Disse viser, at den typiske observation er fra foråret (19 af 24) på Østdjursland (10 af 19) eller øerne (7 af 19).

Derudover har vi to forårsfund fra april 1976 omkring Århus - måske ovenikøbet gengangere - samt 4 sommerfund (juni + aug) midt i amtet (Mariager-Kysing) og endelig 1 fund 6/10 1981 fra Djursland.

Årets 4 fund fordeler sig altså med 2 normale, vores 2. sene efterårsfund og vores 3. forårsfund i "midt-amtet".

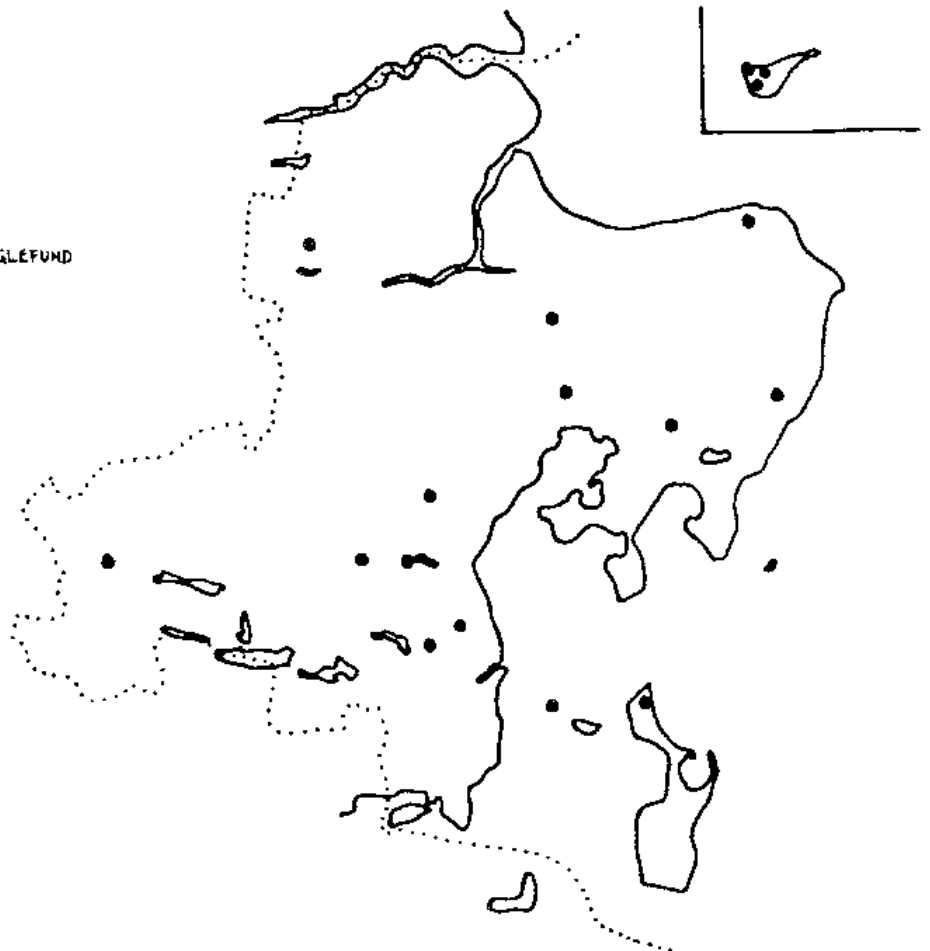
Pr. april (i perioden 31/3-4/4) 1 NØ Anholt (MA), 5/5 kl. 18.30 1 S Skanseparken Århus (NÅ), 7/5 kl. 09.45 1 N Ålsrode (OF) samt 1/10 kl. 13.05 9 S Ellemandsbjerget (JTL).

Vandrikse (*Rallus aquaticus*)

Fåtalig yngltrækfugl (ult mar-pr apr og ult aug-pr sep). Ingen vinterfund.

VANDRIKSE

YNGLEFUND

33 indrapporteringer, hvoraf 15 er fra Brabrand Sø i tidsrummet 30/3 - 6/7. Max.-tal herfra 18/4 2-3 (LB, NÅ), 13/6 3 (ET, TB), 14/6 3 (NÅ). Det eneste andet sted med tæt bestand er tilsyneladende Anholt: 22/5 1 Engen, og 1 Kæret og 1 Flækket (HE). Øvrige er enkelt-obs. Alle fundsteder fremgår af prikkortet.

Månedsfordeling:

Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September
1	12	11	14	2	0	2

Plettet Rørvagtel (*Porzana porzana*)

Fåtalig forårstrækgæst (maj-jun).

Midt i juni var der invasion af arten. Derfor er forekomsten i 1983 væsentligt større end tidligere år.

1979	1980	1981	1982	1983
0	2	0	1	min. 11

Alle obs:

13/6 3-4 ex (ET) og 5 ex (TB), 14/6 2 ex (OGJ) og mindst 11 ex (JTL) alle Brabrand Sø. 14/6 1 Lykkendalsvej, Brabrand (LB). Desuden var der 22/5 måske 1 Skovfogedhuset, Frederikshåb, Samsø (LeB).

De noget forskellige tal fra Brabrand Sø skyldes nok både forskellen på ornitologernes flid og de Plettede Rørvagtlers aktivitetsniveau.

Engsnarre (*Crex crex*)

Meget sjælden/sjælden forårstrækgæst (maj).

Alle obs:

10/5 1 Brabrand Sø (MB), 23/5, 25/5, 29/5 og 31/5 1 mark ved Frijsenborg (TBP).

Blishøne (*Fulica atra*)

Sandsynligvis almindelig yngletrækfugl (feb/mar-sep/okt) og ynglestandfugl. Almindelig/meget almindelig træk- og vintergæst (med aug-med apr).

Blot 50 indrapporteringer fra 1983.

Flokke over 750:

13/2 850 (SH), 20/2 1455 (HP), 1/3 1000 (NÅ), 18/10 5700 (HP), 21/10 5100 (HP),
30/10 5000 (SH), 17/11 1000 (JC) alle Kysing Fjord. 18/2 750 Stavns Fjord (LeB),
19/2 2000 Mariager Fjord (SH).

Flokke over 100 (excl. kystlokaliteter):

13/3 500 Stigsholm Sø (JCN), 13/3 120 Mørke Kær (SH), 21/4 275 Dystrup-Ramten Sø
(NÅ), 31/3 140 og 21/5 100 Smørmosen (SH).

Som ventet ses de store koncentrationer af Blisshøns i træktiden i de kystnære,
lavvandede fjordområder. Derfra er et stort spring til de største indlandsflokke,
hvor dog Stigsholm Sø skiller sig mærkbart ud.

Strandskade (Haematopus ostralegus)

Fåtalig (ret almindelig) yngletrækgæst (med/ult feb-ult aug). Ret almindelig
almindelig) trækgæst (ult feb-maj og ult jun-ult okt). Fåtalig vintergæst (nov-feb).

På grund af den milde vinter 1982/83 er der forholdsvis mange vinteriagttagelser.
Yngleiagttagelser, vinterfund og større flokke nævnes.

Ynglefund:

10-12 par Hjelm (HF), 3-4 par Århus Østhavn (NÅ), 5-6 par Hesselholm, Samsø (LeB),
1 par Solbjerg Sø (BHJ), 9-10 par Tunø (PH, FL, DHJ).

Største flokke:

13/3 50 Alrø (ET, PM, HE), 6/3 200 Alrø (SH), 31/3 110 Alrø (PH, MCR), 31/3 40
Splidholm (PH).

Vinterfund (og de første trækfugle):

30/1 1 Mossø (H+JE), 31/1 1 Århus Østhavn (NÅ), 6/2 2 Kalsemåde (HE), 18/2 2-3
Hesselholm (LeB), 19/2 1 Kysing Fjord (H+JE), 26/2 6 Kalsemåde (SH), 26/2 5 Horskær
FL, BHJ), 27/2 2 Kysing Næs (PH), 27/2 4 Kysing Fjord (PH). Sidste iagttagelser
9/10 8 Kysing Næs (PH).

Observatører:

ET, PM, HE, TB, HF, JPK, NÅ, SH, FFa, H+JE, PNN, MCR, JTL, LeB, FL, BHJ, PH.

Vibe (Vanellus vanellus)

Formentlig ret almindelig (almindelig) yngletrækfugl (pr feb/pr mar og ult jun-

ult sep). Almindelig trækfugl om foråret (ult feb/pr mar- ult apr). Almindelig trækfugl om efteråret (med jul/pr aug-pr dec).

Skønt indrapporteringsantallet næsten er halveret i forhold til 1982 (95 mod 176) er der indsendt iagttagelser af næsten 6000 fugle (mod 8500 i 1982). Der er kun indrapporteret fra 5 ynglelokaliteter, hvilket ikke er repræsentativt for status i amtet. Kun første og sidste obs samt største flokke nævnes.

Første obs:

20/2 1 Kysing Fjord (FL), 28/2 3 Mårslet NØ (FL), 1/3 10 Langå (TBP), 4/3 1 Kvottrup (SMJ), 4/3 15 Hattemager (SMJ), 4/3 11 NV Skanseparken (NÅ), 5/3 5 Hinnerup (PN), 5/3 70 Damsbro Mose (SMJ).

Sidste obs:

13/11 150 Alro (HP), 17/11 30 Kysing Fjord (JC), 21/11 2 Kysing Fjord (JC), 3/12 1 Norsminde (PL).

Flokke over 300 fugle:

Kysing Fjord: 4/8 300 (TB, ET), 27/8 400 (TB), 23/9 1000 (ET), 18/10 800 (HP), og 21/10 1015 (HP).

Øvrige: 26/9 350 Brabrand Sø (HLL), 19/10 300 Kolby, Samsø (LeB), 10/11 350 Skovby (JTL).

Observatører:

ET, PM, HE, HF, JPK, GW, TBP, PN, LM, KH, SH, FFa, BRS, NÅ, HLL, H+JE, PL, MCR, HP, JC, SMJ, DLJ, JTL, AJ, JCN, LeB, FL.

Stor Præstekrave (*Chadrius hiaticula*)

Fåtalig yngletrækfugl (ult feb/pr mar og aug-pr okt). Ret almindelig trækfugl (pr mar-ult maj og pr aug-ult okt).

Med undtagelse af en enkelt iagttagelse fra Solbjerg Sø (FL, BHJ) og nogle få iagttagelser fra Østerby Mose (BHJ, PH) er alle oplysninger fra kystlokaliteter.

Yngleobs:

6-7 par Århus Havn (NÅ), 2 par Hjelm (HF), 1 par Vesborg Fyr (LeB), 2 par Tunø (PH, FL, BHJ).

Første og sidste obs Max.-obs:

5/3 10 Kysing Næs (OGJ) og 30/10 1 Kysing Næs (JC, PH, NÅ). 12/3 24 Århus Havn (PH).

Lille Præstekrave (*Charadrius dubius*)

Nok sjælden - fåtallig yngletrækgæst (apr-aug). Sjælden trækgæst (med/ult apr-pr maj og ult jul-aug).

Der foreligger 27 indrapporteringer, men som i 1982 ikke sikre tegn på yngleforekomster.

Mulige ynglepar:

En mark ved Gundestrup: 1/6 2 og 17/7 1 (PH, NGA). Østerby Mose: 9 obs i perioden 14/5 - 25/8 af op til 5 fugle (OGJ, BHJ, PH, NGA). Brabrand Sø: 19-20/4 1 og 21/4 2 (MB, JTL, JR, NÅ, PH) samt 15/7 3 og 3/8 1 (HLL).

Øvrige obs:

Århus Havn: 23/4 1 (NGA, PH), 16/5 1 (NGA, PH), 16/6 1 (KH) og 17/7 2 (NÅ).
Resten: 1/5 1 Eskelund (PNN), 5/5 2 Åby Eng (PH, NGA), 18/6 1 Enge ved Grenå (JNK), 1/7 1 Solbjerg Sø (NGA).

Strandhjejle (*Pluvialis squatarola*)

Fåtalig - ret almindelig trækgæst (maj og ult jul-pr nov). Meget sjælden vintergæst.

Der foreligger i alt 21 indrapporteringer. Desværre mangler der oplysninger fra artens normalt bedste rastelokaliteter (Randers Fjord/Mariager Fjord). Enkelte obs herfra er: 14/8 72 Sødring Kær (HLL).

En usædvanlig vinteriagttagelse:

29-30/1 1 Bønnerup Havn (BHJ).

Forårsobs:

22/5 2, 23/5 4 og 27/5 o/100 trk alle obs fra Hesselholm (LeB).

Efterårsobs:

Kysing Fjord: 18/7 1 (OGJ), 4/8 1 (TB, OGJ, ET), 24/8 1 (OGJ), 18/9 1 (ØBF), 1/10 1 (OGJ) og 13/11 1 (OGJ).

Hesselholm: 21/7 1, 24/7 - 1/8 1 og 4/8 5 (LeB).

Øvrige: 4/9 1 Alrø (H+JE) og 19/9 2 Østerby Mose (BHJ).

Hjejle (*Pluvialis apricaria*)

Ret almindelig (almindelig) forårstrækgæst (mar-med maj). Almindelig (meget almindelig) efterårstrækgæst (ult jul-ult nov/pr dec). Sjælden og uregelmæssig vintergæst.

Der foreligger i år en vinteriagttagelse, idet 4 fugle observeredes på Alrø den 2/1 (HP).

Kun første og sidste obs forår og efterår og flokke over 250 fugle navnes.

Forår:

1/3 1 Mårup Bakker, Samsø (HW) til 12/5 1 N Beder (JDT).

Efterår:

14/7 1 Hesselholm (LeB) til 23/11 2 Kysing Fjord (PH, NGA).

Største flokke:

31/3 250-300 Horskær (BHJ, MCR, PH, NGA), 17/4 300 Alrø (HE), 18/10 950 Kysing Fjord (HP), 21/10 600 Kysing Fjord (HP).

Observatører:

ET, PM, HE, HW, ØBF, SH, FFa, LB, HLL, H+JE, MCR, HP, TB, JDJ, JTL, LeB, BHJ, PH, NGA .

Stenvender (*Arenaria interpres*)

Meget sjælden forårstrækgæst (ult mar-med apr). Sjælden efterårstrækgæst (ult jul-pr sep).

Der foreligger 16 indrapporteringer i år, hvilket er væsentligt flere end normalt. Det skal dog anføres, at halvdelen af iagttagelserne vedrører de samme fugle.

Forår:

29/3 5 Besser Rev (HW).

Efterår:

Kysing Fjord: 27/7 3 (OGJ, H+JE), 10/8 1 (OGJ), 14/8 1 (PH), 15/8 1 (H+JE).

Fornæs: 1/8 1, 20-21/8 3 og 3/9 1 (alle JNK).

Århus Havn: 17/8 3 (NGA, PH), 24/8 1 (NGA, PH), 28/8 1 (OGJ), 31/8 3 (NGA, PH) og 11/9 3 (KH).

Øvrige: 20/7 1 Issehoved (LeB).

Dobbeltbekkasin (*Gallinago gallinago*)

Sjælden (fåtalig-ret almindelig) yngletrækfugl. Ret almindelig trækgæst (med mar-ult maj og med jul-nov). Sjælden vintergæst (dec-feb).

Formodede ynglefugle:

1 par Engetved Sø (JB), 1 par Salten Å (JB), 2-4 par Ansø Enge (JB), 2 par Damsbro Mose (SMJ, JTL), Brabrand Sø (MB, LB, ET, PH).

Max.-obs:

39/4 25 Brabrand Sø (PH), 14/8 29 Kysing Fjord (PH), 23/8 20-25 Østerby Mose (BHJ), 11/10 25 Brabrand Sø (PH), 30/10 23 Kysing Fjord (SH).

Vinter-obs:

10/2 1 Århus Havn (PH), 14/2 1 Testrup Mose (BHJ). 19/2 2 Overgård (SH), 26/2 4 Kysing Fjord (SH), 26/2 1 Horsker (FL, BHJ).

Observatører:

ET, TB, HE, MB, PN, ØBF, SH, FFa, LB, JB, H+JE, NÅ, MCR, SMJ, JTL, JCN, LeB, BHJ, FL, PH.

Enkeltbekkasin (*Limnocyptes minimus*)

Sjælden (fåtalig) efterårstrækgæst (med okt-pr dec). Meget sjælden vintergæst (dec-feb). Muligvis meget sjælden og uregelmæssig sommergæst.

Der foreligger i år 7 indrapporteringer fordelt på 7 fugle. På grund af artens tilbøjelighed til at "trykke", er de få obs nok ikke en realistisk status over artens forekomst i amtet.

Sommer:

Se appendix I.

En enkelt vinterobs:

13/2 1 Kysing Fjord (SH) må tilskrives den milde vinter.

Øvrige obs:

1/10 - 5/11 1 Malling Mose (OGJ), 30/10 1 Kysing Fjord (FL), 4/11 1 Åby Eng (NGA), 13/11 1 Kysing Fjord (OGJ) og 4/12 1 Hesselholm (LeB).

Skovsneppe (*Scolopax rusticola*)

Sjælden (fåtalig) yngletrækfugl. Fåtalig trækgæst (ult feb-med maj og med okt-med nov). Meget sjælden og uregelmæssig vintergæst.

Der er igen i år ingen konkrete yngleiagttagelser, og der er færre indrapporteringer end normalt (11 fund af 15 fugle). Bemærkelsesværdigt er de manglende efterårs-obs.

Potentielle ynglefugle:

14/5 "skumringsflugt" Mårup, Samsø (LeB) og 10/6 1 Norringure (SMJ).

Forår:

27/2 1 Lykkendalsvej (MB), 13/3 1 Hadrup Skov (DLJ), 16-17/3 1 Mårup Bakker, Samsø (HW), 19/4 2 Brattingsborg (HE), 20/4 2 Nørreriis (SMJ), 20/4 1 Hadrup Skov (DLJ), 28/4 1 Rødbækhus (JCN), 16/5 3 Tinning Mose (SH).

Vinter:

17/12 1 Wilhelmsborg (FL, BHJ).

Stor Regnspove (Numenius arquata)

Fåtalig - ret almindelig trækgæst (pr mar-med maj og ult jun-pr nov).

Igen i år ingen vinterfund og ingen sommeriagttagelser. Kun første og sidsteobs, forår og efterår nævnes.

Forår:

13/3 3 Alrø (ET, PM, HE), 20/3 2 Kysing Næs (PH, NGA) og 23/5 5 Ø Hesselholm (LeB).

Efterår:

1-2/7 5 Stervad Hede (Gejrf), 4/7 2 SV Risskov (HLL) og 30/10 1 Kysing Fjord (SH).

Jagttidens begyndelse den 1/9 har tydelig indflydelse på antallet af obs, idet der efter denne dato kun er indrapporteret 6 iagttagelser.

Observatører:

ET, PM, HE, HF, JPK, ØBF, SH, FFa, JT, HLL, H+JE, MCR, TB, OGJ, NÅ, LeB, BHJ, PH, NGA.

Lille Regnspove (Numenius phaeopus)

Fåtalig - ret almindelig forårstrækgæst (ult apr-pr maj). Ret almindelig (almindelig) efterårstrækgæst (ult jun-pr sep). Sjælden gæst efter pr sep.

Som tidligere år et ringe forårstræk, idet dog en enkelt iagttagelse må anses som endog meget usædvanlig, da 350 fugle den 12/5 trak øst over Risskov (HLL).

Forår, øvrigt:

22/4 1 R-N Århus Havn (NÅ), 30/4 1 N Langdalen, Samsø (HE), 1/5 15 Kalø (JT).

Efterårsobs:

Første 25-26/6 4 Hesselholm (LeB) og sidste - eneste efter 21/8 - en sen iagttagelse af 2 fugle ved Kysing Fjord den 18/9 (ØBF).

Observatører:

ET, TB, HE, ØBF, FF, JT, HLL, MCR, NÅ, JTL, LeB, PH, NGA.

Stor Kobbersneppe (*Limosa limosa*)

Sjælden, men næsten regelmæssig træk-gæst (med apr-med maj og jul-pr sep).

Forår:

En meget tidlig iagttagelse fra Hundsholm, Samsø, hvor 2 fugle trak over den 29/3 (LeB). I øvrigt en iagttagelse fra Brabrand Sø, hvor en fugl opholdt sig i Vestenden fra 18/4 til 26/4 (MB, LB, TB, JTL, JR, NÅ).

Efterår:

En sen iagttagelse 4/9 1 Alrø (H+JE).

Lille Kobbersneppe (*Limosa lapponica*)

Almindelig, men lokal forårstræk-gæst (mar-ult maj) og ret almindelig efterårstræk-gæst (jul-okt).

Som tidligere år er de store flokke om foråret koncentreret omkring Alrø og Stavns Fjord.

Forår:

Første obs (meget tidlig) 6/3 50 Alrø og 6/3 4 Kalsemade (SH). Største obs fra Alrø: 17/4 1100-1200 (HE) og fra Samsø: 17/5 110 (HW). Eneste obs uden for Samsø og Alrø-området var: 7/5 1 S Århus Havn (NÅ).

Efterår (alle obs nævnes):

12/7 12 Hesselholm (LeB), 16-17/7 1 Århus Havn (NÅ) og 12/7 - 1/8 12 Hesselholm (LeB). Sidste indsendte obs er 2/8 1 Brabrand Sø (LB). Utroligt, at ingen skulle have iagttaget arten senere end 2/8!!

Observatører:

ET, PM, HE, HW, SH, LB, MCR, NÅ, LeB, PH, NGA.

Svaleklire (Tringa ochropus)

Fåttallig trækgæst (ult mar-pr maj og ult jun-pr sep, sjældent senere).

Alle obs nævnes.

Første: 19/3 1 Brabrand Sø (MB, NÅ) - tidligt

Sidste: 4/9 1 Søby (ET).

Øvrige:

18/4 2 Stenvad Hede (Gejrf), 21/4 1 Fornæs og 1 Gjerrild (NÅ, HLL), 23/4 4 Brabrand Sø og 1 Århus Havn (PH, NGA), 25/4 1 Brabrand Sø (JR), 4/5 1 Malling Mose (OGJ), 18/6 4 enge ved Grenå (JNK), 25/6 1 Hesselholm (LeB), 7/7 2 Pilbrodalen (BHJ), 10/7 2 Kysing Fjord (MCR), 15/7 1 Brabrand Sø (HLL), 17/7 1 Stilling Sø (ET), 20/7 1 Wilhelmsborg (OGJ), 20/7 2 Issehoved (JTL), 17/7 2, 21/7 1, 27/7 2, 31/7 1 og 4-5/8 1 Hesselholm (LeB), 24/7 4 Vesborg (LeB), 31/7 2 Langør (LeB), 1/8 1 Østerby (BHJ), 3/8 4 Molslaboratoriet (PNN), 4 eller 5/8 1 Kysing Fjord (TB, ET), 5/8 1 Østerby Mose (OGJ) og 10/8 2 Grundfør Vandmølle (PN).

Tinksmed (Tringa glareola)

Fåttallig trækgæst (pr maj-ult maj og med jul-pr sep).

Ingen iagttagelser uden for normal træktid. Set forår 4/5 - 12/5 og efterår 21/7 - 1/9. Alle obs nævnes:

Brabrand Sø: 4/5 3, 5/5 6, 6/5 6, 7/5 5, 9/5 7, 10/5 2, 11/5 4 og 12/5 5-6 (MB, LB, HLL, MCR, JTL, PH, NGA) samt 3/8 1 (HLL).

Kysing Fjord: 7/5 2 (OGJ, PH) samt 21/7 1 (OGJ), 14/8 1 (PH, NGA), 15/8 8 (H+JE), 27/8 1 (TB) og 28/8 1 (LB).

Østerby Mose: 22/7 2, 2/8 4, 6/8 2, 8/8 3, 23/8 2, 25/8 2, 26/8 2 (NGA, PH, OGJ, og især BHJ).

Øvrige: 21/7 1 Ø og 24/7 2 Hesselholm (LeB) og 1/8 2 Stenvad Hede (Gejrf).

Rødben (Tringa totanus)

Fåttallig yngletrækfugl og ret almindelig trækgæst (ult mar-ult maj og med jul-ult sep). Sjældent, men regelmæssig vintergæst (dec-feb).

Ynglepar:

Brabrand Sø 2 par (AJ), Hesselholm 3-4 par (LeB), Stavøre 1 par (JTL) og Alrø 12 ex set i yngletiden (MCR).

Første obs: 28/3 4 Alrø (SH). Sidste obs: 13/11 30 Alrø (HP).

Vinterobs: 24/12 2 og 30/12 2 Kysing Fjord (OGJ, JPK).

Rapportgruppen ønsker stadig racebestemt vinteriagttagelserne med henblik på at få endelig fastslået, om der er tale om racen Islandsk Rødben (T.t.robusta).

Observatører:

ET, TB, HF, SH, FFa, LB, H+JE, PNN, MCR, HP, JPK, JTL, OGJ, NÅ, LeB, PH.

Sortklire (*Tringa erythropus*)

Fåtalig trækgæst (ult apr-med maj og pr jun-ult sep).

Mange indrapporteringer af denne art, specielt fra Østerby Mose, hvilket skal ses i sammenhæng med, at mosen i august og september måned blev drænet for vand i forbindelse med etablering af 2 Svane-øer midt i mosen. Alle obs nævnes.

Første obs: 23/4 1 Århus Havn (Søren Brinch)

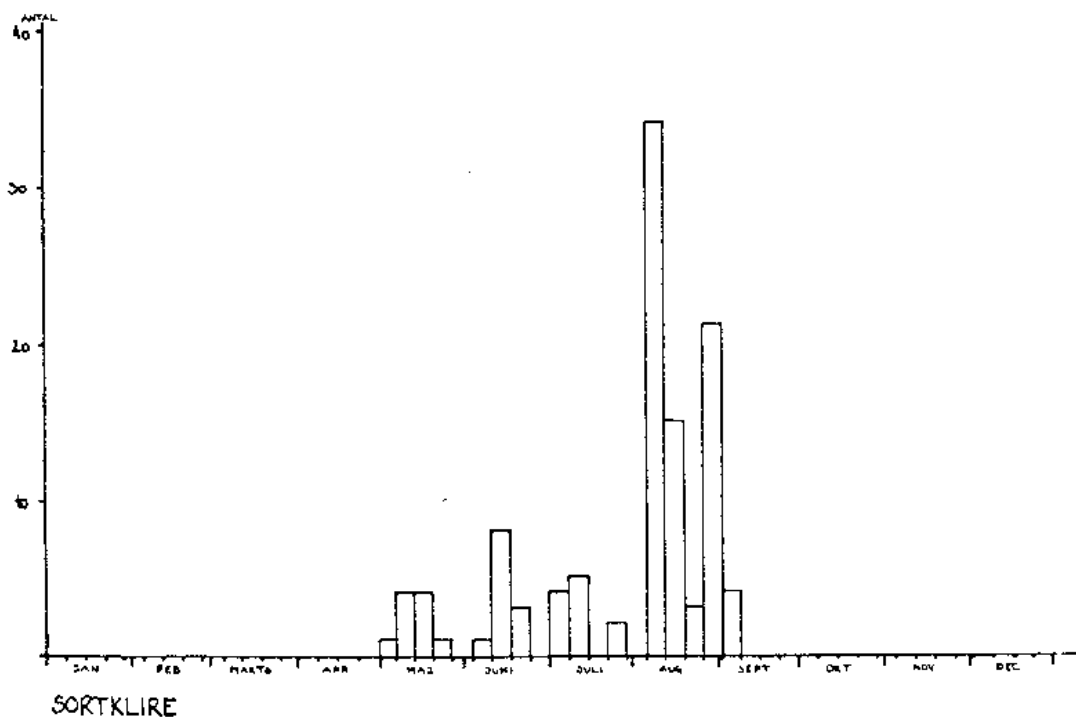
Sidste obs: 1/9 2 Østerby Mose (BHJ).

Østerby Mose: 8/7 5, 1-2/8 5, 3/8 11, 5/8 5, 6/8 6, 8/8 7, 15/8 2, 23/8 3, 25/8 12, 26/8 3 (BHJ, OGJ, NGA, PH).

Brabrand Sø: 6/5 1, 7/5 1, 9/6 4 S, 11/6 1, 12/6 4, 13/6 1 (LB, MB, KH, TB, JTL, NÅ).

Kysing Fjord: 14/5 1, 17/7 2, 4/8 6, 5/8 6, 10/8 2, 14/8 1, 27/8 2 (ET, TB, OGJ, PH).

Øvrige: 7/5 1 Boes (NGA, PH), 3/6 1 Riisgårde (PNN), 25/6 4 Hesselholm (LeB).

Hvidklire (*Tringa nebularia*)

Fåttallig forårstrækgæst (pr/med apr-med maj) og ret almindelig efterårstrækgæst (pr jul-ult okt).

Første og sidste obs forår og efterår samt større flokke nævnes.

Forår:

23/4 35 Udbyhøj (TBP) til 23/5 1 Tunø (PH).

Efterår:

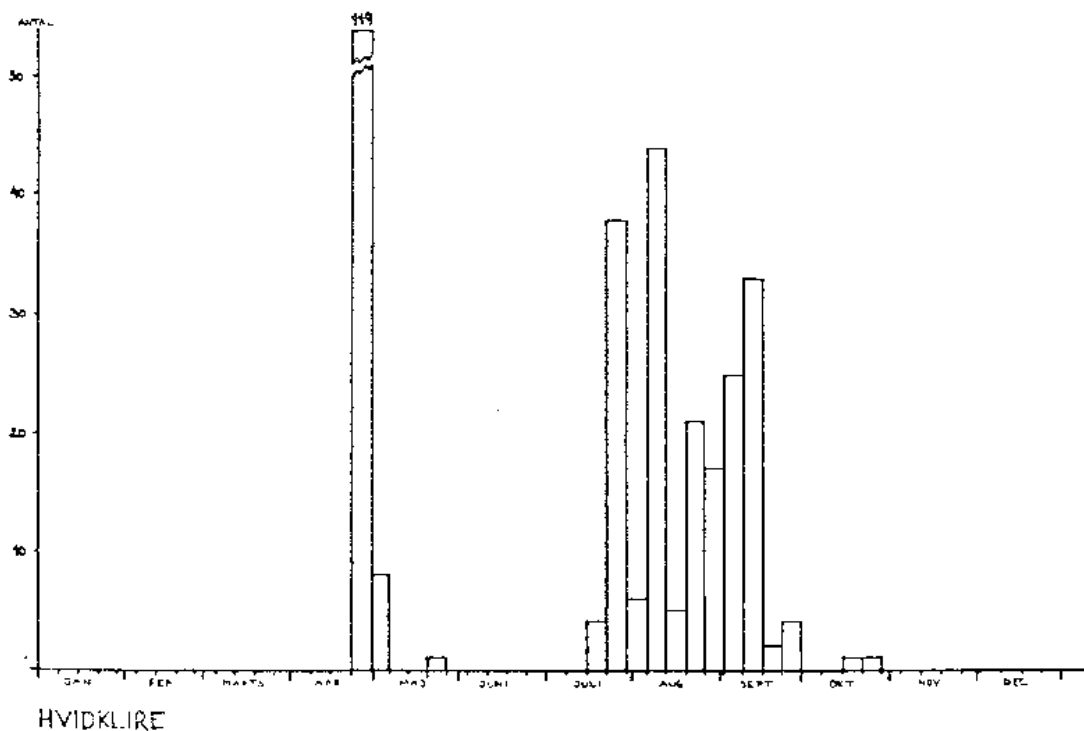
10/7 3 Kysing Fjord (MCR) til 9/10 1 Kysing Fjord (NGA, PH) og 18/10 1 Hesselholm (LeB).

Flokke over 20 fugle:

24/4 20 Kysing Fjord (NGA, PH), 25/4 51 Kysing Fjord (OGJ), 17/7 20 S Issehoved (JTL), 4 eller 5/8 20 Kysing Fjord (ET, TB) og 4/9 20 Kalsemade (ET).

Observatører:

ET, TB, HE, HF, TBP, LB, HLL, H+JE, MCR, JTL, OGJ, JR, LeB, NGA, PH, ØBF.

Mudderklire (*Tringa hypoleucos*)

Ret almindelig trækfugt (ult apr-ult maj og pr jul-med sep) og meget sjælden sommergæst.

Der foreligger for denne art et pænt, stort materiale (76 iagttagelser), Der nævnes et sommerfund, 2 første og 2 sidste fund samt alle obs af mindst 10 fugle.

Sommer:

12/6 1 Tåstrup Mose (SH).

Første:

21/4 1 Ramten-Dystrup (NÅ) samt 5 Kysing Fjord (PH).

Sidste:

11/9 2 Hassensør (ET, TB) + 2 Østerby Mose (PH) og 18/9 3 Kysing Fjord (PM).

Obs over 10 fugle:

6/5 10 Brabrand Sø (LB, TB), 29/5 14 Bjerregrav Mose (SH), 15/7 10 Brabrand Sø (HLL), 24/7 over 35 Vesborg, Samsø (LeB), 3/8 14 Brabrand Sø (HLL), 4/8 10-12 Århus Havn (PM), 4/8 10 Kysing Fjord (ET, TB), 17/8 10 Århus Havn (PH), 21/8 10 Østerby Mose (PH).

Observatører:

ET, TB, HE, HF, MB, HW, SH, LB, HLL, H+JE, PNN, NÅ, MCR, JR, JCN, LeB, BHJ, FL, PH.

Islandsk Ryle (*Calidris canutus*)

Fåtalig efterårstrækfugt (med jul-ult okt).

Ingen forårsfund og ingen oktoberfund. Alle obs nævnes.

19/7 1 Hesselholm (LeB), 5/8 1 Kysing Fjord (OGJ), 10/8 9 Kysing Fjord, 14/8 8 Sødring Kær (HLL), 14/8 1 Århus Havn (OGJ), 24/8 2 Århus Havn (OGJ), 4/9 1 Søby (ET), 11/9 1 Hassensør (ET, TB), 24/9 3 Kysing Fjord (OGJ).

Antal Islandsk Ryle 1976 - 1983

	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
Forår	0	0	476	0	12	5	0	0
Efterår	112	141	1999	72	64	175	97	27

Sortgrå Ryle (Calidris maritima)

Meget sjælden og uregelmæssig træk- og vintergæst.

Arten forekommer næsten hvert efterår (sep-nov) ved Djurslands kyster.

3/9 (meget tidlig) 1 S Fornæs (JNK).

Dvärgryle (Calidris minuta)

Sjælden (fåtallig) efterårstrækgæst (med jul-pr okt).

Ingen forårsfund, men rimeligt efterår. Alle obs nævnes.

Langør, Samsø: 10-12/7 2, 14/7 1 (LeB).

Østerby Mose: 10/9 1, 13-14/9 9, 24/9 1 (OGJ, BHJ).

Kysing Fjord: 11/9 2, 14/9 5, 17/9 11, 18/9 11, 9/10 1 (NGA, FL, PH, OGJ, MCR, ØBF).

Århus Havn: 28/9 1 (PH, NGA).

Antal Dvärgryle i Århus amt 1976 - 1983

	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
Forår	0	2	1	0	0	1	4	0
Efterår	62	33	60	1	26	288	8	27

Temmincksryle (Calidris temminckii)

Fåtallig forårstrækgæst (med-ult maj) og sjælden efterårstrækgæst (med jul-med sep).

En art, der ofte overses, da den ikke på efterårstrækket raster særligt længe på de enkelte lokaliteter. Alle obs nævnes.

Forår:

Alle obs er fra Århus Havn: 14/5 2 (NÅ), 16/5 7 (NGA, PH), 21/5 3 (NGA, PH), 28/5 1 (HLL).

Efterår:

28/7 2 N Fornæs (JNK), 5/8 2 Århus Havn (PNN), 25/8 1 Østerby Mose (BHJ), 27/8 1 Kysing Fjord (TB), 4/9 1 Alrø (H+JE).

Antal Temmincksryle i Århus amt 1976 - 1983

	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
Forår	2	31	0	0	9	20	29	13
Efterår	3	0	2	4	11	36	4	7

Almindelig Ryle (Calidris alpina)

Almindelig trækfugt (mar-ult maj og pr jul-ult nov) og sjælden (fåtalig) vintergæst (dec-feb).

Ingen ynglefund indrapporteret i år.

Sommerfund: 19/6 1 urolig Århus Østhavn (KH).

Vinterfund:

2/1 1 Alrø (HP), 29-30/1 230 Bønnerup Havn (BHJ), 6/2 1 Vorsø (JR), 11/12 10 Kysing Fjord (H+JE), 30/12 100 Horskær JPK).

Indlandsiagttagelser:

Kun fra Østerby Mose, hvor op til 13 fugle rastede fra 22/7 til 14/10 (BHJ, PH, OGJ).

Obs over 50 ex:

6/3 60 Alrø (SH), 17/4 250 Alrø (HE), 23/5 300 Horskær (MCR), 22/8 52 Kysing Fjord (OGJ).

Observatører:

ET, PM, HE, TB, KH, SH, LB, HLL, H+JE, MCR, HP, JC, JPK, OGJ, JR, NÅ, LeB, BHJ, PH.

Krumnæbbet Ryle (Calidris ferruginea)

Sjælden efterårstrækfugt (ult jul-med sep).

Ingen forårsfund indrapporteret.

Alle obs nævnes:

22/7 1 Østerby Mose (BHJ), 22/7 2 Kysing Fjord (OGJ), 5/8 1 Kysing Fjord (ET, TB, OGJ), 4/9 6 Alrø (H+JE), 10/9 1 Østerby Mose (OGJ).

Antal Krumnæbbet Ryle i Århus amt 1976 - 1983

	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
Forår	0	0	0	0	2	1	0	0
Efterår	18	26	132	18	52	110	9	11

De sidste års indrapporteringer viser, at Kysing Fjord er langt det sandsynligste sted, arten kan træffes.

Sandløber (*Calidris alba*)

Meget sjælden, men regelmæssig trækgæst om efteråret (ult jul-ult okt).

Ingen forårsfund.

Århus Havn, som de tidligere år, har været den dominerende lokalitet, ser nu ud til delvis at svigte, formodentlig på grund af for megen støj og trafik.

Alle obs nævnes:

18/9 1 juv Århus Havn (NÅ), 21/10 1 S Kysing Næs (NÅ).

Antal Sandløber i Århus amt 1976 - 1983

	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
Forår	0	0	0	0	0	10	0	0
Efterår	2	1	14	12	10	48	14	2

Brushane (*Philomachus pugnax*)

Ret almindelig trækgæst (pr apr-ult maj og pr jul-ult okt).

Ingen vinteriagttagelser indrapporteret.

Første obs: 20/4 1 hun Brabrand Sø (MB, PNN)

Sidste obs: 3/10 1 Østerby Mose (BHJ).

Flokke over 5 fugle:

Østerby Mose: 25/8 12, 26/8 10, 1/9 10, 11/9 12, 13/9 5, 14/9 9 (BHJ, PH, NGA, OGJ).

Øvrige: 20/8 5 S Fornæs (JNK) og 27/8 5 Kysing Fjord (TB).

Observatører:

TB, ET, MB, LB, H+JE, PNN, MCR, JNK, OGJ, JTL, BHJ, NGA, PH.

Klyde (*Recurvirostra avocetta*)

Fåtalig (?) yngletrækfugl og fåtalig trækgæst (ult mar-med aug).

Manglende indrapporteringer om yngleforekomster i Alrø-området. Kun rapporteret om 5 ynglepar på Hesselholm (LeB). Alle obs nævnes:

Første: 12/3 6 Gylling Næs (H+JE) - tidligt

Sidste: 5/8 10-12 Kysing Fjord (ET, TB).

Øvrige obs:

28/3 5 Alrø (SH), 28/3 1 Kalsemade (SH), 31/3 21 Alrø (MCR, BHJ, NGA, PH), 4/4 1 Horskær (FL), 6/4 4 Kysing Fjord (OGJ), 10/4 14 Horskær (BHJ), 10/4 1 Kysing Fjord (FL), 17/4 1 Kysing Fjord (NGA, PH), 29/4 4 Langør (HE), 23/5 5 Horskær (MCR), 11/6 27 Alrø (MCR), 25/6 7 Langør (LeB), 20/7 3 Kysing Fjord (H+JE).

Ubestemt Kjove (*Stercorarius* sp)

En iagttagelse fra Kalundborgfærgen: 3/11 1 S nord for Århus Havn (BHJ).

Almindelig Kjove (*Stercorarius parasiticus*)

Meget sjælden vintergæst, se appendix I. Fåtalig efterårsgæst (ult aug-nov), flest ved Kysing Næs.

Efterår:

7 iagttagelser af 20-21 fugle. 27/8 1 S Hov-Tunø (ØBF), 10/9 1 mørk Hesselholm (LeB, Svend Dybkjær), 21/10 2 juv N Ajstrup Strand og 1 mørk + 1 juv N Kysing Næs (NÅ), 22/10 8 Kysing Næs (SS), 30/10 1 juv + 3 S + 1 N Kysing Næs (NÅ, JC) og 13/11 1-2 N Fornæs (NÅ).

	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
Iagttagelser	0	0	1	1	0	7	8
Antal	0	0	1	2	0	9	20

Storkjove (*Stercorarius skua*)

Sjælden trækgæst i oktober.

Måske første forekomster i amtet. Iagttagelserne skal ses i sammenhæng med en større invasion, således 6-7 individer/dag ult okt i Nordsjælland.

22/10. 1 Kysing Næs (SS) og 23/10 2 Grenå-Varberg (NGA).

Lille Kjove (*Stercorarius longicaudus*)

Se appendix I.

Svartbag (*Larus marinus*)

Fåtalig ynglefugl, kun et indrapporteret fund, hvilket ikke kan være dækkende, træk- og vinterstatus ikke kendt.

Ynglefund: 13 par, 12 rnk Hjelm (HF).

Se appendix II.

Sildemåge (*Larus fuscus*)

Fåtalig ynglefugl, men også kun indsendt fra Hjelm. Fåtalig gæst mar-sep og sjældnen i okt-nov. 5 iagttagelser fra Brabrand Sø.

Ynglefund:

30 par, 12 rnk Hjelm (HF).

Århus Havn: 23/3 1 ad, 16/4 2 ad, 21/4 2 ad, 1/5 1 ad N, 7/5 3 ad + 1 imm, 21/5 2 ad, 27/5 1 ad, 19/6 2 ad, 14/7 1 ad, 16/7 1 ad (NÅ, PH).

Brabrand Sø: 14/4 2 ad, 16/4 1 ad, 24/4 2, 26/4 2, 30/4 2 ad (PH, LB).

Øvrige (i kronologisk orden): 6/3 1 N Kysing Næs (PH), 11/3 3 N Moesgård (Moes), 13/3 1 N Kysing Næs (PH) + 1 Kattegat (LB), 19/3 3 N Moesgård (Moes), 29/3 x v/ Lushage og 31/3 x Hesselholm var første på Samsø (LB), 4/4 2 N Moesgård (Moes), 15/4 1 ad Skanseparken, Århus (NÅ), 9/5 1 Stenvad Hede (Gejrf), 14/5 18 ud for Anholt (BHJ, FL), 23/5 2 Tunø (FL, PH, BHJ), 27/7 2 ad Hov-Sælvig (PH), 11/9 sidste Hesselholm (LeB), 22/9 1 ad Moesgård (PH), 23/10 1 ad Grenå Havn (PH), 25/11 1 ad Århus-Kalundborg (NÅ).

Se appendix II

Stormmåge (*Larus canus*)

Ret almindelig ynglefugl, men de 282-322 par er ikke dækkende.

Ynglefund:

Hesselholm Made, Samsø 15-20 par (LeB), Tunø ca 27 par (BHJ, FL, PH), Hjelm 250-275 par (HF).

Gråmåge (*Larus hyperboreus*)

Sjældnen vinter- og forårgæst (feb-apr).

3-5 fugle iagttaget: 4/2 1 3-års Brabrand Sø (HLL), 1 2K Århus Fiskerihavn (PNN), 31/3 - 4/4 1 1. vinterdragt Anholt Havn (JPK, MA) og 1/4 + 1/5 1 2K Århus Havn (NÅ).

Til aldersbestemmelse bør man anvende kalenderåret, se DOFT 74, 1980 3-4, s 89-90.

Hvidvinget Måge (*Larus glaucooides*)

Se appendix I

Dvärgmåge (*Larus minutus*)

Meget sjælden vintergæst. Meget sjælden forårgæst (apr-maj) og sjælden efterårgæst (sep-okt).

Vinter: 8/1 1 ad Brabrand Sø (TBP).

Forår: 16/4 1 Vejro (LB), 22/5 1 Velling Skov (SH).

Efterår: 4/9 1 2K Alrø Dæmningen (H+JE), 21/10 1 2K rst Fornæs (PH, FL, BHJ, NGA), 21/10 1 juv N Kysing Næs (NÅ), 23/10 1 juv Grenå Havn (RH, NGA).

Hættemåge (*Larus ridibundus*)

Almindelig ynglefugl. Mange kolonier mangler.

Kun tre ynglefund foreligger: 2900 par Brabrand Sø, heraf 105 på Mågeøen (AJ), 1/5 min. 25 par Kalø Slotsruin (JT), 12/5 200 par Frederiksdal Hede (ME).

Sabinemåge (*Xema sabini*)

Se appendix I.

Ride (*Rissa tridactyla*)

Fåtalig vintergæst (dec-feb) og forårgæst (mar-maj), og almindelig efterårgæst (okt-nov).

Der er her ikke taget hensyn til gengangere f.eks. mellem Kysing Næs og Fornæs

Vinter (54-55 individer):

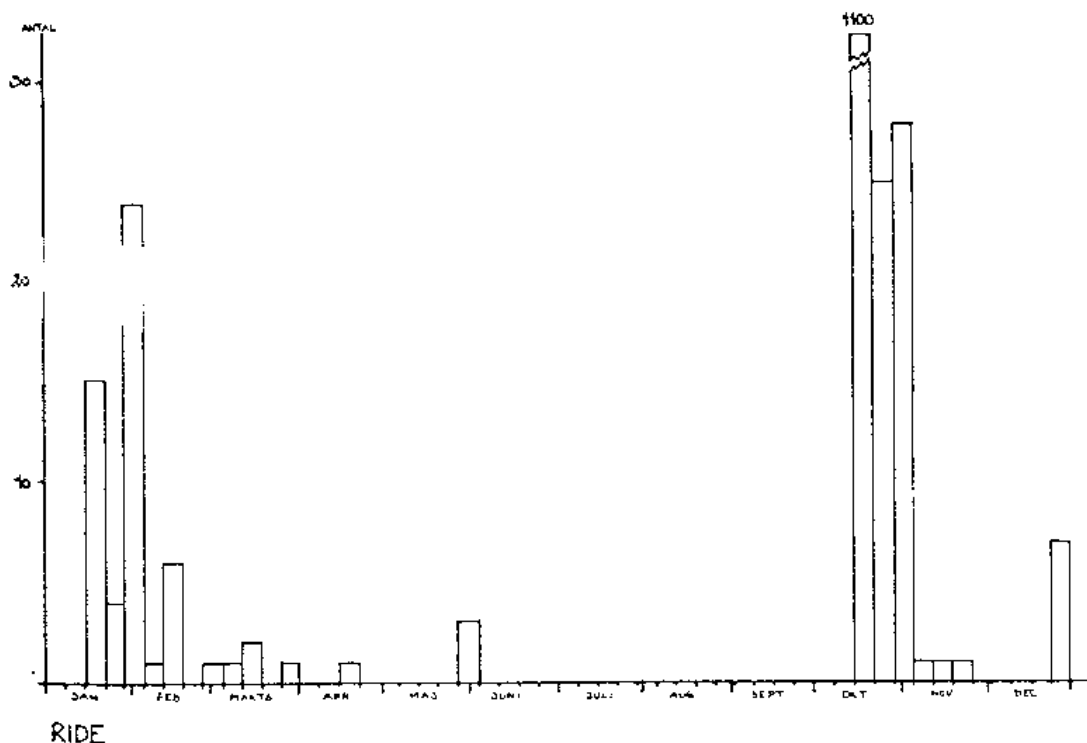
17/1 15 Århus - SØ for Sletterhage (KNØ), 23/1 2 ad + 1 1K Fløjstrup (LB) og 1 2K Tangkrogen, Århus (NÅ), 29/1 2-3 ad + 1 juv Århus Havn (PH, NGA), 29/1 4 ad + 2 2K og 30/1 2 ad + 3 2K Bønnerup Havn (BHJ), 4/2 7 ad + 3 juv Århus Fiskerihavn (PNN), 10/2 1 ad Århus Havn (PH, NGA), 13/2 5 ad Århus Fiskerihavn (LB, PNN), 28/12 4 1K Sletterhage og 3 ad Vejlrø-Røsnæs (LB).

Forår (21 individer):

Marts dødfund: 5 ad + 3 2K Mårup Havn - Espedal, 2 ad Mårup Østerstrand, 1 ad S for Brattingborg Skov - ingen spor af olie! (HW). 1/3 1 2K ud for Espedal (HW), 9/3 1 1K Kattegat (LB), 13/3 1 ad Kattegat (LB), 17/3 1 juv Århus Havn (PH, NGA), 1/4 1 ad Tangkrogen, Århus (NÅ), 21/4 1 ad S Fornæs (NÅ, HLL), 28/5 3 ad S Hjelm (HF).

Efterår (1285-1385 individer):

21/10 700 trk N Kysing Næs (NÅ), 400-500 trk Fornæs (FL, BHJ, PH, NGA), 23/10 25 Grenå-Varberg (PH, NGA), 30/10 15 trk Kysing Næs (NÅ, JC), 2/11 6 N Kysing Næs (NÅ), 3/11 7 V Sletterhage - Vejlrø (BHJ), 11/11 1 juv N Kysing Næs (FL), 18/11 1 juv Århus Havn (PH), 23/11 1 Kalundborgfærgen (FC).

Sortterne (*Chlidonias niger*)

Sjælden forårgæst (maj-jun).

4/5 3 Brabrand Sø (MB, LB), 7/5 2 Brabrand Sø (MB, PH, NGA), 5/6 1 Grund Fjord (FFa).

Sandterne (*Gelochelidon nilotica*)

Meget sjælden gæst.

To usædvanlige iagttagelser, sikkert af samme fugl: Fornæs: 20/8 1 N og 21/8 1 S (JNK).

Rovterne (*Hydroprogne caspia*)

Meget sjælden gæst.

Iagttagelsen er sen, men kan måske forklares med at fuglen var anskudt, idet det meste af halen og en del af højre vinge manglede.

21/10 1 juv N-S Kysing Næs kl. 11.34 (NÅ).

Fjordterne (*Sterna hirundo*)

Sjælden ynglefugl og fåtallig gæst maj-okt.

Ynglefund: 3-4 par Hjelm (HF).

Kysing Fjord: 20/7 6, 15/8 2 (H+JE), 18/9 1 (ØBF).

Solbjerg Sø: 7/7 2 ad m 1 juv (BHJ, FL), 17/7 6 (PH, NGA), 18/7 6 (BHJ, FL).

Brabrand Sø: 31/7 3 v, 8/9 5 (PH, NGA), 12/9 1 (LB), 14/9 1 ad + 1 juv, 27/9 1 ad + 1 juv (PH, NGA).

Øvrige: 8/5 2 N Hjelm (HF), 8/6 1 Dråby Sø (FF), 21/6 1 Mørke Kær (LB), 13/8 min.

12 Salten Langsø (ØBF), 7/9 1 juv Århus Havn (PH), 10/9 1 Stubbe Sø (ØBF), 17/9

20 Grund Fjord (Max.-tal her): (FFa), 15/10 1 Kysing Næs (OGJ).

Havterne (*Sterna paradisaea*)

Ikke material til status (10 indrapporteringer). Kun første og sidste nævnes:

Første: 21/4 3 Fornæs (NÅ).

Sidste: 17/10 1 ad Kysing Næs og 18/10 1 ad + 1 juv Rude Strand (PH, NGA).

Dværgterne (*Sterna albifrons*)

Muligvis meget sjælden ynglefugl ellers fåtallig gæst maj-jul.

Muligt ynglefund: 0-1 par Århus Havn (NÅ).

Århus Havn: 1/5 1, 6/5 4 ad, 7/5 2, 14/5 2, 16/5 2 ad, 17/5 2 ad + 3 juv, 12/6 1, 16/6 2, 19/6 2, 14/7 2-3 ad, 16/7 2 ad, 17/7 4 ad + 1 juv (NÅ, PH, NGA, FF, KH).

Samsø: 22/5 1 Sælvig Bugten, 12/7 + 22/7 2 Hesselholm og 31/7 1 ad + 1 juv Langør (LeB).

Splitterne (Sterna sandvicensis)

Ret almindelig gæst mar-sep. Meget sjælden vintergæst, se appendix I.

Samsø: 28/4 1 Lushage, 14/7 - 19/8 regelmæssig Hesselholm, 15/7 9 Armhoved, 22/7 45 Egholm, 28/7 1 Issehoved, 1 Langør, 29/7 3 Sælvig, 10/9 15-20 Issehoved (LeB, PH).

Øvrige (kronologisk): 16/3 1 Gjerrild Nordstrand (JTL), 21/4 2 N Fornæs (NÅ), 1/5 1 Kysing Næs (PH), 7/5 1 N Hjelm (HF), 22/5 1 Hjelm (HF), 23/5 2 Tunø (PH, BHJ, FL), 4/8 1 Århus Havn (PH), 26/8 3 Grund Fjord, max.-tal (FFa), 27/8 4 Tunø (ØBF), 28/8 5 Ebeltoft Vig (JT), 7/9 2 ad vd + 2-3 juv Århus Havn (PH), 11/9 3 Grund Fjord, max.-tal (FFa), 17/9 2 ad vd Århus Havn (PH), 18/9 1 død, frisk Århus Havn (NÅ).

Alkefugle (Alcidae)

Især efteråret var godt, hvad alkefugle angår, men aktiviteten har været mindre end vanligt ved Fornæs, hvorfor sammenligning er vanskelig.

Fra og med 1984 vil vi gerne opdele i helt ubestemte alkefugle (alkefugl sp) og Alk/Lomvie, hvorfor man bedes angive dette ved indrapporteringen.

Kysing Næs: 9/10 1 S + 1 N, 16/10 6 S + 11 N, 18/10 4 S + 1 N + 1 N-R, 21/10 38, 30/10 29, 2/11 101, 5/11 1 S, 6/11 7 trk, 11/11 16 trk (PH, NGA, FL, NÅ, HF, BHJ).

Kalundborgfærgen: 17/1 16, 13/3 3, 3/11 103 Århus S for Vejre, 25/11 1 S, 28/12 2 Sletterhage-Vejre + 2 Vejre-Røsnæs (BHJ, LB, KNø, NÅ).

Fornæs: 21/4 1 N, 8/10 min. 50 N, 21/10 250-300 trk, 13/11 10 trk (LB, TB, FL, BHJ, PH, NÅ).

Øvrige: 23/1 4 Fløjstrup Strand (LB), 30/1 1 V Bønnerup Havn (BHJ), 23/5 1 S Tunø-Hov (BHJ, PH), 10/9 3 trk Hassensør (ØBF, MCR), 21/10 ca. 25 trk Gjerrild Nordstrand (PH), 23/10 ca. 400 Grenå-Varberg (PH, NGA), 27/10 3 trk Århus Havn (NÅ).

Alk (Alca torda)

Fåtallig - ret almindelig gæst.

Kysing Næs: 16/10 1 S + 1 rst, 18/10 2 S, 21/10 6 N, 30/10 3 N, 2/11 17 N, 3/12 5 S + 2 N, 4/12 6 (PH, NÅ, FL, BHJ, HP, JC).

Kalundborgfærgen: 17/1 3 (KNø), 13/3 2 (LB), 25/11 1 S (NÅ).

Fornæs: 21/10 17 N (BHJ, FL, PH), 13/11 1 S (NÅ).

Øvrige: 13/2 1 Århus Fiskerihavn (LB, PNN), 14/8 1 Århus Havn (OGJ), 23/10 ca. 50

Grenå-Varberg (PH, NGA).

Lomvie (Uria aalge)

Ret almindelig gæst.

Kysing Næs: 11/11 2 N (FL, NGA, PH).

Kalundborgfærgen: 17/1 2 (KNø), 9/3 1, 13/3 1 (LB), 21/10 ca. 150 ved Vejre (FC).

Fornæs: 8/1 1 (ØBF), 21/10 15 N (FL, BHJ, PH).

Øvrige: 20/1 1 Århus Havn (PH), 31/3 1 Grenå-Anholt (JPK).

Tejst (Cepphus grylle)

Fåtallig ynglestrejffugl.

Ynglefund: min. 20 beboede huller Tunø (BHJ, FL, PH), 2 par Hjelm (HF).

Tunø: 23/5 38, 23/7 1, 27/8 1 (BHJ, FL, PH, ØBF).

Hjelm: 28/4 5, 23/5 9 (HF).

Øvrige: 21/10 2 ved Vejre (FC).

Lunde (Fratercula arctica)

Sjælden efterårsgæst.

21/10 5 i flok Vejre (FC)

Søkonge (Alle alle)

Meget sjælden efterårsgæst.

17/10 2 N Fornæs (JNK).

Huldue (*Columba oenas*)

Sjælden - fåtallig yngletrækfugl (mar-aug), meget sjælden vintergæst (dec) og fåtallig - ret almindelig trækfugl (mar-maj og aug-okt).

Ialt trak 57 ved Moesgård.

Ynglefund:

21/4 Slåensø + Silkeborg Sønderskov + Silkeborg Nordskov alle 1 par i Sortspættehul (GW), 13/3 1 par Konstantinsborg, 15/4 2 par Brabrand Sø (JTL), 29/4 0-1 par Moesgård Strand (Moes), 8/8 1 sy + 1 Hejrekolonien Moesgård (MCR), aug 3 sy Riis Skov (JT).

Forår:

12/3 10 N Moesgård (HP, TB), 13/3 1 N Tomkær (OF), 19/3 1 N Moesgård (HP, TB), 36/3 2 Hørret Enge (BHJ), 31/3 6 Fornæs (HLL), 1/4 2 Anholt (JPK), 3/4 2 Anholt (JPK), 4/4 1 Silkeborg Vesterskov + 1 v/Thorsø (JCN), + 6 N Moesgård (HP), 5/4 6 Fornæs (HLL), 15/4 14 N Moesgård (Moes), 17/4 1 Silkeborg Østerskov (JCN), 28/4 1 v/Knudslund (JCN), 5/5 1 Silkeborg Vesterskov (JCN), 7/5 1 Brabrand Sø (PH, NGA), 13/5 1 N Moesgård (Moes) + 1 Marselisborg Slot (NÅ), 21/5 1 Anholt (HE).

Efterår:

15/8 3 Kysing Fjord (H+JE), 25/8 1 Brabrand Sø (JT), 30/8 2 Brabrand Sø (LB), 11/9 1 Brabrand Sø, 12/2 2 Brabrand Sø (LB), 19/10 5 Brattingsborg (LeB), 20/10 5 trk Hesselholm (meddelt LeB).

Vinter:

2/12 1 Brabrand Sø (HLL).

Ringdue (*Columba palumbus*)

Meget almindelig træk- og vintergæst, ynglestatus ukendt.

34 indrapporteringer, men kun tal over 500 nævnes:

18/10 5835 S Helgenæs (JTL), 17/4 2500 rst Gjerrild (HP), 4/4 1459 N Moesgård (HP), 27/11 1200 rst Brabrand Sø (JTL), 18/10 669 trk Hesselholm (Svend Dybkjær).

Turteldue (*Streptopelia turtur*)

Meget sjælden gæst i maj-jun.

To iagttagelser:

17/5 1 N Mårup Bakker (HW), 5/6 1 SØ Hjelm (HF).

Tyrkerdue (*Streptopelia decaoto*)

Status ukendt.

En død pullus (død i ca. 2-3 uger) Åbyhøj 2/4 (HE), må siges at være resultatet af et tidligt yngleforsøg (æglægning ca. ult feb).

Et stort tal: 23/11 30 Moesgård Skov (JC).

Skoggerdue (*Streptopelia risoria*)

Undsluppen fangenskabsfugl, der er iagttaget i Århus.

25 + 27/10 i Skanseparken, 12/12 i Universitetsparken (NÅ).

Gøg (*Cuculus canorus*)

Status ukendt.

De første og sidste nævnes:

Første: 1/5 1 h Brassø (GW), 5/5 1 Ballen, Samsø (HW) + 1 Hinnerup (PH) + 1 h Mørke Kær (PNN), 7/5 1 Gjerrild Nordstrand (HC) + 1 Pilbrodalen (FL) + 1 Tranevig + 1 Almindsø (JCN).

Sidste: 11/7 1 hesselholm (LeB), 15/8 1 Kysing Fjord (H+JE), 8/9 1 Hørret Enge (FL, BHJ).

Slørugle (*Tyto alba*)

Meget sjælden stand- eller strejffugl.

Et ikke ynglende par på Samsø (JTL), 19/7 1 skov ved Stubbe Sø (JNK).

Høgeugle (*Surina ulula*)

Meget sjælden vintergæst. Givetvis ny for amtet.

Iagttagelsen falder sammen med en større invasion og skal derfor ikke for SU:
ult nov 1 Thorsager (meddelt N. E. Franzmann)

Kirkeugle (*Athene noctua*)

Sjælden ynglestand- og strejffugl.

Ynglefund: Skejby, Brabrand, Todbjerg, Borum, Lyngby, Galten alle 1 par (JTL).

Øvrige: 26/5 1 Lyngbygård (HE), 30/5 1 Søften (SMJ), 6/9 1 død Assedrup, Odder (OGJ).

Natugle (*Strix aluco*)

Fåtalig ynglefugl. 17 mulige og sikre par indsendt.

Lokaliteterne nævnes fra syd mod nord:

Tornbjerg-Hadrup Skov: 2/1 1 (DLJ), Mårslet: 23/1, 8/3, 13/3, 18/3, 19/3, 27/3, 31/3, 2/9, 16/9 alle 1 (BHJ, FL, PH, NGA), Vilhelmsborg: 8/3 1, 29/10 1 (FL, BHJ), Langballe Krat: 25/8 2 h (BHJ), Hørret Skov: 25/8 1 h (BHJ), Bodil Mølle: 1+6/5 1 m unger i gl. kragerede 8-10 m oppe, 20/5 reden tom (ET, PMT), v/Fusvad: 20/5 kuld hørt (PMT, ET), Marselisborg Skov: 7/5 1 h (NÅ), Brabrandstien v. Åby renseværk: 1/5 1 h (PNN), Silkeborg Sønderkov (LL/10 1 (HCh), Silkeborg Nordskov: 8/10 1 HCh), Riis Skov: ses og høres jævnligt (JT), Strandkær, Mols: 18/8 1 h (PNN), Femmøller 5/11 2 h (JT), Nørreriis: 2 par (SMJ), Tinning Mose: 17/5 1 (SH).

Skovhornugle (*Asio otus*)

Sjælden ynglefugl (3 par + 2 fugle i yngletiden). Sjælden vintergæst jan-mar.

Ynglefund:

Mårup Plantage: 9/7 2 + 1 h kl. 22.10-22.45, 13/7 2 m 2-3 unger h kl. 22.00-22.20 (LeB), Brabrand Sø: 1 par, ult maj, 7/6, 14/6, 6/7 alle 1 (JTL, HLL, OGJ), Norringur: 1 rugende i Musvåge-rede (SMJ).

Mulige ynglepar:

Kasted Mose 7/6 1, Tinning Skov 24/4 1 (SH).

Vinter:

Åbyhøj: 1/1 1 (HE), Brabrand: 27/1, 15/3, 24/3 1 (LB, HE).

Mosehornugle (*Asio flammeus*)

Fåtalig vinter- og forårgæst (jan-maj) og sjælden efterårgæst (okt-nov).

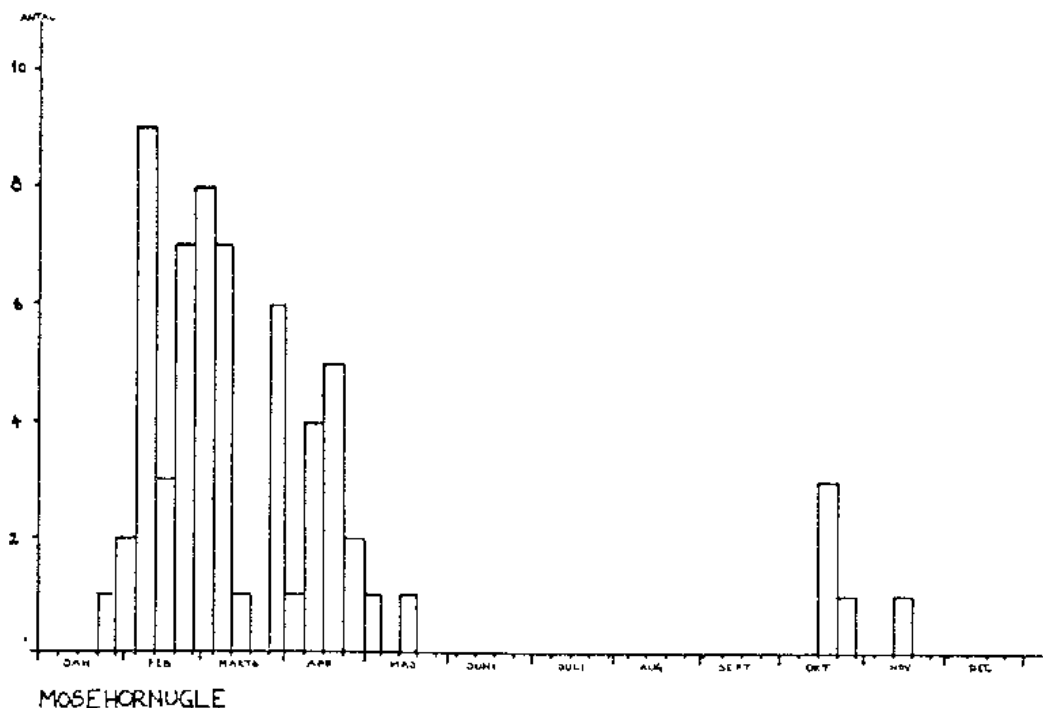
Invasionsagtig optræden og rekord-år for amtet.

Horskær og Kalsemade: 6/2 6, 20/2 7 (4 i flok), 26/2 6-7, 6/3 5, 12/3 1, 28/3 3, 31/3 1, 10/4 1 (HE, HP, SH, BHJ, MCR, NGA, PH, H+JE, ØBF).

Brabrand Sø: 23/1 1, 2/2 2, 9-13/2 2, 15/2 1, 18/4 1, 19/4 1, 20/4 1 (JTL, HLL, JR, PNN, LB, MB, Keld Henriksen).

Øvrige, forår: 2/3 1 Lykkedalsvej, Brabrand (LB), 1 Vestereng, Århus (TB), 6/3 2 Alrø (ØBF), 28/3 2 Alrø (SH), 7/4 1 Frederiksdal Hede (ME), 10/4 1 Gjerrild Klint (ET, TB), 1 Brabrand (LB), 1 NØ Moesgård Strand (PNN), 19/4 1 syd for Marselisborg Skov (PD), 29/4 1 Hjelm (HF), 1 Mårup Bakker (HW), 1/5 1 Grenå Hede og 19/5 1 Hjelm (HF).

Øvrige, efterår: 20/10 3 Hassensør (LTP), 23/10 1 Damsbro Mose (HE) og 15/11 1 Kysing Næs (HLL).

Natravn (*Caprimulgus europaeus*)

Meget sjælden - sjælden ynglefugl og trækgæst (maj-jun).

20/5 1 h kl. 21.30 Mårup Plantage (LeB), 8/6 1 rst Hjelm (HF), med-ult juni hørt i Gludsted Plantage (Skovfoged Dam).

Mursejler (*Apus apus*)

Kun første og sidste nævnes:

Første: 6/5 2 Paludan Müllersvej, Århus + 2 Århus (ET, SS, Søren Brinch), 7/5 1 Lindholmhoved, Mossø (PB), 8/5 1 Ø Gjerrild Nordstrand (HC) + 1 Almind Sø (JCN), 9/5 3 Skanseparken, Århus (NÅ), 10/5 1 N Hjelm (HF), 6 Tranevig (JCN).

Sidste: 11/9 1 S Hassensør (ET, TB), 14/9 2 Brabrand Sø (?), 15/9 2 S Skanseparken, Århus (NÅ), 21/9 4 Risskov (JCN), 25/9 1 Tangkrogen, Århus (Søren Brinch).

Isfugl (*Alcedo atthis*)

Måske sjælden ynglefugl, ellers fåtallig vinter- og trækgæst aug-apr/maj.

Mulige ynglelokaliteter: Brassø, Paradiset, Klostermølle, Funderå og Auning Kær-området, se herunder.

Følgende iagttagelser (intet angivet = 1):

10/1 1 h Bodil Mølle (ET), 14/1 Klostermølle (EJ), 14/2 Pinds Mølle (NGA), 6/4 2 Klostermølle (EJ), 10/4 Funder Å (ME), 20/4 Paradiset (JCN), 23/4 Knudsø, 24/4 2 Klostermølle (NÅ), 15/5 Auning Kær (JTL), 17/5 1 og 28/5 2 Brassø, 31/3 3 Paradiset, med jul Tranevig (JCN), 25/7 Smørmosen (JTL), 12/8 Dørup Mølle (ET), 14/8 Funder Å (meddelt ØBF), 10/9 Lange Sø (ØBF) + Ørn Sø (JCN), 18/9 Kysing Fjord (ØBF), 20/9 Brabrand Sø (NGA), 1/10 Brabrand Sø (øst) (PNN), 4/10 Brabrand Sø (NGA), 8/10 Pinds Mølle (ET), 9/10 Kysing Fjord (FL, PH, NGA), 20/10 Knudså (Ravn Sø) (LB), 7/12 Ryebro (Salten Å) + Klostermølle, 11/12 Klostermølle (LM).

Grønspejler (*Picus viridis*)

Fåtaligt året rundt.

Kun 1-2 yngleanmeldelser, men mange iagttagelser i yngleperioden (apr-jun) skyldes givetvis også ynglende fugle. Da det er vanskeligt at skelne mellem strejf- og

Ynglefugle, må nævnte samlede status være den mest sandsynlige.

Ynglefund:

2 par Moesgård Skovene (JTL), 0-1 par Stenvad Hede (Gejrf)

Moesgård: jagtaget fra 12/3 - 10/6 1-3 individer (ET, SH, H+JE, MCR, FL, PH, NGA, TB).

Øvrige: 23/1 1 Salten Langsø, nordsiden (ET, TB), 16/2 1 Stubbe Sø (HLL), 19/3 1 Gjerrild (ØBF), 20/3 1 Silkeborg Nordskov (PB), 23/3 1 Mindeparken, Århus (NÅ), 26/3 1 Helgenæs (JTL), 28/3 1 Salten Langsø, 29/3 1 Kongso Plantage (JB), 4/4 1 Silkeborg Nordskov (PB), 10/4 1-2 h Skaføgård, 1 Gjerrild (ET, TB), 24/4 1 Mosse v. Emborg + 2 hanner Slåensø (NÅ, TB), 1/5 1 h Ry - Gl. Rye (JDJ), 5/5 1 Haraldslund, Lille Å (SMJ), 22/5 1 Velling Skov (SH), 27/5 1 Sønderskov v/Ruggård (JTL), 28/5 1 h Stødov Bakker (ØBF) + 1 Helgenæs (samme ?) (LB), 29/5 1 h Salten-profilen (HE), 4/6 1 Flyndersø (DOF), 5/6 1 Skaføgård (ET, TB), 13/8 1 Funder Skov (BHJ), 10/9 1 Stubbe Sø (ØBF), 11/9 1 h Fulden Bakke (PH, NGA), 7/10 1 Silkeborg Nordskov, 8/10 2 do., 9/10 1 ad hun Silkeborg Sønderskov (HCh), 1 Skaføgård (TB), 10/10 + 11/10 1 Silkeborg Sønderskov, 11/10 1 Silkeborg Vesterskov, 13/10 2-4 Silkeborg Sønderskov, 14/10 1 Silkeborg Østerskov, 15/10 1 Silkeborg Sønderskov (alle HCh).

Grønspætte ses ikke så ofte som for 4-5 år siden i det midtjyske (JB), - og slet ikke set i Pinds Mølle - Jeksen-dalen i 1983 (ET).

Lille Flagspætte (Dendrocopus minor)

Meget sjælden vintergæst.

16/2 1 hun Højlund Skov, neden for Sukkertoppen (PB).

Scrtspætte (Dryocopus martius)

Sjælden ynglefugl (4 sikre par) samt fåtallig gæst (aug-maj).

I 1984-rapporten vil man kunne læse om 9-17 sikre ynglepar, men I må vente i spænding.

Ynglefund:

Silkeborg Sønderskov: 1 par (BRS), 9/1 1 hun, 10/10 2, 11/10 1-2, 14/10 1 (HCh, BRS). Silkeborg Vesterskov: 2 par (BRS), 11/10 1 (HCh). Silkeborg Nordskov: 1 par (BRS), 20/3 1, 4/4 1, 7/10 1, 8/10 1-2, 9/10 1 han 1K + 1-2 (PB, HCh, BRS).

Øvrige (kronologisk):

24/1 1 Velling Skov (JB), 25/1 1 Risskov (HLL), 28/3 1 h Løndal Skov (JB), 23/4 1 Gjern Bakker (Hans Ole Mathisen), 24/4 1 par Slåen Sø (TB), 1/5 1 Tranevig (JCN), 11/5 1 Hålen, Mols (Henrik Æ. Petersen), 12/5 1 h Slåen Sø (TB) + 1 Velling Skov (BRS), 13/5 1 hun Norring Vesterskov (SMJ), 30/5 1 Almind Sø, 12/8 1 Tranevig (JCN), 24/9 1 Fugledal Plantage v/Ry (LM), 28/9 1 han Rye Nørreskov (BRS), 13/10 1 han og 14/10 1 Silkeborg Østerskov, 16/10 fourageringsspor Alling Skov, 1 han + 1 Fussingø Skov (HCh), 23/11 2 Povrupgård Skov v/Ravn Sø (Søren Rasmussen til JTL). 15/12 1 hun Rye Nørreskov (BRS).

Vendehals (*Jynx torquilla*)

Fåtalig forårgæst (13 individer) (ult apr-ult maj) og meget sjælden efterårgæst i aug/sep.

Forår:

19/4 1 Brabrand Sø (KH), 28/4 - 5/5 1 rnk Hjelm (HF), 29/4 1 Floes Skov (FFa), 1/5 3 Mårup Bakker (HW) + 1 Mindeparken (PH, NGA), 5/5 1 And sø Enge (JCN), 6/5 1 Moesgård (PH, NGA), 6/5 - 10/5 1 rnk Hjelm (HF), 10/5 1 Brattingborg Skov (HW), 11/5 1 Hjelm (HF), 15/5 1 Salten Langsø (JCN).

Efterår:

31/8 1 rst Mårslet (BHJ).

Toplærke (*Galerida cristata*)

Fåtalig ynglestandfugl.

Formodede ynglepar:

1 Skovby (JTL), 2 Århus Havn (NÅ, PH, NGA), 1 Åby Ringvej (LB), 1 City Vest (MB, LB), 1 Tranbjerg Center (BHJ), 1 Bilka (LB), 1 Karensvej (MB), 1 Rudolf Steiner-skolen, Vejlbj (ET), 1 Vericentret (JTL).

Kan det passe, at Toplærke kun træffes i Århus-området???

Hedelærke (*Lullula arborea*)

Fåtalig yngletrækfugl. Fåtalig træk-gæst (med mar-ult apr og okt).

I yngletiden:

12/3 2 sy Gludsted Plantage (JB), 7/6 1 sy Høvild Skov (JCN), 15/5 1 sy Bølling Sø (ME), 1/5 + 22/5 1 sy Højkol (JDJ, LB), 7/5 3 sy Salten Langsø (JTL), 24/4 1 sy Mossø (NÅ), 26/3 1 sy Stubbe Sø (OF), 2 par Horsemosen (JJP), 13/3 1 Tomkær (OF).

I træktiden:

8/3 2 V Skanseparken, Århus (NÅ), 12/3 2 N, 13/3 1 N, 15/3 2 N alle Moesgård (Moes), 20/3 2 NV Mårup Skov (HW) og 18/10 9 V Helgenæs.

Sanglærke (*Alauda arvensis*)

Yngletrækfugl og almindelig trækgæst. Ses hele året.

Af større tal skal nævnes:

6/2 35 Lerdrup Vig (HE), 13/2 50 Kysing Fjord (SH), 30/1 26 Brabrand Sø (HLL), 11/3 103 trk Skanseparken Århus (NÅ), marts 5875 trk Moesgård (Moes), 31/3 30 Anholt (JPK)

Bjerglærke (*Eremophila alpestris*)

Meget sjælden efterårstrækgæst i oktober.

12/10 1 ad Århus Havn (PH, NGA), 19/10 1 Grenå Hede (JNK). Er tilsyneladende årlig på Århus Havn (1982, 1983 og 1984).

Ubestemt Svale (*Hirundinidae*)

Der er her tale om store træktal af de 3 almindeligste svalearter.

Hjelm: 5/5 300, 6/5 400, 7/5 700 (HF).

Landsvale (*Hirundo rustica*)

Formodentlig almindelig yngletrækfugl og ret almindelig trækgæst (med apr-ult okt)

Der er indkommet materiale om spredte obs fra det meste af amtet.

Første:

15/4 5 Funderholme (JCN), 16/4 1 Velling Kalv (ØBF), 17/4 2 Alrø (HE) + 1 Kysing Fjord (OGJ) + 1 Langballe (FL).

Sidste:

16/10 2 S Kysing Næs (BHJ, FL) og 2 Malling (OGJ), 24/10 1 Skanseparken Århus (NÅ), og en meget sen 1/11 1 juv Risskov (HLL).

Øvrige:

16/5 - 9/6 33 ringmærket Hjelm (HF), 4/9 1 fejlfarvet hvid/kanel Horskær (ET), 27/8 1 albino Åbro (TBP).

Bysvale (Delichon urbica)

Yngletrækfugl. Status ukendt (ult apr-med sep).

Første:

29/4 1 par Tingskoven Tranbjerg (BHJ, FL), 1/5 1 Skanseparken Århus (NÅ), 3/5 3 N Vandstedet, Samsø (HW) og 4 Brabrand Sø (JTL).

Øvrige:

31/5 2 ringmærket Hjelm (HF), 13/9 1 albino Brabrand Sø (sidste) (MCR), 23/5 20 redebyggende Frijsenborg (TBP), 23/5 25 redebyggende Løjstrup Dambrug (TBP).

Digesvale (Riparia riparia)

Almindelig yngletrækfugl. Ankom i år med/ult april.

Følgende kolonier er optalt:

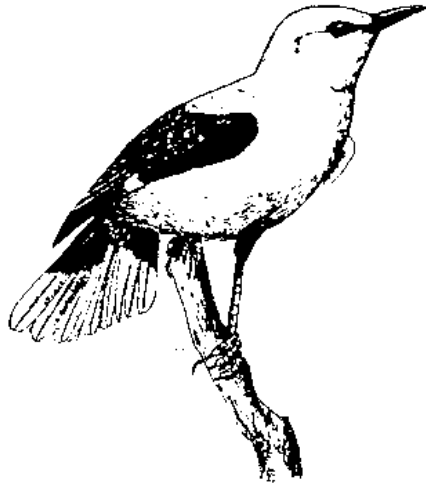
1020 par Tunø (BHJ, FL), 220 par Pilbrodalen (BHJ, FL), ca. 80 par Langballe Grusgrav (FL), 40 par V. Brabrand Sø (JT), 29 par ved Åby Ringvej, disse blev ødelagt i august så derfor intet yngleresultat (JT), 80 par Hjelm (HF).

Første:

Digesvalen kom tidligt i år, og der foreligger allerede iagttagelser fra. 19/4 3 Brabrand Sø (JR), 19/4 10 Tranevig (JCN), og så først igen pr maj.

Øvrige:

21/5 - 9/3 73 ringmærket Hjelm (HF).

Pirol (*Oriolus oriolus*)

Meget sjælden yngletrækfugl og trækgæst.

10/6 1 sy Søby Fredskov (JPK), 10/5 1 sy Brattingborg Skov (HW) og endelig 19/5
1 hørt trk Ø Hjelm (HF).

De to første steder er der sandsynligvis tale om ynglepar.

Ravn (*Corvus corax*)

Fåtalig ynglestandfugl, der uden for yngletiden strejfer en del omkring.

Formodede og konstaterede ynglepar:

Silkeborg Vesterskov (GW, JB, BRS, JCN), Linå Vesterskov (JTL), Velling Skov (BRS),
Løndal Skov (JB), Lillering Skov (JTL), Dørup Skov (ET, PM), Kollskov (ET), Malling
Østerskov (OGJ), Moesgård/Fløjstrup (TB, JTL), 2 par Hinnerup (SMJ), Nørreriis
(SMJ), Haraldslund Skov (PN), Skivholme Skov (JTL), Rugård (OF).

Strejfer samt fugle, der sikkert har søgt føde nær yngleplads:

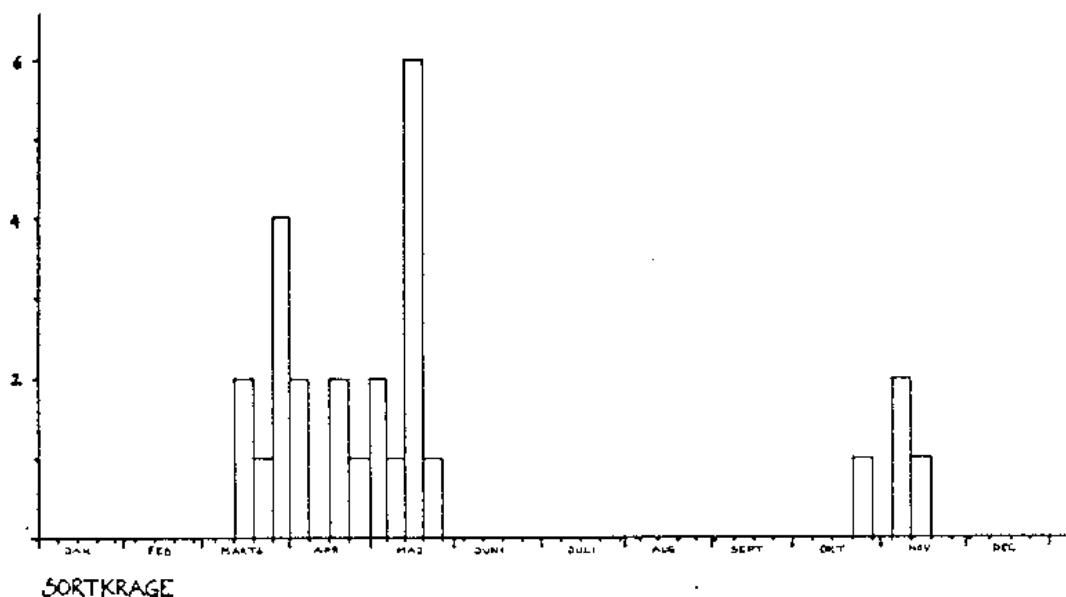
28/4 1 Rødkærbjerg, 1/5 1 Bølling Sø, 29/4 1 v. Paradiset, 12/6 1 Brødstrup, 24/12
1 Funderholme (alle obs JCN), 1/5 1 Salten Langsø (HP), 21/6 4 trk Ø Pinds Mølleadal
(ET), 30/12 1 Horskær (JPK), 23/5 1 v. Malling (PH, BHJ, FL), 27/7 3 + 30/10 1
Hørret Skov (BHJ, FL), 17/5 2 Slet (BHJ), 18/4 2 Brabrand Sø (LB), 24/2 hørt
Houlbjerg Skov (TBP).

Sortkrage (*Corvus corone corone*)

Fåttallig forårstrækgæst (med/ult mar-ult maj) og sjælden efterårstrækgæst (sep-nov). Ingen sommer- og ynglelagttagelser.

Hyppigst omkring Århus-området. Flest 17/5 5 N Moesgård (Moes).

I alt er 26 individer set, heraf halvdelen ved Moesgård om foråret (Moes, MB, HLL, JCN, BHJ, PH, FL, NGA, NÅ).

Gråkrage (*Corvus corone cornix*)

Meget lidt materiale indsendt.

Dog skal nævnes:

19/3 276 N Moesgård (HP), 21/10 150 N Kysing Næs (NÅ), 3/12 300 til overnatning ved Brabrand Sø (JC).

Råge (*Corvus frugilegus*)

Almindelig ynglestandfugl. Der er tilsyneladende kun optalt kolonier ved Århus og på Hjelm. Hvor bliver de andre tal af???

Bolskov, Solbjerg Sø: 513 reder - tilbagegang på 8 (BHJ, FL)

Tingskoven, Tranbjerg: 88 reder - tilbagegang på 9 (BHJ, FL)

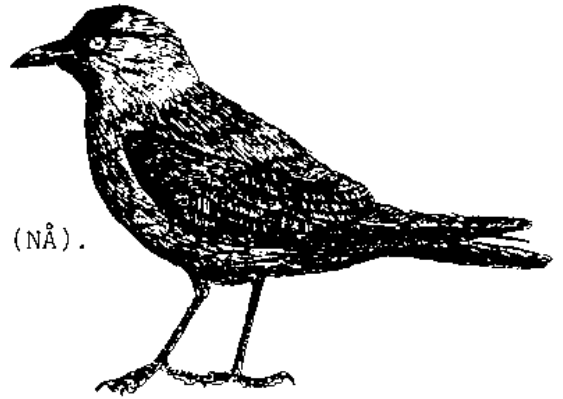
Grønløkke Alle, Tranbjerg: 187 reder - tilbagegang på 11 (BHJ, FL)

Stavtrup Skov:	104 reder - tilbagegang på 46 (AJ)
Lund, Døde Å:	18 reder - fremgang på 14 (AJ)
Trebroer, Brabrand Sø:	7 reder - fremgang på 5 (AJ)
Hjelm:	4 reder - ny yngleart for øen (HF).

Allike (*Corvus monedula*)

Kun 2 indsendte iagttagelser.

4/4 171 N Moesgård (Moes), 21/10 250 N Kysing Næs (NÅ).

Halsbåndsalike (*Corvus monedula soemmerringii*)

I november rastede nogle "sjove" alliker ved Dørup og Edslevs Losseplads. Indsenderen (ET) mener, at der måske er tale om Halsbåndsaliker, men at de ifølge litteraturen har for små hvide pletter.

Jeg vil tro, at dette skyldes, at det ikke er "rene" Halsbåndsaliker, der er blevet set, men derimod en krydsning mellem soemmerringii og monedula, ligesom det kan være tilfældet med Grå- X Sortkrage.

Der er også meget, der tyder på en mere "rendyrkelse" af soemmerringii, jo længere man kommer øst på.

Racen er meget dårligt undersøgt, så kik efter den!!

Nøddekrige (*Nucifraga caryocatactes*)

Meget sjælden, uregelmæssig gæst. 2 fund.

15/3 1 sy Gjessø Skov og 14/10 1 over Silkeborg (JCN).

Halemejse (*Aegithalos caudatus*)

Sjælden ynglestandfugl, dog ret almindelig uden for yngletiden.

Ynglefund:

Haraldslund (SMJ), Rønbaksøen (SMJ), Velling Skov (JB), Hjælland Plantage (JB), Blid Sø (LB), Moesgård (LB, Moes).

Obs på 10 individer og derover:

11/1 15 Silkeborg (JCN), 26/3 15 Moesgård (Moes), 25/12 25 Skovmøllen (MCR),
11/9 10 Vilhelmsborg Skov (HE), 14/1 14 Brabrand Sø (JKa), 9/11 2 Brabrand (LB),
19/3 10 Gjerrild Nordstrand (ØBF).

+ mange andre, spredte iagttagelser.

Pungmejse (Remiz pendulinus)

Sjælden yngltrækfugl (pr maj-med sep).

Formodentlig 4-5 par i amtet.

Alle obs nævnes:

Mossø: 4/9 5 (DOF), Brabrand Sø: 30/8 1, 11/9 1 ad + 1 juv + flere hørt, 12/9 1,
18/9 1 juv (LB, PH, NGA, Henrik E. Petersen), Mørke Kær: 31/5 1 par ved rede,
9/6 1 (PNN, ØBF, JTL), Smørmosen: juni 1 han (JTL), Auning Kær: 5/5 2, 15/5 1
han (H+JE, JTL), Bjerregrav: juni 1 (JTL).

Der er ved at komme helt utrolig fremgang i Pungmejsebestanden, der er konstant stigende fra år til år.

Arten er frigivet fra Sjældenhedsudvalgets liste fra 1983.

Se appendix II

Korttået Træløber (Certhia brachydactyla)

Se appendix I.

Vandstær (Cinclus cinclus)

Fåtalig træk- og vintergæst (pr nov-med mar).

Ca. 45 fugle har i 1983 fordelt sig i 16 åer.

Forårets sidste:

11/3 1 Vilhelmsborg (BHJ, FL), 15/3 2 Giber Å (PH, NGA), 19/3 4 Klostermølle (EJ).

Efterårets første:

4/11 2 Kollens Mølle (ET), 12/11 4 Giber Å (BHJ, FL).

Flest:

14/1 6 Klostermøllen (EJ), 18/12 5 Pinds Mølledal (ØBF), 20/11 5 Jeksendalen (SH),
12/11 4 Giber Å (BRJ, FL, PH, NGA).

Misteldrossel (*Turdus viscivorus*)

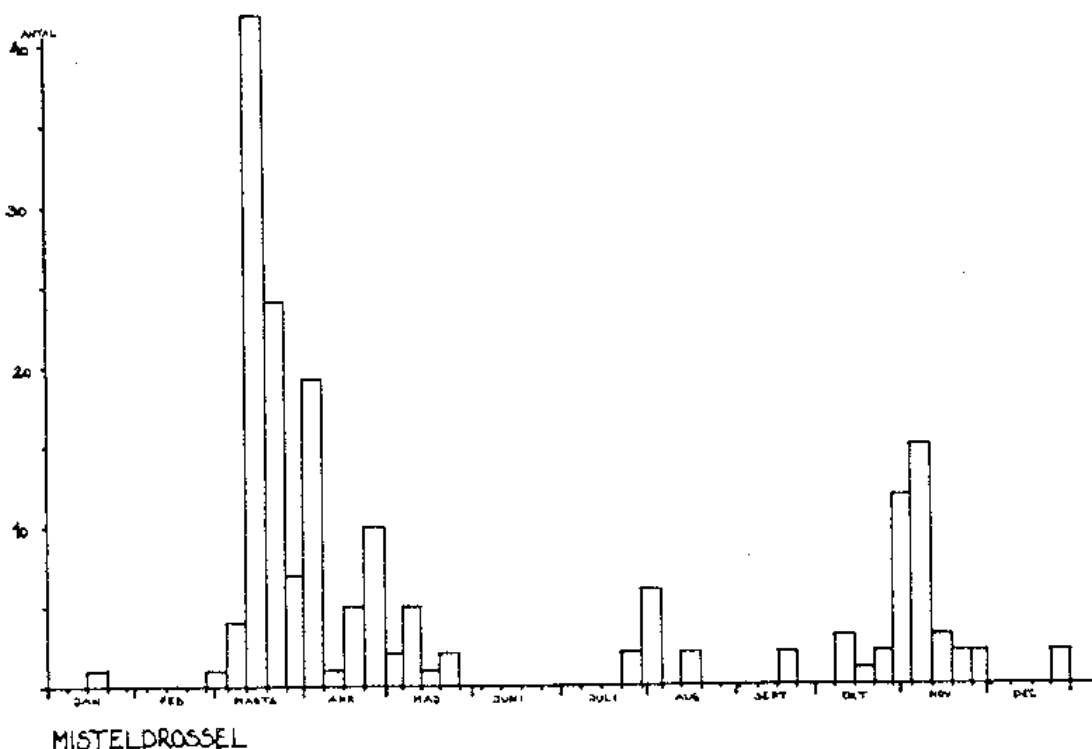
Fåtalig yngletrækfugl (pr mar-med nov). Ret almindelig trækgæst og sjælden vintergæst.

I yngletiden:

Langt de fleste af iagttagelserne er fra det midtjyske område, hvor droslerne enten er set parvis eller hørt syngende. Der er dog ingen tilfælde, hvor der er konstateret unger (TBP, LM, ØBF, LB, JB, JCN, BHJ, EJ, JTL, NÅ), 29/3 1 par Constantinsborg (PNN), 19/3 1 sy Moesgård (HP), 7/5 1 sy Marselisborg (NÅ), 23/4 1 Risskov (HLL), 1/4 1 par Skaføgård (JTL), 3/8 1 par + 4 juv Molslaboratoriet (PNN), 21/4 1 sy Gjerrild (NÅ).

I træktiden:

4/3 1 V Brabrand Sø (PNN), 8/3 1 N + 10/3 2 N + 21/3 20 N Skanseparken Århus (NÅ),

12/3 27 N + 19/3 2 N Moesgård (HP), 27/3 1 N Helgenæs (JTL) samt 11/10 1 Risskov (HLL), 18/10 1 S Helgenæs (JTL), 4/11 12 Molslaboratoriet (JT, JTL), 6/11 1 Mossø (JC), 6/11 2 Klostermølle (LM), 13/11 2 Engetved Sø (TB) og 15/11 1 Langballe (PH, NGA).

Vinterforekomster:

16/1 1 + 28/12 1 Salten Langsø (HP), 27/11 - 30/12 1 Brabrand Sø (JTL), 28/11 2 N Universitetsparken (PNN).

Sjagger (Turdus pilaris)

Almindelig træk- og vintergæst (med sep-pr maj).

En meget sen/ynglende 31/5 1 ringmærket Hjelm (HF).

Flest:

13/11 200 Funderholme (JCN), 5/12 200 Edslev (ET), 4/12 200 Moesgård (H+JE), 12/12 200 Rosenvangs Alle (MCR), 2/12 300 + 10/12 500 Brabrand Sø (JTL, MCR), 2/1 350 Clausholm Slot (JC), 28/4 200 Samsø Langdale (HE).

Tilsyneladende et ringe år, hvad angår antal af Sjaggere.

Sangdrossel (Turdus philomelos)

Yngletrækfugl og træk-gæst (med mar-ult nov), og meget sjælden vintergæst.

Første: 12/3 1 Stenholt Skov (GW).

Sidste: 20/11 1 Gudensø (LM) og 1 Emborg Odde (JC).

Vinter: 31/1 2 Brabrand Sø (HLL), 18/12 1 Lilleådalén (SMJ).

Vindrossel (Turdus iliacus)

Almindelig træk- og vintergæst (med sep-med apr).

Flest:

4/12 1000 Vilhelmsborg Skov (HE), 13/12 300 Mindeparken (MCR), 17/4 300 Grund Fjord (FFa).

Der er indsendt meget få oplysninger.

Ringdrossel (*Turdus torquatus*)

Fåtalig forårstrækgæst (pr apr-pr maj) og sjælden efterårstrækgæst (okt).

Alle obs nævnes.

Forår:

Samsø: 17/4 - 9/5 set, flest 24/4 10 Mårup Bakker (HW).

Hjelm: 28/4 1 ringmærket, 1/5 1 par og 16/5 1 ringmærket (HF)

Øvrige: 15/4 2 Andsø Enge (JCN), 19/4 1 han Espedal (HW), 31/4 1 han Ramten (OF),
23/4 1 han Pilbrodalen (BHJ, FL), 23/4 2 sy Tranevig (JCN), 24/4 1 Dystrup Sø (JNK),
25/4 1 Gjessø (JCN), 29/4 1 Malling Mose (OGJ) og 7-8/5 1 hun Gjerrild (HC, HP).

Efterår:

9/10 2 Brabrand Sø (JTL) og 18/10 1 han Kysing Fjord (HP).

Stenpikker (*Oenanthe oenanthe*)

Yngletrækfugl (med apr-pr okt) og måske meget sjælden vintergæst.

Meget få indsendte oplysninger.

Ynglepar: 2 Århus Havn (PH, NGA, NÅ), 2 Brabrand Sø (KH).

Forår: ankomst 17/4 2 Amstrup (HE) og 1 han Beder (PH, NGA). Max. 17/5 15-20 rst
Hjelm (HF).

Efterår: eneste obs 27/8 2 Tunø (ØBF) og 8/10 1 hun Brabrand Sø (PH, NGA).

Vinter: 1 iagttagelse. Se appendix I.

Sortstrubet Bynkefugl (*Saxicola torquata*)

Meget sjælden trækgæst.

20/10 2 Grenå Enge (JNK).

Bynkefugl (*Saxicola rubetra*)

Sjælden yngletrækfugl og fåtalig trækgæst (ult apr-pr jun og aug-sep).

Ynglepar:

3 Lilleådalene med juv 14/7 (SMJ), 1 Damsbro Mose (JTL).

Træktiden:

De første blev set 22/4 1 han Århus Havn (NÅ), 24/4 1 Klostermøllen (NÅ) og af max.-tal skal nævnes 17/5 15-20 rst Hjelm (HF) og 22/5 6 Sepstrup Sande (LB) og fra efteråret 8/9 4 Åby Eng, i øvrigt se sidste, der blev set (PH, NGA).

Rødstjert (*Phoenicurus phoenicurus*)

Fåtalig (-ret almindelig) yngletrækfugl og ret almindelig forårstrækgæst.

Ynglepar:

Ud fra materialet at dømme, er fuglen meget overset!! Kun 10-15 par!!??

Træk:

Første 22/4 1 Harlev Mølle (TB) og 24/4 1 Mårup Bakker, Samsø (HW). I perioden 24/4 - 4/6 86 ringmærket Hjelm (HF).

Ingen efterårsiagttagelser.

Husrødstjert (*Phoenicurus ochruros*)

Fåtalig yngletrækfugl og trækgæst (ult mar-okt).

Ynglepar:

I Århus-området: 1 Daugbjergvej, 2 Århus Havn, 1 Kystværnsvej, 1 Midtkraft, 1 Lykkedalsvej, 1 Brabrand Stien, 1 Halmstadgade, 1 Frejasvej, 1 Eskelund, 1 Nordlandsvej, 2-3 Viby Industri kvarter, 1 Chr. X's vej og 1 Axel Gruhns Vej i Holme. Øvrige: 0-1 Anholt, 0-1 Hjelm, 0-1 Tiset Kirke, 1 Hørning (NÅ, HF, KH, FF, LB, PNN, BHJ, FL, PH, NGA).

Første:

31/3 1 han Anholt (MA).

Sidste:

12/10 5 Århus Havn (FL) og 21/10 1 han Kysing Fjord (HP).

Sydlig Nattergal (*Luscinia megarhynchos*)

Se appendix I

Nattergal (*Luscinia luscinia*)

Fåtallig - ret almindelig yngletrækfugl.

Nattergalen er hørt syngende på følgende lokaliteter i maj og juni måned:

2 Brattingborg Skov, 1 Frederiksdal, 1 Mårup Bakker, 4 Funderholme, 1 Ørnsø, 1 Tranevig, 1 Moesgård, 5 Brabrand Sø, 1 Langå, 1 Pannerup Mose, 4 Damsbro Mose, 3 Nørre Sø, 25 Bjerregrav Mose (DOF, PB, HW, TBP, PN, JCN, JTL, NÅ, Moes).

Første obs var 8/5 1 syngende Hjelm (HF).

Blåhals (*Luscinia svecica*)

Sjælden forårstrækgæst (maj-jun).

16/5 1 han Anholt (HE) og 26/5 - 4/6 5 ringmærket Hjelm.

Grøshoppesanger (*Locustella naevia*)

Måske sjælden yngletrækfugl, i øvrigt sjælden - fåtallig forårstrækgæst (pr maj-pr jun, enkelte til pr aug).

Som det gælder for alle sangfugle, der høres syngende nær deres udbredelsesgrænse, er det her umuligt at skelne mellem ynglefugle og hanner på forlænget træk. Alle obs nævnes.

5/5 1 sy Mørke Kær (PNN), 6-10/5 + 15-17/5 + 1-3/6 1 sy Hjelm - kan sagtens være samme ex - (HF), 10/5 1 h Anholt (HE), 10/5 1 sy Brattingborg (HW), 13/5 1 sy Torsager Mose (JTL), 14/5 + 17-28/5 1 sy Sletterhage, Helgenæs (JTL, ØBF), 21/5 1 Katholm Rørskov (JNK), 22-23/5 1 Brabrand Sø (LB), 24-27/5 1 sy Rugård Skov (JTL), 29/5 1 Dynæs, Julsø (JK), 29/5 2 (SH) + 8/6 2 sy (HP) Bjerregrav Mose og fra sommeren 13/7 1 sy mose mellem Mårslet og Malling (BHJ) og 14/7 2 Lilleå, Hinnerup (SMJ).

Flodsanger (*Locustella fluviatilis*)

Se appendix I.

Savisanger (*Locustella luscinioides*)

Meget sjælden og uregelmæssig trækgæst.

5/5 1 sy Århus Å ved Tre-brøer (JR).

Rørsanger (*Acrocephalus scirpaceus*)

Yngletrækfugl og trækgæst.

Ankomst 29/4 1 sy Brabrand Sø (PNN), derefter 6 førsteobs 30/4 - 17/5.

I alt 70 ex blev ringmærket på Hjelm i foråret (HF).

Kærsanger (*Acrocephalus palustris*)

Fåtallig (ret almindelig) yngletrækfugl og fåtallig (ret almindelig) trækgæst.

Eneste yngleoptællinger var 20-25 par på Hjelm (HF) og 2 par på Hesselholm (LeB).

Ankomst 5/5 1 sy Mørke Kær (PNN) og 6/5 1 sy Kasted Mose (SH).

I alt 69 ringmærket på Hjelm i foråret (HF).

Buskrørsanger (*Acrocephalus dumetorum*)

Se appendix I.

Sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*)

Formentlig sjælden - fåtallig yngletrækfugl og fåtallig trækgæst.

Ankomst 20/4 1 Tornsbjerg, Hadrup Skov (DLJ) og 1/5 5 Stenvad Hede (Gejrf) samt 1/5 1 sy Pilbrodalen (BHJ, FL).

Kun 3 ringmærket på Hjelm i foråret.

Herudover set/hørt ved Kragemosen, Samsø (HW), Brabrand Sø (LB, PH), Hesselholm, Samsø (LeB), Åby Forbrænding (NÅ) og Bjerregrav Mose (DOF).

Gulbug (*Hippolais icterina*)

Yngletrækfugl og trækgæst (med maj-aug).

Ankomst 6/5 1 sy Mårup Bakker, Samsø (HW) og 13/5 1 Kommunehospitalet, Århus (PN)
+ 13/5 1 sy Hesselholm, Samsø (LeB). Derefter 7 førsteobs 15-29/5.

Der blev ringmærket 112 ex på Hjelm i foråret (HF).

Sidste iagttagelse var 19/8 1 Hesselholm (LeB).

Munk (*Sylvia atricapilla*)

Yngletrækfugl og trækgæst (ult apr-okt). Sjælden vintergæst.

Alle april-, oktober- og vinterobs nævnes.

Ankomst 18/4 1 sy Fuglesangs Alle, Århus (TB), derefter 23/4 2 sy Mårup Skov,
Samsø (HW) og 24/4 1 Langå (TBP) + 1 Brabrand Stien (PNN) + 1 sy Ørnsø (JCN) +
1 sy Slåen Sø (NÅ).

Ingen efterårsobs.

Hele vinteren 1982-83 op til 3 ex ved foderbrædt Holger Drachmannsvej, Århus
(H+JE).

Havesanger (*Sylvia borin*)

Yngletrækfugl og trækgæst (pr maj-??).

Fund i april er meget usædvanligt.

Ankomst 20/4 2 Tornsbjerg, Hadrup Skov (DLJ), 28/4 1 Langå (TBP) og 1/5 1 Stenvad
Hede (Gejrf). Derefter 5 - mere normale - førsteobs 10-20/5.

Eneste efterårsiagttagelse 29/8 1 Lysbro, Silkeborg (JeM)

Tornsanger (*Sylvia communis*)

Yngletrækfugl og trækgæst (pr maj-aug/sep).

Yngel:

50-60 par på Hjelm (HF) og 3-5 par på Hesselholm, Samsø (LeB).

Træk:

Ankomst 20/4 1 Tornsbjerg, Hadrup Skov (DLJ) - meget tidlig -, 27/4 1 Remstrup Å (JCN) + 1 sy Gl. Skovridergård (?) (JCN) og 1/5 1 sy Mårup Bakker, Samsø (HW). Derefter 5 førsteobs 4-13/5.

Sidste iagttagelse 19/8 på Hesselholm (LeB).

Gårdesanger (*Sylvia curruca*)

Yngletrækfugl og trækgæst (ult apr- sep).

Ankomst 20/4 1 Tornsbjerg, Hadrup Skov (DLJ), 21/4 1 h Fuglesangs Alle, Århus (TB) og 22/4 1 sy Mårup Bakker, Samsø (HW). Derefter 7 førsteobs 23/4 - 3/5.

Sidste iagttagelse 21/8 på Hesselholm (LeB).

Hvidskægget Sanger (*Sylvia cantillans*)

Se appendix I.

Løvsanger (*Phylloscopus trochilus*)

Yngletrækfugl og almindelig (meget alm ?) trækgæst (ult apr-okt).

Ankomst næsten overalt 19/4: Brabrand Sø (KH), Kvindsø v/Bryrup (JB), Moesgård Strand (PNN), Funder Holme (JCN) og Åbyhøj (HE). Derefter 9 førsteobs 20-27/4.

Max.-trækket var 4/5 150-200 rastende Hjelm (HF). I alt blev 875 ringmærket på Hjelm i perioden 28/4 - 9/6.

Ingen efterårsiaagttagelser.

Gransanger (*Phylloscopus collybita*)

Yngletrækfugl og trækgæst.

Ankomst 30/3 1 sy fugletårnet v/Brabrand Sø (NÅ) og 1/4 1 Tre-Broer, Brabrand Sø (PNN) og pr april 1 Anholt (MA). Derefter 9 førsteobs 8-23/4.

Eneste efterårsobs var 18/9 1 sy Kysing Fjord (ØBF) og 28/10 1 sy Femmøller (PNN).

Se appendix II.

Skovsanger (*Phylloscopus sibilatrix*)

Sjælden (fåtalig?) yngltrækfugl og fåtalig forårstrækgæst (pr maj-pr jun).

Opsangen i sidste lokalrapport hjalp åbenbart, idet antallet af indsendte iagttagelser er steget fra 10 til 20. Dog må der stadig mangle en del. Kan det passe, at ingen har hørt/set Skovsanger efter 8/6? Måske yngler arten slet ikke i Århus amt (??). Alle obs nævnes:

Yngel:

Potentielle ynglepar - eller sene trækgæster - i juni måned. 1/6 1 sy Ørnereden, Marselisborg Skov (NGA, PH), 4/6 1 Norring Vesterskov (SMJ), 4/6 4 sy Flyndersø (DOF) og 8/6 1 sy Skærsø Plantage v/Ebeltoft (FF).

Træk:

Første 29/4 1 sy Tingskoven (BHJ, FL). Herefter 1/5 1 sy Pilbrodalen (BHJ, FL), 1/5 1 sy Forsthaven, Århus (MCR), 4/5 1 Brabrand Sø (LB), 5/5 1 sy Brattingsborg Skov (HW), 5/5 1 sy Silkeborg Vesterskov (JCN), 6/5 1 sy Blommehaven, Århus (NGA, PH), 8/5 1 sy Vrads Sande (PB), 12/5 + 15/5 1 sy Jeksendalen (ET), 15/5 1 Hattemagerskoven (SMJ), 23/5 3 sy Tunø (NGA, PH, BHJ, FL), 23/5 1 sy Helgenæs (JTL), 29/5 min. 4 sy Ry-Silkeborg (LM) og 29/5 2 Norringure (SMJ).

Desuden 2 ringmærket på Hjelm i perioden 24/4 - 10/5 (HF).

Rødtoppet Fuglekonge (*Regulus ignicapillus*)

Meget sjælden og uregelmæssig trækgæst.

I perioden 28/4 - 5/5 1 ringmærket Hjelm (HF).

Grå Fluesnapper (*Muscicapa striata*)

Fåtalig yngltrækfugl og trækgæst (pr maj-aug/sep).

Yngel:

Der er rapporteret sikre par fra Ry Højskole (LM), "Ryhus" (LM), Gludsted Plantage (JB) og Rosenholm Slot (PNN), - desuden en hel del fugle i yngletiden (pr jun-med jul).

Træk:

Første 27/4 1 Langå (TBP) er meget tidlig - velnok amtets første april-obs. De næste, 12/5 1 Hinnerup (PN) og 13/5 1 Forsthaven, Århus + Århus Ridebane (NÅ), er mere normale. Største rasttal er 27/5 75-100 R Hjelm (HF), hvor der i perioden 16/5 - 4/6 var 86 ringmærket (HF).

Eneste efterårsobs var 14/9 2 Brabrand Sø (NGA, PH) - den er pønt sen.

Broget Fluesnapper (Muscicapa hypoleuca)

Yngletrækfugl og trækgæst (ult apr-sep).

Ankomst 20/4 1 han Tre-broer, Brabrand Sø (AJ), 24/4 2 han Mårup Bakker (HW) + 1 Stenvad Hede (Gejrf) og 26/4 1 han Søften (SMJ). Derefter 10 førstecobs 27/4 - 9/5. Største rasttal var 1/5 75-100 R Hjelm (HF), hvor de i perioden 28/4 - 30/5 fik 192 ringmærket (HF).

Ingen efterårsobs.

Lille Fluesnapper (Muscicapa parva)

Sjælden og uregelmæssig forårstrækgæst (ult maj-pr jun).

Et kanonforår for denne labre, lille fugl.

21/5 - 2/6 1 han sy Hald Sø (SF) - Viborg amt -, 23/5 1 imm han Brattingsborg Skov (HW), 30/5 1 Kasted Mose (SS) samt i perioden 26/5 - 9/6 3 ringmærket på Hjelm (HF).

Engpiber (Anthus pratensis)

Almindelig yngltrækfugl (mar-maj og sep-ult nov). Desuden regelmæssig, men fåtallig vintergæst.

I alt 26 obs er ikke så mange som tidligere, men måske har folk i mindre grad ind-rapporteret arten. Fra Samsø meldes om fortsat nedgang i antal ynglepar - begyndte i 1982 (LeB). Da fuglens ynglebiotop er ikke drænede græsarealer, burde den ind-rapporteres noget mere.

Fra forårstrækket nævnes:

18/4 30-50 Tranevig (JCN), 29/4 max. 120 rastende Grund Fjord (FFa) og 8/5 25-30 trk Hjelm (HF).

Største flokke fra efteråret:

18/10 186 S Helgenæs (JTL), 18/10 100 trk Hesselholm (LeB).

Alle vinterobs:

1/1 1 Brabrand Sø (LB), 8/1 15 Fornæs (SH), 9/1 2 Kysing Næs (EH), 21/1 1, 30/1 2, 31/1 7, 4/2 7, 15/2 1 Brabrand Sø (HLL), 19/2 2 Overgård, 26/2 2 Kysing Fjord (SH), 2/12 38 Brabrand Sø (HLL) er sent for denne flok (træk/strejf?), 24/12 1 Tranevig (JCN) og 26/12 5 Brabrand Sø (LB).

Markpiber (*Anthus campestris*)

Se appendix I.

Skovpiber (*Anthus trivialis*)

Almindelig yngletrækfugl og almindelig trækgæst (med apr-ult maj og pr aug-pr okt).

Kun 9 obs indrapporteret og ingen af disse fra efteråret.

Første obs 16/4 1 Rørbæk Sø (ØBF), 20/4 1 Tornsbjerg, Hadrup Skov (DLJ) og 21/4 1 S Fornæs + 1 overflyvende Gjerrild (NÅ).

Skærpiber (*Anthus spinoletta littoralis*)

Meget sjælden yngletrækfugl, fåtallig vinter- og trækgæst ved kysterne. På træk ult feb-apr og sep-nov.

18 obs svarer i antal til sidste år.

Ynglefund:

1 par Hjelm (HF):

Vinter:

9/1 1, 12/1 2, 4/2 1 Århus Sydhavn (PNN), 30/1 1 Bønnerup Havn (BHJ), 13/2 1 Århus Sydhavn (SH, PNN) og 4/12 2 Kysing Næs (JC).

Træk:

25/2 2 Kysing Næs, 5/4 1 Fornæs (HLL), 29/9 1 Østerby (OGJ), 8/10 1-2 Fornæs (TB), 30/10 1 Kysing Næs (JC), 5/11 1 rastende Kysing Næs (NGA, PH) (HLL), 12/11 4 Århus Sydhavn (PNN) og 13/11 3 obs: 1 Lerdrup Vig (HP), 2 Fornæs og 3-4 Kalø (NÅ, LB).

Hvid Vipstjert (Motacilla alba)

Almindelig yngletrækfugl og trækgæst (med mar-apr og sep-okt).

I alt 31 obs, hvoraf langt størsteparten er fra foråret.

Første obs:

13/3 2 Tornsbjerg, Hadrup Skov (DLJ) og 1 Fuglebakkevej, Århus (PNN), 15/3 2 Tranevig (JCN), 2 Hinnerup (SMJ) og 1 sy Viby Amtsgymnasium (BHJ), 16/3 1 Stenværket NØ-Djursland (JTL).

Sidste obs:

22/9 15 S Skanseparken, Århus (NÅ) og 24/9 4 Funder Holme (JCN).

Største obs:

9/4 25 Funder Å (JCN).

Bjergvipstjert (Motacilla cinerea)

Fåtalig yngletrækfugl (mar-apr og aug-nov), der kan overvintre. Da arten ligesom i 1982 slet ikke er indrapporteret fra januar og februar, må der sættes spørgsmålstegn ved dens status som standfugl i amtet.

I alt 68 obs - flere end sædvanligt.

Der er 6 ynglefund, men langt de fleste obs er fra potentielle ynglepladser, så det reelle tal er en del højere.

Ynglefund:

11/5 1 par m 2-3 juv Dørup Mølle, 1 ynglepar Kollen Mølle og 1 ynglepar Bodil

Mølle (ET), 20/7 1 par + 4 juv Vilhelmsborg (OGJ), 21/5 1 ynglepar Lading Sø (LB) og 1 par med rede Lilleå - Haraldslund (SMJ).

Blandt mulige ynglefund nævnes obs med mere end een fugl, samt obs af juv:
 17/4 2 Paradiset (JCN), 24/4 2 Voer Mølle (TBP), 5/5 2 Brabrand Sø (JTL), 11/5 2 Pøt Mølle (TBP), 23/5 3 Lilleå Bidstrup (TBP), 29/5 3 Hjælland (JCN), 5/6 2 Andsoe Enge (JCN), 28/6 1 juv Pinds Mølle (ET), 12/7 2 Fussing Sø (TBP), 18/7 1 par Fussing Mølle (LTP) og 29/6 2 juv Åby Kenseværk (KH).

Første fugle:

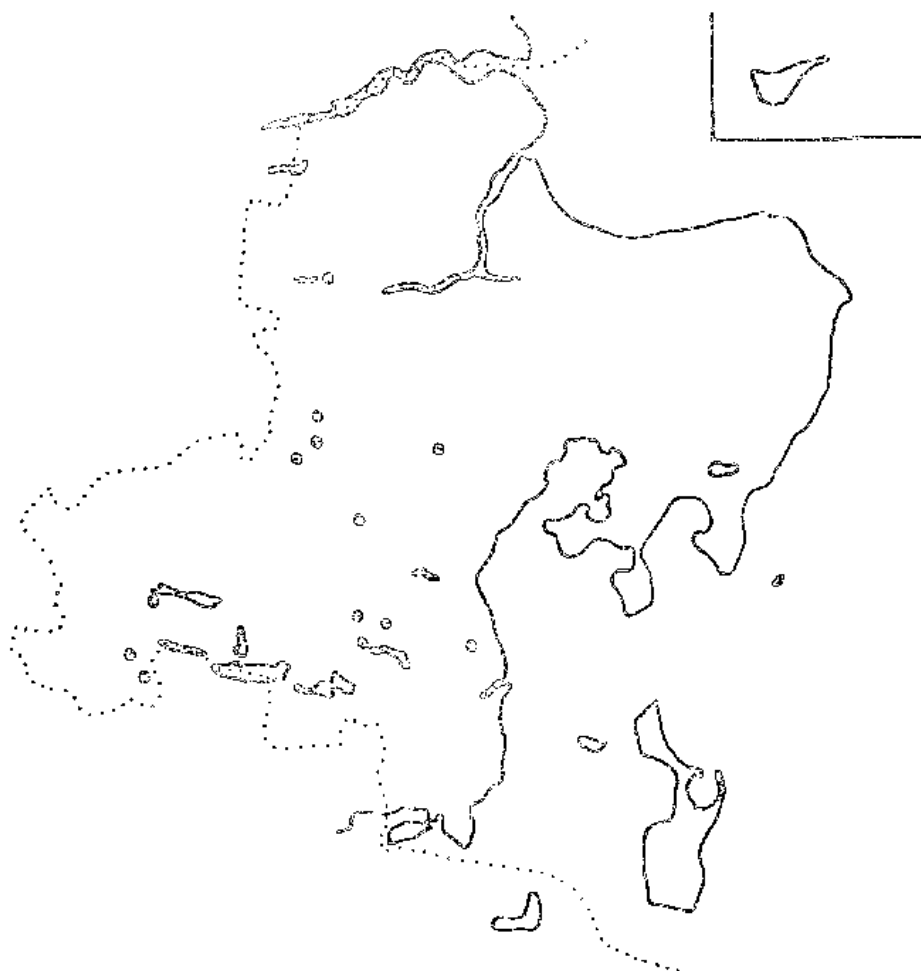
19/3 han Klostermølle (EJ) og 29/3 1 Mads Bæk (PNN).

Samtlige obs fra træksteder:

31/3 5 Fornæs (HLL), 1/4 1 Flakket Anholt (JPK), 5/4 2 Fornæs (HLL), 6/4 1 Kysing Fjord (OGJ), 23/4 1 rst Gjerrild (HP) og 18/10 2 VSV Helgenæs (JTL).

Vinter:

3/12 2 Vilhelmsborg (FL), 18/12 1 Pinds Mølle (G5F), 18/12 1 Pinds Mølle (BHJ) og 25/12 1 Giber Å - Skovmølle (MCR).

Gul Vipstjert (*Motacilla flava*)

2 former træffes i Århus amt.

Almindelig Gul Vipstjert (*M.f.flava*)

Ret almindelig yngletrækfugl med apr-maj og aug-sep. Desuden ret almindelig trækfugl.

I alt 24 obs, hvilket er væsentlig lavere end sidste år, men svarende til antal obs i 1981.

Ynglefund:

Århus Havn er eneste indrapporterede ynglelokalitet med ca. 15 ynglepar. 12/6 3-4 par Århus Østhavn (FF) og 19/6 12-15 par Århus Havn (NÅ).

Samtlige obs nævnes:

29/4 1 Brabrand Sø (PNN), 1/5 17, 7/5 4, 14/5 26 Århus Havn (NÅ), 1/5 1 sy Brabrand Sø (FL), 1/5 1 Mårup Bakker (HW), 6/5 75-100 trk, 15/5 60-70 rst/trk Hjelm (HF), 6/5 2 Brabrand Sø, 12/5 65 Fuldbrobakken, Mossø (TB), 6/5 3, 14/5 1, 17/5 2, 25/5 1 Brabrand Sø (LB), 28/6 1 han Brabrand Sø (FF), 2/8 2 Brabrand Sø (LB), 5/8 12 Århus Sydhavn (PNN), 15/8 1 Kysing Fjord (H+JE), 27/8 2 Kysing Fjord (TB), 27/8 set Tunø (BijJ), 3/9 1 Kysing Fjord (H+JE) og 11/9 1-2 Øer (TB).

Nordlig Gul Vipstjert (*M.f.thunbergi*)

Ret almindelig forårstrækfugl, som passerer Danmark i maj.

I alt 10 obs - er flere end sædvanligt.

1/5 5 Århus Havn (NÅ), 5/5 3 han Åby Eng (PH, NGA), 6/5 4 han Århus Havn (PH, NGA), 6/5 17 Brabrand Sø (JTL), 7/5 2 Århus Havn (NÅ), 7/5 60 rst Gjerrild (HP), 13/5 ca. 25 Kragemoen, Samsø (LeB), 14/5 2 rst færge ved Anholt (BijJ, FL), 15/5 1 han Århus Havn (NGA) og 21/5 16 Langør Kirke, Samsø (LeB).

Silkehale (*Bombacilla garrulus*)

Fåtalig til ret almindelig træk-/invasionsfugl, der træffes i landet fra okt/nov-mar. I invasionsår kan arten optræde almindelig til meget almindelig.

I alt 14 obs, heraf 8 fra een lokalitet. Fuglen har således været meget lidt udbredt og er så godt som udeblevet i Århus.

1. halvår:

8/1 1, 19/1 3, 22/1 12, 26/1 8, 12/2 7 Ålsrode (OF) og 20/1 2 Tranbjerg (BHJ).

2. halvår:

15/11 25 Hinnerup (PN), 17/11 1 Søndervangen (PH), 18/11 1 Stavtrup By (JTL), 19/11 1 hørt Moesgård Strand (NÅ), 13/12 5 Viby Amtsgymnasium (BHJ), 17/12 1, 22/12 21 og 31/12 26 Ålsrode (OF).

Stor Tornskade (Lanius excubitor)

Fåtallig træk- og vintergæst (med okt-ult apr).

Arten er indrapporteret med i alt 31 obs, men der er meget få fra 2. halvår.

1. halvår:

2/1 1 Tornsbjerg, Hadrup Skov (DLJ), 5/1, 7/1, 11/1, 9/2, 16/2, 23/2, 2/3, 13/3 og 20/3 1 Langå (TBP), 8/1 2 Brabrand Sø (AJ), 8/1 1 Eskelund (PNN), 9/1 1 Salten Langsø (JTL), 15/1 1 Klostermølle (EJ), 22/1 1 Brabrand Sø (JTL), 22/1 1 Salten Langsø (ØBF) (SH), 22/1 1 Løve, Bryrup (PNN), 23/1 1 Salten Langsø (TB), 31/1 1 Brabrand Sø (HLL), 6/2 1 Åkjær Enge (HE), 19/2 1 Damsbro Mose (SMJ), 23/2 1 Sejs Hede, Silkeborg (PB), 22/4 1 jernbanen, Lyngby (TB) og 24/4 1 Damsbro Mose (SMJ).

2. halvår:

16/10 1 Nordby, Samsø (HE), 16/11 1 Mossø (JC), 6/11 1 rst Rude Sø (LM), 13/11 1 Engetved Sø (TB), 13/11 1 Andso Enge (TB) og 11/12 1 Sejs Hede, Silkeborg (PB).

Rødrygget Tornskade (Lanius collurio)

Fåtallig yngletrækfugl og fåtallig til ret almindelig trækfugl (med maj-pr jun og aug-med sep).

Arten kom sent til amtet, og fra efteråret er der kun en observation fra både august og september. I alt 47 obs. Der er kun 5-6 sikre ynglefund og meldinger om flere par. De fleste par er dog truffet inden for træktiden, og behøver derfor ikke at være ynglefugle.

Ynglefund:

24/7 1 han fodrede 2 juv Vesborg Fyr/Brattingborg (LeB), 16/7 1 + 4 juv Salten (JCN), 1 ynglepar, Hårby/Hørning (ET), 1 par Pinds Mølle/Åblink, 1 han ankom 23/5, hun ankom 30/5, 2 udføjne unger 4/7; samme sted et kuld mere - 12/8 4-5

udfløjne unger, men det er uvist, om det er samme par (ET) og 3/8 1 par + 2 juv Molslaboratoriet (PNN). Desuden 8/7 2 Grund Fjord (FFa), 14/7 1 juv Rude Strand (BHJ), 24/7 1 juv Øer-området (JTL) og 30/7 1 han Pinds Mølle/Fussvad, der muligvis fodrede (ET).

Træk:

Første obs 17/5 1 hun Mårup Bakker (HW), 20/5 1 han Gravlevdalen/Øst-Djursland (JTL) og 21/5 1 han Skærbæk Plantage (JB).

Derefter nævnes obs af par eller flere fugle:

22/5 3 par + 1 han Sepstrup Sande (LB), 23/5 1 par Helgenæs, 27/5 1 par Nørresø, 28/5 1 par Stødov Helgenæs (JTL), 28/5 1 par Sletterhage (TB) (ØBF) (SH), 2 hun og 1 han Sletterhage (ØBF) (LB), 5/6 3 And sø Enge (JCN), 3 Skaføgård (ET, TB), 7/6 1 par Gåsehage (FF) og 11/6 1 par Lilleå (SMJ).

Efterår:

27/8 1 Tunø (BHJ) og 11/9 1 Hassensør (ET, TB).

Kørnebider (*Coccothraustes coccothraustes*)

Formentlig fåtallig ynglefugl og fåtallig træk- og vintergast.

Selv om der i år er 2 sikre ynglefund og flere observerede fugle end tidligere synes artens status ikke ændret. I alt 52 obs af 81 fugle.

Ynglefund:

12/8 1 par mader 2 juv Dørup Mølle (ET), 19/8 2 + 3 juv Ry (LM).

Sommerfund:

20/5 1 Pinds Mølle (ET), 22/5 1 han Brabrand, 3/6 1 han Brabrand (LB), 23/5 2 Nørreriis (SMJ), 26/5 1 Sønderkoven/Rugård (JTL), 19/6 2 Salten Langsø (JCN), 6/7 1 Hinnerup (PN), 18/7 2 Fussing Sø (LPT), 27/7 1 Pindstrup (JTL) og 7/8 1 Pinds Mølle (ET).

Største flokke:

Det er karakteristisk for arten, at den i den vestlige del af Danmark meget sjældent ses i større flokke (over 20 stk). 8/2 3 N Dørup (ET), 14/3 8 rst Pinds Mølle (ET) og 29/4 3 han, 1 hun Forsthaven (MCR).

Stillits (*Carduelis carduelis*)

Ynglestrejf- og yngletrækfugl (mar-apr og aug-okt).

Selv om antal indrapporteringer er steget fra 1982 (7 obs) til 1983 (35 obs med i alt 367 fugle), er der ingen ynglefund og kun få sommer- og efterårsagttagelser.

Sommer:

13/5 2 Hesselholm (LeB), 28/5 1, 1/7 2 Tornsbjerg, Hadrup Skov (DLJ), 6/6 1 sy Silkeborg Rådhus (JCN) og 7/8 2 Kysing Fjord (OGJ).

Største flokke (min. 20):

28/1 20 rst Dørup (ET), 1/4 23 Søsken (PNN), 20 Lyngbygård Å (HE), 4/4 26, 12/4 20 Brabrand Sø (MCR), 13/4 20 rst Brabrand Sø (ET), 14/4 22 Brabrand Sø (PH, NGA).

Artens status ønskes bedre belyst, hvorfor alle bidragsydere bør indsende alle obs.

Grønsisken (*Carduelis spinus*)

Sjælden ynglestrejffugl og almindelig træk- og vintergæst (okt-apr).

40 obs af i alt 2338 fugle.

2 ynglefund:

1 ynglepar Hjelm (HF) og 11/7 1 par m pulli Thorsager (JTL).

Sommer:

27/5 1 sy Sønderskov, Rugård, 15/7 1 sy Brattingborg Skov, Samsø (JTL).

Større flokke med min. 100 nævnes:

16/1 150 Salten Langsø (HP), 250 rst Pinds Mølle (ET), 30/1 150 Brabrand Sø (HLL), 19/11 100 Moesgård (NÅ), 23/11 100-150 Moesgård Skov (JC), 2/12 700 Risskov (HLL) og 7/12 100 rst Pinds Mølle (ET).

Ejergirisk (*Carduelis flavirostris*)

Ret almindelig træk- og vintergæst (ult sep-med apr).

Ejergirisk har i 1983 i udpræget grad centreret sig i Århus-området og specielt Århus Havn. I december 1982 kommer en flok på ca. 130 fugle til Århus Havn, og det

er muligvis denne flok, der "mætter" observatørerne frem til med februar 1983. 35 obs med i alt ca. 1054 fugle.

De sidste i foråret 10/4 6 Langdalen, Samsø (MB) og 6 Brabrand (LB) og de første i efteråret 2/10 ca. 25 Emborg Odde (LM) er begge indlandsobs.

Kystlokaliteter:

5/1 60, 15/2 60, 17/2 40, 18/2 40, 19/2 110 (NÅ), 21/1 ca. 30, 29/1 35-40, 10/2 10-12, 13/2 8-10, 17/2 ca. 80, 19/2 105-110 (PH, NGA), 20/2 75 (JTL), min. 100 (ØBF), alle Århus Havn. 9/1 25, 12/1 35, 4/2 ca. 70, 19/2 ca. 70 Århus Sydhavn (PNN), 13/2 100 Århus Østhavn (LB). 8/1 25-30 (ØBF), 16/2 11 Kysing Næs (PNN), 19/2 20 Overgård (SH), 24/11 5 Århus Havn (PH, NGA), 12/11 10, 2/12 6 Århus Sydhavn (PNN).

Indlandslokaliteter:

4/2 15 Eskelund (PNN), 11/2 48, 13/2 1 Skanseparken (NÅ), 14/2 2, 19/2 1 Brabrand Sø (MB), 10/11 8 Brabrand (MB) og 26/12 3 Brabrand Sø (LB).

Gråsiskan (*Carduelis flammea*)

Fåtalig ynglefugl (C.f.cabaret) og ret almindelig træk- og vintergæst (C.f.flammea) sep/okt-apr.

Arten har som trækfugl og vintergæst ikke haft noget "stort" år. Især er der få obs fra efteråret. 47 obs af i alt 716 fugle. (Efterår 5 obs, i alt 19 fugle).

Ynglefund

Som yngletrækfugl er Gråsiskan tilsyneladende i fremgang i amtet. Der er observeret i alt 9 ynglepar og flere mulige. 2 par Helgenæs, ca. 7 par Øer-området (JTL), 29/5 1 par Salten-profilen (HE), 29/5 2 Bjerregrav Mose (SH), 5/6 2 Hinnerup (PN), 4/6 1 sy Helgenæs (JTL), 3/7 2 Grenå Plantage, 6/7 1 Gjerrild Nordstrand (BHJ), 7/7 1 Fjellerup Strand (LTP) og 27/7 1 sy Auning Kær (JTL).

Største flokke (min. 50) nævnes:

1/1 65 (LB), 11/1 125, 30/1 100, alle Brabrand Sø (HLL) og 7/2 130 Hinnerup (PN).

Gulirisk (*Serinus serinus*)

Formentlig meget sjælden yngletrækfugl og meget sjælden træk-gæst (maj-jun).

Gulirisk er det seneste tiår regelmæssigt konstateret som fåtallig og meget spredt ynglefugl flere steder i landet. Den har i 1983 formentlig ynglet her i amtet.

Fra 6/5 - med juni er en han jævnligt set/hørt synge i Skanseparken, Århus. Pr juni er der også observeret en hun og begge køn er set med redemateriale. På grund af bortrejse er evt. yngleresultat ikke kendt (NÅ).

Desuden 19/5 1 han sy Vorup (LTP).

Karmindompap (*Carpodacus erythrinus*)

Sjælden - fåtallig trækgæst (ult maj-pr jun).

12 obs er mange. Ikke usædvanligt for denne "østtrækker" er 11 af obsene fra Hjelm og Anholt.

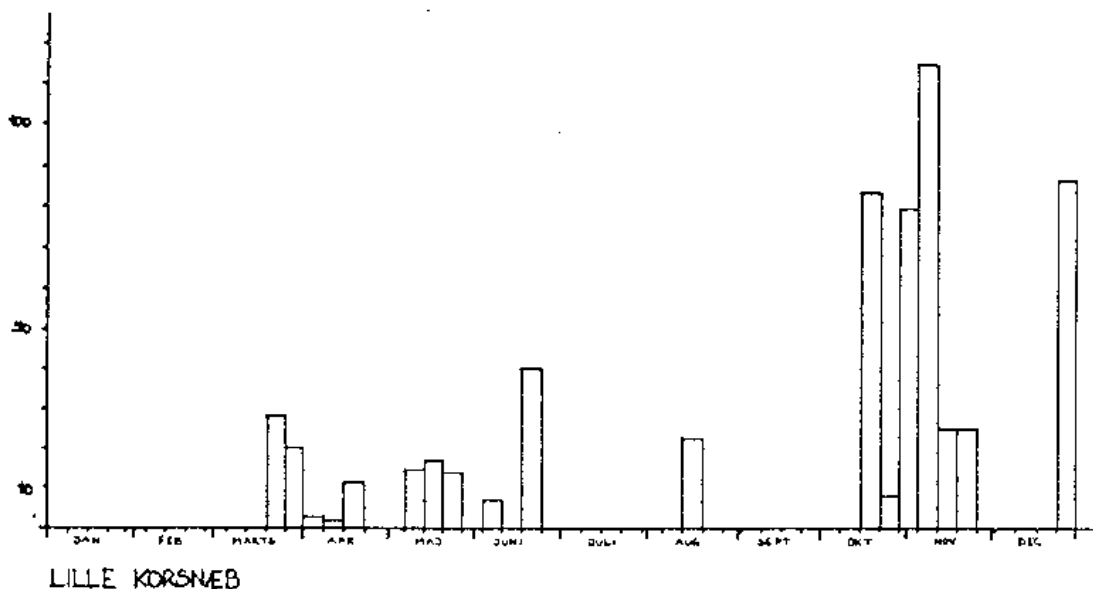
21/5 1 brun sy, 26/5 2 sy, 27/5 2 sy, 28/5 1 sy, 29/5 1 sy, 30/5 1, 1/6 1 sy og 5/6 1 sy Hjelm (HF). Ringmærket Hjelm: 26/5 - 30/5 2, 5/6 - 9/6 1 (HF).

Desuden 23/5 1 Anholt (HE) og 24/5 1 subad set sy Sønderskoven, Rugård (JTL).

Lille Korsnøb (*Loxia curvirostra*)

Sjælden ynglestrejffugl og invasionsfugl, der kan træffes året rundt.

I 1983 er der indrapporteret 40 obs af i alt ca. 599 fugle, hvilket er flere end sædvanligt. Invasionen gør sig især gældende fra med okt og året ud.

Ynglefund:

1 par Stenvad Hede (Gejrf) og et muligt 22/5 1 par Sepstrup Sande (?).

Flokke på min. 30 nævnes:

23/6 min. 30 Lange Sø (NGA), 18/10 ca. 50 Rude (NGA, PH), 4/11 ca. 50 (JTL), 5/11 over 100 Molslaboratoriet, Strandkær (JT, PNN) og 28/12 35 Salten Langsø (HP).

Stor Korsnøb (*Loxia pytyopsittacus*)

Fåtalig trækfugl, som i år er meldt som invasionsart både i for- og efteråret fra flere egne af landet. Invasionen kan ikke siges at være slået alvorligt igennem her i amtet, selv om der kan "skjule" sig Store Korsnøb i de mange obs af Korsnøb sp og Lille Korsnøb. I alt 6 obs.

19/2 12 han, 20 hun - bl.a. syngende - Grenå Strand (HC), 25/2 1 hun imm Mårup Bakker (HW), 5/11 15 Molslaboratoriet (JTL), 6/11 2-5 Mossø (JC), 28/12 1 han, 1 hun Salten Langsø (HP) og 28/12 2 han, 2 hun Lilleådalén (SMJ).

Ubestemt Korsnøb (*Loxia* sp)

10 obs hvoraf største 19/3 40-45 Gjerrild Nordstrand (ØBF).

Kvækerfinke (*Fringilla montifringilla*)

Meget almindelig træk- og vintergæst (okt-apr), der i foråret optræder fåtaligt med ca. 100 fugle, men i efteråret tælles flokkene i tusinder (ca. 71.600 fugle).

Invasionen falder sammen med et usædvanligt stort oldenår, især for bøgen. I alt 38 obs.

Sidste i foråret 19/4 5 Funder Å (JCN) og første i efteråret 9/10 1 Silkeborg Vesterskov (HCh).

Største flok: 27/10 20.000- 25.000 Nordskoven/Silkeborg (LM).

Største flokke med min. 1000 nævnes:

19/11 1000-2000 Silkeborg Vesterskov (JCN), 20/11 7550 Mossø (JC), 1/12 2500 N, 2/12 6500 rst Skanseparken (NÅ), 1/12 1000 S Dørup, 6/12 1000 rst Dørup Mølle + 2000-3000 Bodil Mølle (ET), 3/12 min. 15000 Moesgård Strand (MCR), 26/12 1600 Nørreriis (SMJ) og 28/12 4150 Salten Langsø (HP).

Hortulan (*Emberiza hortulana*)

Fåttallig trækgæst, der i maj måned er observeret 7 gange, hvilket er mere end normalt.

3/5 7-10, 4/5 7, 5/5 2-3 Mårup Bakker (HW), 12-13/5 5, 15/2 2 Anholt (HE), 18/5 1 trk SV, 31/5 1 Hjelm (HF).

Laplandsværpling (*Calcarius lapponicus*)

Sjælden trækgæst (mar-apr og okt).

Kun 3 obs: 31/3 1 hun rst Fornæs (HLL), 19/4 1 hun Århus Å (JR), 18/10 1 S Helgenæs (JTL).

Snespurv (*Plectrophenax nivalis*)

Almindelig træk- og vintergæst (nov-mar/apr).

46 obs er flere end normalt, men Snespurvens 83-ophold her i amtet minder meget om det forløb, som er beskrevet hos Bjerggirisk med mange obs fra Århus Havn.

Sidste obs i foråret 28/3 1 Alrø (SH) og første obs i efteråret 5/10 1 hun Århus Havn (NGA, PH).

2 iagttagelser fra indlandslokalitet: 14/1 12 Grundfør (PN), 12/3 7 trk N/rst mellem Dørup og Adslev (ET).

Århus Havn: 5/1 - 23/3 24 obs af 15-75 fugle (NÅ, OGJ, NGA, PH, PNN, LB, KH) og fra efteråret 12-13/11 7, 24/11 24, 2/12 11 og 6/12 21 (NGA, PH, PNN).

Øvrige: 16/2 1 han Norsminde Havn (PNN), 19/2 3 Overgård (SH), 27/2 1 hun Kysing Fjord (NGA, PH), 6/3 50 Alrø, 6/3 25 Kalsemade (SH), 13/3 1 han Alrø (ET, PM, HE), 13/3 2 hun, 1 han rst Kysing Næs (NGA, PH), 13/11 4 Kalø Ruin (NÅ, LB), 13/3 3 Kysing Fjord (OGJ), 23/11 min 8 Kysing Næs (NGA, PH), 17/12 1 Kalsemade (SH) og 30/12 1 Horskær/Kalsemade Revle (JPK).

Skovspurv (*Passer montanus*)

Kun en større flok nævnes. 18/9 300 Århus Havn (NÅ).

APPENDIX I

Fund, der skal forelægges Sjældenhedsudvalget til godkendelse.

Islom (*Gavia immer*)

16-18/5 1 rst Anholt (HE) - er forelagt SU

Topskarv (*Phalacrocorax aristotelis*)

31/7 1 N Fornæs (JNK) - sommerobs er meget usædvanligt

Stor Skrigeørn (*Aquila clanga*)

17/4 1 imm rst Gjerrild (HLL, HP) - er forelagt SU

Enkeltbekkasin (*Limnocyptes minimus*)

21/6 1 Gudenåen ved Voervadsbro (LM) - sommerobs er meget usædvanligt

Almindelig Kjove (*Stercorarius parasiticus*)

17/1 1 juv syd for Sletterhage (KNØ) - er forelagt SU. Iagttagelser om vinteren er usædvanligt.

Lille Kjove (*Stercorarius longicaudus*)

19/2 1 juv N Fornæs (EH).

Hvidvinget Måge (*Larus glaucooides*)

2/1 1 ad Århus Havn - kl. 12.30-12.45 - (LB) og 26/3 1 Århus Havn (Lars Lund Hansen)

Sabinemåge (*Xema sabini*)

2/11 1 juv N-S Kysing Næs - iagttaget i 5 minutter - (NÅ, HLL)

Splitterne (*Sterna sandvicensis*)

16/1 1 S Fornæs Fyr (EH) - vinteriagttagelser er højst usædvanlige, hvis det overhovedet er forekommet før.

Korttået Træløber (*Certhia brachydactyla*)

Meget sjælden ynglestandfugl.

Stationær i Moesgård Slotspark siden efteråret 1982. I år hørt synge første gang

5/4. Set sidst 4/12 (JK, LB, H+JE, MCR, PH, NGA, OGJ, PD).

Endvidere 28/4 1 sy Marselisborg Skov (PD).

Stenpikker (*Oenanthe oenanthe*)

9/1 1 Kysing Næs (OGJ) - vinterfund er meget usædvanligt

Sydlig Nattergal (*Luscinia megarhynchos*)

22/5 1 sy Hesselholm, Samsø (LeB), 26/5 1 sy Højbjerg (Henning Elgaard) og 29/5 1 sy Funder Station (JCN) - de mange fund antyder en mindre invasion af "forlængede trækgæster"

Flodsanger (*Locustella fluviatilis*)

27/5 - 13/6 1 sy Funder Holme (PB, JK, J.Rafn, BRS, GW) - den er snart årlig hos os.

Buskrørsanger (*Acrocephalus dumetorum*)

29/5 1 sy Tre Broer, Brabrand Sø - kl. 08.00 - (NÅ, LB) - er ikke forelagt SU, der af denne art kun behandler fund med stemmeoptagelse eller fugle undersøgt i hånden.

Hvidskægget Sanger (*Sylvia cantillans*)

30/5 1 han ringmærket Hjelm (HF) - er første fund i amtet

Markpiber (*Anthus campestris*)

30/10 1 Kysing Næs (JC) - meget sent! Ynglefuglene forsvinder i løbet af august, og den seneste trækgæst, vi kender, er fra 30/9.

APPENDIX II

Rettelser m.v. til "Lokalrapporten 1982, DOF Århus amt"

Svartbag (*Larus maritimus*)

Se nedenfor.

Sildemåge (*Larus fuscus*)

Tilføjelse: "Ynglefund: Svanegrunden 20 par + Hov Røn 10 par (Lars Abrahamsen, JG), Hjelm 15-20 par (Søravnen)."

Rettelse: "24/12 95 trk. Fornæs (HC)" (nævnt i appendix I) overflyttes til Svartbag.

Pungmejse (*Remiz pendulinus*)

Rettelse: "15/2 2 Auning Kær" (nævnt i appendix I) rettes til "15/5".

Gransanger (*Phylloscopus collybita*)

Ny sidste-obs: "19/9 1-2 tårnet, Brabrand Sø (JKa)".

Desuden er PH (Per Henriksen) gledet ud af bidragsyderlisten.

BIDRAGSYDERE

Følgende initialer er benyttet i denne rapport:

MA	Michael Ancher	OGJ	Ole Gylling-Jørgensen, Malling
NGA	Niels G. Andersen	SMJ	Svend Møller Jensen, Hinnerup
JB	Jørgen Ballegård, Bryrup	JK	Jens Kirkeby, Ry
LB	Lars Borup	JNK	Jesper Nelby Kristiansen, Grenå
LeB	Leif Brauer, Skodsborg	JPK	Jørgen Peter Kjeldsen, Års
MB	Morten Borup	Jka	Jeppe Kajgård
PB	Preben Bach, Silkeborg	FL	Flemming Lundberg, Mårslet
TB	Torben Bøgeskov	HLL	Henning Lykke Larsen
FC	Flemming Christensen	JTL	Jørgen Terp Laursen
HC	Hans Christophersen, Ålborg	LL	Lise Løchte
JC	Jens Christensen, Stege	PL	Peter Lange
HCh	Hans Christensen, Tznder	CM	Claus Mortensen
PD	Per Delphin	JeM	Jesper Madsen, København V
HE	Henning Ettrup	LM	Lars Mogensen
H+JE	Hanne + Jens Eriksen	JCN	Jalmer C. Nielsen, Silkeborg
ME	Mogens Erlandsen, Silkeborg	PN	Peter Nielsen, Hinnerup
DOF	Dansk Ornitologisk Forening	PNN	Peder Nygård Nielsen
FF	Finn Frandsen	KNø	Karsten Nørgård, København F
HF	Hjelm Fuglestation	HP	Hans Pindstrup, Horsens
OF	Ole Frederiksen, Grenå	LTP	Lars Tom Petersen, Randers
SF	Steen Frandsen, Viborg	TBP	Thomas Brandt Pedersen
ØBF	Østjysk Biologisk Forening	JR	Jean Rasmussen, Blåvand
FFa	Flemming Falk, Randers	JRR	John R. Rasmussen, Randers
Gejrf	Gejrfuglen v/ØBF	MCR	Marcel C. Rahner
EH	Erik Hørning	BRS	Bo Ryge Sørensen, Silkeborg
KH	Kjeld Hansen	ET	Eigil Thomassen, Dørup
PH	Per Henriksen	JT	Jesper Tofft
SH	Søren Højager, Mundelstrup	PMT	Pia Morsing Thomassen, Dørup
AJ	Allan Janniche	GW	Gunnar Wahlgreen, Silkeborg
BHJ	Bjarke Huus Jensen, Mårslet	HW	Hans Wohlmuth, København N
DLJ	Dinna Lønbæk Jensen, Horsens	TV	Thomas Vikstrøm, Gentofte
EJ	Else Juel	NÅ	Niels Aagaard
JDJ	Jens Dejgård Jensen		

INDSAMLINGSARTER

Af følgende arter ønsker vi alle iagttagelser fra Århus amt indsendt til rapportgruppen.

alle lommer	Sortklire
Sorthalset Lappedykker	alle ryler
Sangsvane	Brushane
alle gæs	Dværgterne
Atlingand	alle alkefugle
Spidsand	alle ugler
Skeand	Grønspætte
Bjergand	Vendehals
Lille Skallesluger	Toplærke
Fjeldvåge	Hedelærke
Hvepsevåge	Ravn
Rørhøg	Sortkrage
Blå Kærhøg	Vandstær
Duehøg	Misteldrossel
Tårnfalk	Husrødstjert
Vandrikse	Skovsanger
Agerhøne	Skærpiber
Lille Præstekrave	Bjergvipstjert
Strandhjejle	Silkehale
Enkeltebekkasin	Stor Tornskade
Skovsneppe	Kærnebider
Stor Regnspove	Bjerggirisk
Lille Regnspove	Gråsirken
Lille Kobbersneppe	Lille Korsnæb
Svaleklire	Snesourv